

להיפוש נצחיות רוח קדשו של אור האורות הנחל נובע מקור חכמה

אבק שדה

אש של גאולת עולמים

סודה הנעלם של קדושת ל"ג בעומר והתקווה לישועת נצח בשיעורו המיוחד של הרה"ח ר' יצחק פרידמן שליט"א

תכלית תיקון העולם

הקשר הנעלם בין רשב"י ורבינו הקדוש במאמר הוד של הרה"ח ר' צבי חשין שליט"א מתפרסם לראשונה

ישיבה על קברו

ארבעה מחנכים מיישיבות ברסלב בפאנל מיוחד - מהו סודה של ישיבה על שם הצדיק

מדריך לעת מניעות

פרק מיוחד על ההתמודדות לעת כזאת מתוך הספר החדש על ל"ג בעומר מתארח במדור 'יתבררו ויתלבנו'

הוחבא בתוך מערה

סיפורו של מערת הרשב"י נחשף ושזור בסיפורו המיוחד של ר' יעקב ברלמוטר מהבנסת האורחים במירון

ועכשיו... לא תשכח

סיפורו של לוח השיש הקבוע בהיכל הציון שהתקין החסיד ר' יצחק איזיק זילברמן

36

מקומן של ברסלב'ר בחוד

ארבעה ממוחבני הישיבות החשובים בשיחה מקיפה על המעלות של ישיבות ברסלב והדרך לבחירת ישיבה מתאימה + מיוחד לקראת הרישום לישיבות הגדולות

28

לוח של אש

סיפורה של הפנישה הגדולית במערה ולוח השיש שהציב ב"ה הרה"ח ר' יצחק אייזיק זילברמן ע"ה

20

הוחבא בתוך מערה

מייסד הכנסת האורחים שבפתח מערת הרשב"י הר"ר יעקב פרלמוטר הי"ו מספר על חיים של אור בצילם של יחדי הדורות

ד"ל ע"י
מערכת אבקשה
טל': 02-539-6363
פקס: 077-318-0237

©
כל הזכויות שמורות.
הענקת קטעי מאמרים,
או תמונות, אך ורק
באישור בכתב מהמערכת.

הגליון מודפס ע"י מ.א. הפקות דפוס - כל סוגי ההדפסות במחירים זולים לקבלת הצעת מחיר משתלמת במיוחד פנו לטלפון 052-7631367

עיצוב גרפי ועריכה גרפית
E&LUM
ייעוץ שיווקי:
דוד קניג קמפינים

כאן מתחדשים! מוקד ברסלב
02.999.3.148
חדשות | ראינות | שיעורים
קו אחד חסידי ברסלב לשעבר

הקו של בני העלייה
לאודו של מנהר"ן מברסלב
07.99.4000.36

הקו של בני העלייה
לאודו של מנהר"ן מברסלב
02.560.7387

לתשומת לבכם
מדור היקדים
עבר לעת
עשה לגליון
אבקשה לבית

רמזיו של חסיד 46

מסתב הצופן ששלח החסיד ר' בערלה ליטר וואסר ועוד חסיד קדוש אחר, מתוככי רוסיה הסובייטית אל הרה"ח ר' אליהו חיים רוזן מתפרסם לראשונה

במסילות הנערים 50

וספרם לבם - לעצמם

להשקות אילנות 52

גיליון נכספה לבני הישיבות

את שאהבה נפשי 54

המופת של הפני מנחם

מדורים מלאי דעת מאזדה:

דיבור של הרבי 04

השכ"י ורבינו ח"ה הם - שיעורו המיוחד של הרה"ח ר' יצחק פרידמאן שליט"א

אור הצפון 08

שיעור עמוק ונביל מאת הרה"ח ר' צבי השין שליט"א בסדרו של יום ל"ג בעומר

נקודת המקום 13

ברסלב - מוקסין

יתבררו ויתלבנו 16

מדרך לעת מניעות

לתרומות ושותפות בבית אבקשה פנו עוד היום:
בארץ ישראל
02-6237686
בארצות הברית
845-650-9368

אם אתם שורפים ומכל סיבה שודא לא קבלתם את הגליון לביתכם נא השאירו הודעה בנוספר 026237686 שלוחה 3

ושמחהם שעוילים על קברו

חיים וקיימים ועוסקים בתיקונינו עד כי יבוא שילה - אזי עולים כל עם ישראל, כאיש אחד בלב אחד, להתרפק על מצבת האבן של ה'עיר וקדיש' באהבה ושמחה עצומה של התקשרות עולמים. כי הרי כבר נודע ש'משה לא מת' וממילא איננו יתומים, והתורה לא תשתכח, אשר כל זה נפעל דווקא בכח השמחה והאהבה שמתגלית שם. ודווקא בעת הסתלקותו, שאז, כידוע, הוא עולה בעלייה גבוהה עד למאד, הוא מוריד עצות חדשות נגד שכחת התורה, מיתת הלב והעפרוריות השולטת בכל.

זהו פשרה של השתטחות המניעות לאורך ולרוחב מול השמחה הגדולה. זו איננה עוד איזו 'שמחה' בעלמא... העלייה ההמונית לקברו של הרשב"י, עם כזו אהבה וכזו שמחה, מגלה כי הצדיק כלל אינו מת, והמשתטחים שם חשים כאילו הוא חי ממש, ומחיה את רוחם ומחדש את נפשם לגמרי. עצותיו מאירות, כוחו הגדול סומך, ואורו חופף על הנפש המיוסרת ומרפא אותה בזוהר עילאי, להתקרב מחדש אל בורא ויוצר הכל.

ביום ח"י באייר, ובכח הצדיק שנסתלק בח"י בתשרי, מתגלה אורו של 'זאמרתם כה לח"י', הצדיק שנסתלק מתגלה כחי. ספריו הקדושים מקבלים אור חדש של חיים, וכלל ישראל כולו מתעורר לחיים חדשים, של אמונה, של שמחה ושל תקווה.

עתה מובן מדוע המלחמה על ההתקשרות הזו היא כה גדולה וקשה. כיון שכל יהודי ויהודי מחפש את החיות הזו, וזקוק לה באופן נואש. הנשמה צמאה ומבקשת להתחיל לחיות ולטעום אור של אהבה דקדושה, לצאת מגלות השגרה והתאוות ולזכות לחיי עולמים. וככל שהצורך יסודי ומהותי יותר, כך נלחמת בו הסטרא אחרא יותר ויותר.

את הבשורה הנוראה הזו ביקשנו להוריד אל בינות לעלי הגליון הזה. לא, אין ביד בן אנוש היכולת לבטא בדיו את סודות הבריאה הפנימיים ביותר, אבל כן אפשר וצריך לעורר געגועים ותשוקה לחיים מסוג אחר, להתקשרות שהיא מהותם של החיים עצמם. יצאנו לדרך בשיעורו המיוחד של הרה"ח ר' יצחק פרידמאן אשר בדיבורי להבת שלהבת, הטיב להפליא את סגולת היום. עברנו דרך חשיפה מיוחדת על כוחו של רשב"י מתוך ספרו של הרה"ח ר' צבי חשין שעומד לראות אור. המשכנו עם מדריך מיוחד למניעות, ותיאורי הוד על אנשי הנגמ"ח בהיכל המערה ועוד.

אנו מקווים, שנוכח כולנו, כל אחד בכל מקום, לעורר בליבנו את ההתקשרות והאהבה בשלמות עדי נזכה שיתגלה לעין כל, כי משה רבינו לא מת, משה אמת ותורתו אמת, בביאת גואל אמת במהרה.

כל יושבי הארץ עומדים ומשתוממים, שואלים ומבקשים לדעת על מה המהומה.

באורח פלאי, זו כבר השנה הרביעית שמניעות עצומות מרחפות על ההילולא הגדולה במירון, ויחד עם זאת, בקשר פלאי וטמיר החלו מתגברות המניעות גם על ה'הילולא' של רועה הדורות, על הנסיעה לראש השנה במקום גניזתו באומן.

מאז ומעולם ידע כלל ישראל התגברות עצומה של הסטרא אחרא על כל תחומי היהדות, למנוע ולחבל. אם על שמירת שבת, מילה, וטהרה, ואם על שורשי התורה ויסודות היהדות העומדים בכל רגע מול מהרסים המאיימים להכחידם חלילה. אך מניעות על 'הילולא'?! על עליה לרגל ביום היארצייט? מה עניינם?

ויתרה מכך, הלא עיקר עניינו של רשב"י כבר התגלה על ידי צדיקי הדורות, שהוא ספר הזוהר שעל ידו לא תשתכח תורה מישראל, כך גם הספרים הקדושים של הנחל נובע ותלמידיו שכל המעיין בהם מובטח לו שישוב באמת לקונו, ואם כן, מה יש להם לכוחות הרשע שבחרו להם דווקא למנוע ולהשבית שמחה זו, ולעומתם, כמעט ואין מניעות בפועל על קיום שאר המצוות התלויות בעשייה, ועל לימוד ספריהם של יחידי הדורות אף כי בוודאי עומדות כנגדם מניעות המח וחולשת הדורות, אך הם כל העת עדיין בבחינת 'כל הרוצה יבוא ויטול'.

גם כאן, התשובה לשאלה שמסעירה את הלבבות, נמצאת אצל אותם צדיקים שגילו את סוד העניין. רק הם יודעים מה העילה לשמחה האלוקית הזו ומה טיבה של המלחמה שמתנהלת כנגדה.

דומה, כי אין עוד התבטאות בספרו של התלמיד הגדול כמו זו שכתב על ל"ג בעומר. בהלכות תפילת המנחה, הלכה ז', הוא מציין ומעלה על נס את העובדה הנוראה והנפלאה שכל מהותו של ל"ג בעומר היא 'ושמחים שעולים על קברו'. הוא אומר, ישנה שמחה מיוחדת הטמונה במיוחד באותה 'עלייה לקברו', ודווקא ל'קבר' שבדרך כלל קבר מורה על מיתה ואובדן חיים, אך ב'קבר הצדיק' מגיעים כלל ישראל לשמחה ולשאוב רוח חיים חדשה.

את פשרה של שמחת החיים המופלאה שאופפת את הר מירון כולו, ואף את החוגגים בשמחת התנא האלוקי בכל מקום שהם, כבר רימז וביאר המבאר הגדול ר' אברהם ב"ר נחמן בין עלי ספרו. שם הוא מקשר היטב את יומו של התנא האלוקי - ח"י באייר, בקשר נורא וקדוש ליום הקדוש - ח"י בתשרי, יום הסתלקותו של אור האורות.

'ועכשיו', אחרי שיצא ונתגלה הסוד הנורא כי לא תשכח מפי זרעו, ואחר שיצא בשאגה התלמיד הנצחי בזעקת 'כי אין דור יתום', אלא, שהצדיקים

זו איננה עוד
איזו שמחה
בעלמא...
העלייה ההמונית
לקברו של
הרשב"י עם
כזו אהבה וכזו
שמחה, מנקה כי
הצדיק כלל אינו
מת, והמשתטחים
שם חשים כאילו
הוא חי ממש.

רבינו הקדוש ורשב"י הם ענייין אחד

התגלות
פלאי פלאות
דיבורי
שלהבת אש
בשיעור
מייוחד על
מאמר 'לכו
חזו' מדרה"ח
ר' יצחק
פרידמאן
שליט"א
שנאמר
בל"ג בשמך
חשפ"ב

כשנכנסו רבותינו לכרם ביבנה, אמרו עתידה תורה שתשתכח מישראל. ואמר רבי שמעון שלא תשתכח! הם הביאו ראיה מהפסוק "ואנכי הסתר אסתיר", שבו מרומז שלא תהיה תורה אז בישראל, ורבי שמעון הביא ראיה מאותה פרשה בדיוק, שהשירה הזאת תהיה לעדות על העתידות של בני ישראל, ושם נאמר: "כי לא תשכח מפי זרעו".

על מה אמר רבי שמעון את דבריו? מדברי הגמרא משמע שרבי שמעון ניבא בכלליות שלא תשתכח! אך רבינו ז"ל מדייק דיוק נפלא, ומביא ראיה מהזוהר הק' שהציאה מהגלות תהיה בפרטיות דרך ספר הזוהר, כלומר שע"י תורת רשב"י, תורת הנסתר - נצא מהגלות, ואם כן אלו ואלו דברי אלקים חיים. כי אם היה לנו רק את התורה שבנגלה, היה מתקיים כדברי חכמים, שתשתכח התורה, אך רבי שמעון אמר שהוא הולך להביא דבר כזה, שדרך סודות הזוהר והתיקונים וכו' התורה לא תשתכח, ולא זו בלבד, אלא שאף היציאה מהגלות לגאולה תהיה דרך הספרים הללו. נמצא דבר נפלא, שאי אפשר לצאת מהגלות דרך תורת הנגלה בלבד.

חסידות ברסלב – קדושה וטהרה

שמעתי מהגאון החסיד ר' משה קרמר שליט"א, שביאר כי מה שאמר רבינו ז"ל על עצמו שהוא לבדו יודע הפירוש בזוהר (המובא בשיחות הר"ן סי' ע"א), הכוונה היא, שהוא עצמו הפירוש, ומי שיתקרב לרבי, יזכה לתיקון, כי הרבי הוא הפירוש הנעלם לזוהר הק', כיוון שאף על פי שמקופיא (- מבחץ) נראה כמייאש ח"ו, באמת יש תקווה לכל, וכמו שרואים שהרבי גילה את העשרה מזמורים וענין ההשתטחות על ציונו הק' והראש השנה שלו וכו'.

רבינו ז"ל עסק בקדושת שבעת הנרות, קדושת הברית, ובכל הדורות ראו שחסידי ברסלב היו קדושים וטהורים, להסתכל אפילו לרגע ח"ו - לא היה מושג כזה, חסידי ברסלב הרגישו שזה יותר גרוע עבורם משבעים שנות ייסורי איוב.

לכבוד היארציט של רבי שמעון בר יוחאי נלמד את

הקטע 'לכו חזו' בתחילת הליקוטי מוהר"ן.

כל חסיד ברסלב יודע שלמוהרנ"ת היה תלמיד קדוש, רבי נחמן מטולטשין. רבי נחמן נסע פעם לעיר יאס שברומניה כדי להדפיס את הליקוטי הלכות, שם פגש את רב העיר יאס, שאהב מאוד את ספרו של רבינו, והוא אמר לו שרבי נתן סידר ושם את הלכו חזו' לפני הליקוטי מוהר"ן כולו, כי רשב"י ורבינו ז"ל הם עניין אחד.

רבי 'שמעון בן יוחאי' ורבי 'נחמן בן שמחה', עולים שניהם בגימטריא למספר אחד (553), זה מרמז שעניינם אחד.

את ההתגלות הזאת גילה מוהרנ"ת, כפי שנמצא רשום בכתב יד קדשו, ולכן, ליום אחד בכל העולם, כל בני העולם נהיים 'חסידי ברסלב'. כולם עולים למירון, ואומרים את הכי לא תשכח' שחקוק על לוח האבן שקבוע שם, יהודי מבור-פארק סיפר לי ששפך דמעות כנחל בתפילה של רבי נתן (לקוטי תפלות חלק ב' תפלה מ) על המקום הקדוש הזה. במשך דורות, יהודים שופכים ליבם כמים בתפילות ותחנונים במקום הקדוש הזה.

את הגילוי הזה של "לכו חזו", גילה רבינו ז"ל דווקא בדרך לאומאן, כי אז עסק רבינו ז"ל רבות בתיקון נשמות ישראל, ורואים דבר מעניין, שבזוהר הק' (פרשת האזינו) רבי שמעון מספר איך תיראה ההסתלקות שלו! וכתוב שם פעמיים שרבי שמעון העיד על עצמו שהוא מתגעגע וכוסף ליום הזה, יום ההילולא שלו! שם אומר רבי שמעון: 'אני לדודי ועלי תשוקתי', כל חיי כספתי לה, ולכן כעת כביכול, ה' כוסף אלי ויורד ומתגלה כאן בגילוי הסודות הנפלאים שאני מגלה בעת ההסתלקות, וממש אותן לשונות העיד רבינו ז"ל על עצמו, שכבר עלה למדרגה הגבוהה ביותר, ולכן הוא מוכרח להסתלק ולפשוט את הכותונת! (- גופו הק') כדי להשיג יותר ויותר. ממש פחד פחדים, אותן הלשונות בדיוק!

רבי נתן מתחיל את התורה בלשון: 'רשב"י הבטיח', לא סתם אמר, אלא הבטיח לכלל ישראל; 'שלא תשתכח תורה מישראל על ידו, כמובא בדברי חז"ל (שבת קל"ח):

באיזה יום נמצאים, פורים, חנוכה, ועוד, הוא קובע שיעור בספרי רבינו ז"ל שיהיה בשלמות, חק ולא יעבור, ללא הפסק. וזהו הדייק הנפלא, שרבי שמעון סמך על הזוהר הק' בכך שאמר בביטחון כזה שהתורה לא תשתכח בוודאי, כי הוא יעשה תיקון כזה וכו' שעל ידי זה התורה לא תשכח.

ידוע לכל, סיפור השתלשלות גילוי הזוהר הק' כידוע, שהיה טמון אלף שנים באדמה, וכשנתגלה, היו כמה וכמה חולקים שערערו על הספר, וחלקם אמרו שהצדיק שגילה 'ומצא' את הזוהר הק', מפרסם את החידושים שלו, אלא שהוא רוצה שילמדו זאת, ולכן הוא אומר שזה הזוהר"ק.

אך לבסוף נתאמת שזה בוודאי הזוהר הק', והאריז"ל בא ואמר שסודות כאלו נוראים אי אפשר לשום שכל אנושי להשיג ובאמת מוכרח שזה הזוהר של רבי שמעון, ואכן חסידי ברסלב למדו המון זוהר, החסיד רבי שמואל שפירא ע"ה ידע את הזוהר ישר והפוך.

על ידי הזוהר – תורת הנסתר, תהיה האולה

ב"נתיב מצוותיך" מביא הרבי מקומרא, שבא פעם בעל תשובה אחד לר' אלימלך זי"ע, ונתן לו תיקון לומר ה' דפים זוהר בכל יום ועל ידי זה יתקן הפגמים העצומים שעבר! ועל כן צריכים ללמוד הרבה זוהר בכל יום, ואגב אורחא יש להעיר שרבינו ז"ל אמר שהתיקוני זוהר גבוה מעל גבוה מהזוהר, ואכן היו יהודים שלא רק באלול אמרו 'תיקונים' אלא מדי יום ביומו, ויש חסידי ברסלב גם כאן בווייליאמסבורג, שאני רואה שהם גומרים הזוהר על הפרשה מהחל ועד כלה! לפעמים צריכים ללמוד עשרות דפים - כשהזוהר על הפרשה ארוך! והכח לכל זה, מחמת דברי רבינו - 'בהאי חיבורא' יצאו מהגלות. כמה חידושים חידש רבינו בזוהר הק', חידושים נפלאים ונוראים, תיקונים נפלאים שמרומזים בכל תיבה בזוהר הק' לכל יהודי, רפואות נוראות. וממשיך הרבי: "ועתה בוא וראה וכו' כי על כן סמך רשב"י עצמו על זה הפסוק "כי לא תשכח מפי זרעו", כי באמת בזה הפסוק בעצמו מרומז ונסתר הסוד הזה, שעל ידי זרעו של יוחאי שהוא רשב"י, על ידו לא תשתכח התורה מישראל, כי סופי תיבות של זה הפסוק כי לא תשכח מפי זרעו הם אותיות יוחאי. וזה שמרמז ומגלה הפסוק מפי זרעו דייקא, מפי זרעו של זה בעצמו שהוא מרומז ונסתר בזה הפסוק שהוא התנא יוחאי, כי על ידי זרעו של יוחאי שמרומז וכו' שהוא רשב"י, על ידו לא תשכח התורה, כי בזוהר דא יפקון מן גלותא", כל זאת אמר רבינו ביציאה מברסלב לאומן, ואחר כך כשישבו בעגלה, אמר רבי נתן לרבינו שרבי שמעון בעצמו נהנה מהחידוש הזה, ורבינו הסכים, ועל ידי התעוררותו של רבי נתן, פתח רבינו ז"ל את פיו הקדוש וגילה עוד: "ודע, ססוד רבי שמעון בעצמו מרומז בפסוק אחר, 'עיר וקדיש מן שמיא נ'חית' - שהוא מלאך קדוש שירד מן השמים - ראשי תבות 'שמעון'.

לפני שנים רבות בא אלי יהודי חשוב מווייליאמסבורג וסיפר לי, שהציעו לביתו שידוך בחור חשוב ברסלב, אך הוא אינו מוכן למסור את ביתו ל'ספר תורה' - לברסלב'ר חסיד, כך הסתכלו בכל דור על חסידי ברסלב, עד שמפורסמים לא רצו להשתדך איתם דווקא בגלל קדושתם ויראתם.

על כל פנים, על ידי התורה אפשר לצאת מכל המצולות, אך על ידי איזו 'תורה'? בעיקר על ידי הכח של הזוהר הקדוש! וכך אמר רבינו ז"ל בפירוש כמובא בחיי מוהר"ן (מעלת תורתו וספריו הק'): 'שהספר שלו, ליקוטי מוהר"ן, הוא אתחלתא דגאולה'. ולכן כל אחד צריך לחזק את עצמו: אסור שיעבור עלי יום בלי שיעור פשוט ושיעור עיון בספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן.

כדי לזכות לחיבור אמיתי לרבינו הקדוש ולרבי שמעון בר יוחאי – צריך ללמוד בספריהם הקדושים

ב"ה איננו מתביישים בהיותינו חסידי ברסלב, ב"ה אני מתבודד, נוסע לאומן, אבל צריך לדעת כי אחד הדברים שרבינו ממש ביקש מאנשיו, הוא ללמוד את ספרו, ממש כדברי רבי שמעון 'בהאי חיבורא יפקון ביה מן גלותא', וזה דבר נורא, שמעתי מהחסיד הגדול ר' וועלוול חשין זצ"ל, שאמר מוקנים מקובלים בירושלים מבית מדרשו של הרש"ש שידעו היטב את כל תורת הקבלה, ולמדו הרבה ליקוטי מוהר"ן, והעידו תמיד שבכל דף ליקוטי מוהר"ן מונחים כארבעים דף זוהר וכארבעים דף של כתבי האר"י. איננו מדברים על התורות שבנויות מלכתחילה על תורת הסוד, אלא אפילו כל תורה שהיא, כשלומדים בעיון אפשר למנות קרוב ל-1,000 פעמים עניינים שהם בנויים על הזוהר הק', לפעמים רבינו כתב מילה אחת, אזכור אחד לזוהר הק', ואילו אחר כך רבי נתן כבר עושה מכך 'מטעמים' לאורך דפים שלמים בליקוטי הלכות.

רבינו בחיים חיותו אמר פעם בל"ג בעומר: שם (דהיינו במרוז) רוקדים - אך ייתכן שרבי שמעון נמצא כאן. רואים מכאן שעניינם אחד ממש, וב"ה שאיננו מתביישים בספרים ובעצות ובדרכים של רבינו, והננו מתפללים בבית המדרש הנקרא על שמו, ולכן מי שמציית לרבינו ז"ל בתמימות ופשיטות צריך לקבוע שהשיעור הראשון בסדר היום יהיה בליקוטי מוהר"ן, וכשלומדים כך בקביעות זה דבר נפלא מאד.

שמעתי מחמי (- החסיד ר' צבי יוסף וואסילסקי) ע"ה, על המסופר בגמרא כתובות, על רבי עקיבא שהלך ל"ב שנות לימוד, ואחר כך חזר לביתו, ושמע איזה זקן אומר לאשתו; איך בעלך עשה דבר כזה והלך ללמוד למשך כ"כ הרבה שנים, אמרה לו: 'אם יציית לי - ילך לעוד שנים עשרה שנים', ואכן הוא אפילו לא נכנס לביתו, אלא חזר מיד לבית המדרש. ואמר על כך חמי בשם גאון אחד, ש"ב שנים ועוד י"ב שנים הם דבר קטוע, ואין זה דומה כלל לכ"ד שנים תמימות, ולכן רבי עקיבא לא נכנס אפילו לשאול בשלום בני ביתו. על כן חסיד ברסלב, לא משנה

אנחנו שמחים
שאנחנו מחסידי
ברסלב ועיקר
שמחתנו היא, על
שיש לנו ליקוטי
מוהר"ן כזה
ותלמיד כזה כרבי
נתן שהשאיר לנו
מתנה כזו שנישא
מקושדים לרבינו,
שאף אחד לא יוכל
לבלבל אותנו על כך

היא, על שיש לנו ליקוטי מוהר"ן כזה ותלמיד כזה כרבי נתן שהשאר לנו מתנה כזו שנישאר מקושרים לרבינו, ושאף אחד לא יוכל לבלבל אותנו על כך ושנדע שיש רבי בעולם. בוודאי צריכים חברים, אך לקבל מרות, יש לנו ב"ה את רבינו, ואיננו צריכים עוד שום מפורסם, הרבי הוא הרבי לדורות, לנצח! ואלו שקרובים לצדיק - כך אומר רבי נתן (בהלכות פדיון בכור ה"ה) - שרבי שמעון קיבל דעתו מרבו רבי עקיבא, והאיר זאת בתלמידים מדור לדור, לנצח, על ידי הזוהר הק', ועל ידי זה נצא מהגלות, וזו עיקר השמחה, כך כותב רבי נתן, שאחר הסתלקותו מאירה דעת כזו בעולם לתלמידים וכו' והיא נותרת לנצח!

צריך תמיד לחזור בינו לבין עצמו, מה השייכות שלי לרשב"י? רק דרך הזוהר הק' והתיקונים, ובוודאי טוב שלומדים זאת בחברותא בפרט בענייני הסוד. ורואים דבר נורא, שהרבי קיבל כוח מלמעלה, כך כותב רבי נתן בהקדמת הליקוטי מוהר"ן לגבי כוחו של רבינו, ואם אי אפשר לחזור על זה בכל יום, אז לפחות כל יומיים!

כל התורה כולה כלולה בליקוטי מוהר"ן

בהקדמת הליקוטי מוהר"ן כותב מוהר"ן: 'וכל תורה וכו' מדברי הספר הקדוש הזה וכו' (ומונה שם בערך חמישים נושאים שהספר מדבר עליהם), ואז חוזר שוב: 'כי כל דברי הספר הקדוש הזה מלא עצות נוראות וכו', כלומר, שאין זו סתם 'תורה לשם תורה', אלא היא התגלתה לתת דרך ועצה בעבודת ה', והם אכן השגות עליונות עמוקות וגבוהות וכו' עד אין סוף ותכלית, ויש בהן כוונות וכל כתבי האר"י והזוהר הקדוש וכו' כל הקבלה הקדושה כלולה בספר הקדוש הזה, וכל תורה מדברת משער מיוחד בעץ חיים. והוריד זאת בכזה עמקות, אך עיקר כוונתו הקדושה היא הפירוש הפשוט שבכל 'תורה', שנוציא את העצות' שיש בספר, וללכת בהן! שנבין את העצות' שיוצאות למעשה מכאן, ולבקש מה' שנזכה לקיימן! וזה הוא הספר ליקוטי מוהר"ן!

אחד מראשי הישיבות של הגה"ח ר' ניסן פרנקל שליט"א אמר לו לאחר התקרבותו: 'אני רואה שאתה כזה מתמיד, אז למה אתה לומד ליקוטי מוהר"ן? ענה לו ר' ניסן: אין ספר בעולם שלא כלול ונכלל בליקוטי מוהר"ן! אמר לו: אדרבא, בוא נראה! אותו ראש ישיבה אמר לו קטע ובחינה מ"נועם אלימלך", ומיד הראה לו הבחינה היא בליקוטי מוהר"ן, וכן "עבודת ישראל" מהמגיד מקאזניץ וכו', וכך עברו על המוני ספרים כמו ספרי מוסר "ראשית חכמה", "אורחות צדיקים", "שבט מוסר" ועוד, ולר' ניסן הייתה כזו בקיאות בליקוטי מוהר"ן וגם בכל ספרי החסידות, שהוא הראה מיד לאותו הראש ישיבה שזה כלול מכל הספרים. לכן זה נקרא ליקוטי מוהר"ן כי זה ליקוט מכל התורה כולה, אין שום ספר קדוש שתלמד - שלא נכלל כאן!

ממילא, אנחנו עכשיו ביארציט של רשב"י, ורשב"י הבטיח ורבינו ז"ל הבטיח גם כן, ממש כך! שיהיה נעשה בעל תשובה גמור ויקבל מוח עמוק, ויהיו נבקעים כל גידי קשיות הלב. ב"ה קיבלנו מרבי נתן שיש רבי, והרבי כאן איתנו!

זהו דבר נורא, שהרי רבינו הקדוש אמר כמה פעמים שהעניין של רשב"י הוא, 'אנן בחביבותא תליא' שיהיה תיקון לפגם המחלוקת שהיה בין כ"ד אלף תלמידי רבי עקיבא, ובראש השנה אמר רבינו ז"ל כמה תורות שנתייסדו על דברי הזוהר המפורסמים, בפרט תורה ס' וס"א ששם נאמר 'בחביבותא תליא מילתא' שם מרומזת האהבה הנפלאה שצריכה להיות בין אנשי הצדיק, ורבינו ז"ל מסיים שם, שחבוק אמר הפסוק על תלמידי רבי עקיבא, שהיו צריכים להמתיק הצמצומים וכו', אך רבי שמעון וחבריו אמרו 'אנן בחביבותא תליא מילתא', ואנשי שלומינו אמרו 'אנ"ן' - אנשי נ'חל נ'ובע, שאנ"ש צריכים מאוד לאהוב אחד את השני, אפילו שדעותיהם שונות, כי כולנו משתווים ביסוד האמונה בה' יתברך ובתורתו הק' ובקדושת רבינו הק' וכלל הצדיקי אמת.

גם בענין זה אזכיר את מה שאמר לי חמי ע"ה בשם צדיק אחד ביאור הגמרא; 'כשם שאין פרצופיהם שווים, כך אין דעותיהם שוות', שהכוונה היא שכשם שאין שום חיסרון בכך שפרצופו שונה, וזו מעלה גדולה, כך צריך להבין לגבי הדעה השונה, וזה לא צריך להפריע לאהבה העצומה בין הבחורים והאברכים שצריכים להחזיק עצמם בידה, וזו מתנה נוראה שאין להשיג ערכה. כשבאמת נאהב אחד את השני, יקויים מה שכתוב כאן שרבי שמעון הוא התיקון.

שמחת רשב"י היא שמחתנו על זכירתנו להיות מקודשים להצדיק האמת

רבי נתן שואל בליקוטי הלכות מהי השמחה העצומה בהילולא? הרי ידוע שרבי שמעון בעצמו מקפיד על כך שתהיה שמחה גדולה בהילולא שלו, וידוע שהאר"י לקח עימו למירון את תלמידו ר' אברהם, ודרכו היתה שהיה כל כך מתאבל על החורבן עד שהיה אומר 'נחם' בכל יום, וגם בל"ג בעומר אמר זאת, והאר"י ראה את רבי שמעון בהקיץ ואמר לו רשב"י: לך אמור לתלמידך, היאך העז לומר 'נחם' ביום השמחה שלי, אמור לו שבקרוב יצטרך לקבל תנחומין, ואכן בנו נפטר בקירוב זמן רח"ל, והוצרך לקבל תנחומין.

החסיד רבי לוי יצחק בנדר ע"ה, לא פסק מלהזכיר כל העת את החיוב של קימת חצות, והיה אומר, שבכל פרשה בזוהר מבואר החיוב לקום ולהתאבל בחצות, ומהמעשה הנ"ל עם תלמיד האר"י רואים שרבי שמעון שכל כך מקפיד על חצות, הקפיד על כך שלא מיבעיא שלא יאמרו 'חצות' וקנינות ואבלות ביום ההילולא שלו, אלא אפילו אמירת 'נחם' וקצת סימן אבלות, לא הסכים שיראו ביום שמחתנו! ורבי נתן שואל שהיה ראוי להיות יום עצב ואבל, ולא יום שמחה! ומבאר, ששמחתנו היא שהשאר לנו כזה זוהר הק' ותיקוני זוהר, שעל ידם יהיה תיקון העולם כזה לכל החורבנות והירידות. לא היה צדיק אמיתי שלא אמר תורות מהזוהר הקדוש וכו', בפרט כעת בימי הספירה ושבעות, שכל הספרים הקדושים מיוסדים על הסודות הנפלאים שמגלה רבי שמעון שם.

על כל פנים, אנחנו שמחים שאנחנו מחסידי ברסלב ועיקר שמחתנו

אסור להסיח דעת מההתקשרות לצדיק

רבינו ז"ל מגלה בליקוטי מוהר"ן, שעל ידי אוויר הנח והזך, נעשים גרים "ושמעו הולך בכל המדינות", ועלה בדעתי חידוש שעניין ההתקשרות לצדיק 'אסור בהיסח הדעת', כי הנה תורה זו - תורה י"ז - מתחיל רבינו בכך שיראה ואהבה אי אפשר לקבל כי אם על ידי הצדיק, 'והצדיק הדור הוא המגלה היראה והאהבה', ורבינו ממשיך לדבר על ההתפארות שה' יתברך ברא בשבילה את העולם, והצדיק מחפש את ההתפארות, והוא גורם יום גנוסיה דמלכא, ואז נופל פחד נורא על שנאני שחק עד שזוכה כל אחד שיהיה לו יראה ואהבה. והנה ה"חינוך" פוסק, והובאו דבריו בביאור הלכה, שיראה ואהבה הן המצוות התמידיות, והרי הצדיק הוא מביא יראה ואהבה, ממילא אסור להסיח דעת מההתקשרות. בליקוטי הלכות (הל' סימני בהמה וחיה טהורה ה"ד) כותב רבי נתן הרבה מעניין הסתלקות תלמידי רבי עקיבא, שהיתה מחמת שלא יכלו להשמיע דיבורי רבם, כיוון שלא הייתה ביניהם אהבה, אוויר נח וזך, אך רבי שמעון שאמר אנו בחביבותא תליא מילתא, אהבה עצומה הייתה בין רבי שמעון וחבריו עד כדי מסירות נפש, וממילא מובן הפסוק שמביא רבינו, 'ושמעו הולך בכל המדינות', ולכן נקרא 'שמעון' כי הוא הצדיק ש'שמעו הולך בכל המדינות', ועלינו לזכך האוויר, שיהיה אויר הנח והזך כדי שיישמעו דיבורי הצדיק בעולם, אפילו בתכלית המדרגה התחתונה.

אנו יודעים שהרגליים מורים על הספירות 'נצח והוד', על כן הוד שבהוד, רגלין דרגלין, על כל פנים צריך להיות אהבה כזו 'צדק יקראהו לרגלו', מפרש רבי נתן שזאת הצדקה 'קראהו לרגלו' יקרא גם לשוכני הרגלין! ועל כן בכוח כל ימי הספירה שספרנו עד עתה - נזכה שיומתקו כל הדינים, כי זה עיקר התיקון כשהטוב נזכר ממעלתו ורוצה לשוב לשורשו, וכעת, בל"ג בעומר, כשנתקן האהבה, כמו שידוע שזה עניינו של רשב"י, אזי הקריאה הקדושה מגיעה עד למטה ממש! על כן בהילולא, העולם מתקדש כל כך, עד שנשמעים כל הדיבורים הקדושים שרבי שמעון עסק בהם בחייו, עד שכל אחד יכול לזכות לתשובה ומכאן השמחה הגדולה.

רבי נתן כותב שרבינו רוצה מאוד שנתקרב ונהיה מקושרים אליו, ועל הנסיעה לראש השנה לאומן, רצון רבינו שימסור נפשו, והדבר מבואר בחיי מוהר"ן, שרבי נתן עצמו כתבו, ושם יש חלק על גיעת וטרחת רבינו ז"ל בעבודת ה' וכו' וכו' ואחרי כל החלקים, עניין המחלוקת וכו', ואז יש חלק על עניין ר"ה שלו, וקודם מובא שציווה לעשות כרוז, וכן שצריך לשמוח כל השנה וכו'.

ואחר כך באות ד', יש שיחה ארוכה מאוד, שכמעט אין כמותה בחיי מוהר"ן, ושם יש את המעשה מהרב רבי אהרן שחזר בר"ה האחרון מחמת מניעות, וידוע הסיפור שבאמצע הדרך פגשו בו רבי נתן ורבי נפתלי, ואמרו לו - אצל רבי כזה, אף שהיה מגרשנו באמת הבניין, אף

על פי כן לא היינו הולכים מרבי כזה! ושם כותב רבי נתן שרצון רבינו שיבואו אליו לראש השנה, אפילו כשהוא אומר שלא לבוא, וצריך למסור נפש לזה. וכן הוא נוהג לדורות, שכששואלים את המנהיג על דבר שיש בו מסירות נפש, רצונו של הצדיק שימסור נפשו, אך הוא צריך לומר לו לוותר, והמקורב צריך להבין זאת מעצמו, וממילא מובן בכירור שרבינו ז"ל רוצה שנבוא אליו לראש השנה במסירות נפש.

להתפלל בכל עת על הראש השנה של הרבי

בעוד ארבע וחצי חודשים יהיה ראש השנה, אני נותן עצה לעצמי, ומי שרוצה יקח זאת לעצמו. שבכל תפילה, התבודדות, תיקון חצות, וכו' להתפלל שנזכה להיות בראש השנה אצל הרבי באומן. רבינו אמר לנכד המגיד מטראוויץ: בראש השנה אני מתקן תיקונים כאלה, שאני לא יכול לתקן כל השנה, אנשים שאין להם תיקון בשום אופן בעניין אחר... בראש השנה יכולים לקבל אצלי תיקון!

מי שמרחם על עצמו באמת, לא הולך ומתרחק מרבינו, הוא לא 'מכתיר' על עצמו אף אחד, אלא רק את רבינו, לקחת את רבינו למנהיג, בפשיטות, יש לנו כזאת מתנה, אשרי הזוכה לילך בתמימות, ומציית לרבי נתן בכך שלוקח את רבינו למנהיג.

ה' יעזרנו שניוושע בקרוב בישועה השלמה.

כך נהגו בכל הדורות

לסיום, אנשים שואלים 'האם מותר לדבר לצדיק?', הרי בתפילה מ"ז בח"ב של ליקוטי תפילות, רבי נתן מדבר להשם יתברך, ואחר כך כמה שורות מדבר רבי נתן לרשב"י, וכל הצדיקים עשו כך, ומפורש בגמרא (סוטה לו ע"ב) איך כלב התחנן בעת השתחוהו בחברון על מצבת קבורת האבות הקדושים: אבותי בקשו עלי רחמים, וכן רואים ברש"י איך יהודים התפללו בקבר רחל כשירדו לגלות בבל, עד שהתחילה לבכות יחד עם כל הגולים, וכולם ראו זאת, ומבואר בפירוש שאין שום איסור לדבר לצדיק ולבקש ממנו שיעתיר בעדינו ויעורר עלינו רחמים, וזה הטוב ביותר. ובהקדמת התיקון הכללי - מבואר גם כן שאצל הצדיקים הגדולים, הם חיים לנצח כמו שכתוב באידרא בהסתלקות רשב"י, שלכן הסתלק בתיבות 'חיים עד העולם' והבת קול הראשונה אמרה "כי שנות חיים וכו' יוסיפו לך", והבת קול השנייה אמרה: "חיים שאל וכו' נתת לו אורך ימים עולם ועד", כך נהגו כל היהודים בכל הדורות, לדבר לצדיקים בפירוש, ולהתחנן שיבקשו עלינו רחמים! ומבואר בזוהר שהיה לרבי שמעון תלמיד שהתעורר והלך לציון שלו וביקש על התורה שהוא לא יכול ללמוד מחמת העיוורון ובאותו המעמד - התרפא!

ה' יעזרנו שניוושע בקרוב בישועה השלמה, אכ"ר

השיעור הומצא לידינו באדיבות מערכת ברסלב העומדים לימינו בכל עת

תכלית והתיקון העולם בכוח צדיקי יהידי הדורות

פרסום ראשון!
מתוך הספר החדש של
שיעורי הר"ח
ר' צבי חשין שליט"א
העומד לראות אור
בקרב בעריכה קלה

השיעור מבוסס על תורה ס"ה, בה מבאר רבינו הקדוש את גודל מעלת קבלת הייסורים באהבה וההבנה שגם מה שאנו חושבים לרע הוא טוב, והתיקונים הנעשים על ידי זה על ידי הצדיקים הגדולים, על ידי הביטול הנורא שלהם אל השם יתברך, ומהרשימו של הביטול באה השמחה שהיא כלי להתחדשות התורה, ובפרט על ידי יהידי הדורות ממש רבינו ועד רבינו הנחל נובע מקור חכמה מברסלב זיע"א.

כדי להבין את השיעור רצוי מאד ללמוד קודם היטב את תורה ס"ה מתחילה ועד סוף ולקלוט את המושגים ומטבעות הלשון שרבינו הק' האיר לנו.

של הרשב"י, שהם קוצרי השדה. והקצירה אומר הרבי היא התכלית, כמו שכתוב בתורה ס"ה דנן: "ענין בשדה אשר יקצורו, היינו בחינת הסתכלות על התכלית, כי הקצירה היא תכלית החרישה והזריעה". וכך הרשב"י פותח את האידרא "ומחצדי חקלא זעירין אינון וכו', אתכנשו חברייא לבי אידרא", ואומר שם המפרש, לבי אידרא, תרגום גורן. וכן תרגם אונקלוס "ויבואו עד גורן האטד" (בראשית נ) - ואתו עד בית אדרק, בלווייתו של יעקב אבינו.

ותלמידי הרשב"י על שם שהיו יושבים בעיגול כמו גורן, זה נקרא אידרא, וזה האידרא המפורסם, שבו גילה הרשב"י לפני הסתלקותו את סודות התורה הנוראים והנשגבים, שם באותו גורן.

וכן המפגש המיוחד בין רות לבועז (שעליהם מדבר הרבי בתורה דנן) היה גם כן בגורן, כמו שנעמי אמרה לרות "הנה הוא זורה את גורן השעורים" (רות ג) ובהמשך כתוב "ותרד הגורן" (שם פרק ו) ובגורן ישב גם הרשב"י עם תלמידיו, לשם הוא הוציא אותם, למקום שמועטים הם אלה שמסתכלים על התכלית וקוצרים, כי באמת הצדיקים האלה הם מועטים, כמו שאומר הרבי בתחילת התורה, שלהיות בעל השדה צריך להיות איש אמוד, ותקיף, וגבור חיל, וחכם, וצדיק גדול מאוד, וכן בהמשך, רק אם יש אדם גדול ומופלג מאוד מאוד. ובוודאי שאין הרבה כאלה, שכל ההשקפה שלהם כאן בעולם הזה, זה רק בענייני התכלית, שחורשים וזורעים וקוצרים רק פירות שמקריבים לתכלית. אלו הם אנשי התכלית.

**אנשי התכלית המועטים, שמעו את
צעקתו של הרשב"י: 'תודה מה תהא עליה',
וכידי קיימו 'הגית בו יומם ולילה'**

וצעקתו של רבי שמעון עדיין מהדהדת: "אדם חורש בשעת חרישה, וזורע בשעת זריעה, וקוצר בשעת קצירה וכו' תורה מה תהא עליה וכו', אמר אביי וכו', הרבה עשו כרבי שמעון בן יוחאי ולא עלתה בידן" (ברכות ל"ה ע"ב), וזה על מה שכתוב "לא ימוש ספר התורה הזה מפיו, והגית בו יומם ולילה" (יהושע א ח). אבל ישנם מועטים שעשו כרשב"י וכן עלתה בידם!! והמועטים האלה, הם קיומו של עולם, עליהם עומד העולם, וכל העולם לא נברא אלא לצוות לזה, לאותו אחד שהוא בבחינת ז'ה, שזהו בחינת הצדיק יסוד עולם. ורבי שמעון זכה לזה, הוא ובנו רבי אלעזר. ובשיר שחובר לכבודו לפי סדר הא"ב, נאמר באות י' "ידע כל הנסתרות", וכפי שמסבירים שהוא ידע את כל הדברים שהם סותרים אחד את השני, אלו הם הדברים הנסתרים, כלומר שכל מה שכביכול נראה 'על הפנים', כל הקושיות שיש, וכל הדינים, הוא ידע את כל מה שמסתתר בפנים, את

הצדיק אף שבעצמו הוא שקוע בייסורים, אך לעולם הוא מאיד את הארת החסד והרחמים

אומר הרבי (בתורה מ"ה ח"ב): "דע כי שבת היא נקודה הפנימית, וממנה יונקים כל הששה ימים וכו', והצדיק הוא בחינת שבת, בחינת הנקודה פנימית, שממנה יונקים הכל כמובא", ובתורה פ"א, אומר הרבי: "זה הוא בחינת הצדיק, כמו שכתוב, כי 'זה כל האדם' (קהלת יב יב), ודרשו רבותינו ז"ל שכל העולם לא נברא אלא לצוות לזה" (שבת ל ע"ב). זאת אומרת, שהצדיק הוא בבחינה מסוימת אחד כזה שכולם מראים עליו באצבע, שכביכול זהו רצונו של הקב"ה, בבחינת: ראו בריה שבראתי בעולמי (בראשית רבה י"ב), ואתו צדיק יחיד ומיוחד, כפי שנראה בחוש, הוא מלא בייסורים ממש, עד שאין לשער ואין לתאר, ולמרות כל זה מוחו מלא שמחה ומלא חכמה, והוא מאיר כאלה הארות נשגבות שמחיים את כל העולם, והוא עצמו יכול גם לבכות, וגם לצחוק, אצלו זה לא משנה, בבחינת 'בכה רבי שמעון', ו'יחדי רבי שמעון', אבל ההארות שהוא הוריד לעולם, הם הארות נפלאות, את הארות של החיזורתא (המנואר בעץ חיים להאריז"ל), שהם ההלבנה של בחינות שחרות הגבורות, וההארה של העינא פקיחא, עינא חד דלא נאים, והעתיקא, והמוחא סתימאה, כל הארות של החסד והרחמים והארות החכמה הנשגבות שהוריד לעולם, בחינת "החכמה תעוז לחכם", כל מה שדיבר וגילה באותו יום של גבורות לכאורה, וגילה בו חסדים נפלאים כאלה, ביושבם באידרא, כשיצאו לחקלא - ביני אילנא, לשדה - בין האילנות.

הצדיקים המועטים האלה בעלי השדה, שחודשים וזורעים וקוצרים את פירות הנשמות, אלה הם אנשי התכלית

ובוודאי שרבי שמעון נמנה עם אותם צדיקים בעלי השדה, שהרבי מדבר מהם בתחילת התורה, על הנשמות שמצפות לתיקונן של בעל השדה, וכמו שמובא באידרא; "ידין יהיבו לרבי שמעון, ואצבען זקפו לעילא, ועאלו בחקלא ביני אילנא ויתבו, וקם רבי שמעון וצלי צלותיה (אידרא רבה קכ"ח ע"א), שרבי שמעון וחבורתו נכנסו לשדה בין האילנות. ובזוהר חדש מובא "מאן נינהו תלמידי חכמים, מחצדי חקלא איקרון" (מדרש רות ק"ד ע"ב), שהם נקראים קוצרי השדה. ובזוהר אמור (ק"ז ע"א) מובא, שלא ניתנו סודות אלו להתגלות, אלא לחברייא קדישא

שנקרא עלמא דאתי, וממש להיות סומא ועיור לחלוטין על כל העניין הזה, ולעומת זאת לפתוח את העיניים עד הסוף, לכל החיזו דהאי עלמא, וככל שפוחת יותר, הוא יותר ויותר שוקע וטובע בהאי עלמא, ויותר ויותר מתרחק ומתנתק מהתכלית ומעלמא דאתי, אבל בעזרת הייסורים, בקבלה הנכונה שלהם, יותר קל לסתום את העיניים מהחיזו דהאי עלמא, ואז הדרך נעשית יותר קלה ופתוחה להתבטל לתכלית, ולהגיע לעלמא דאתי.

סודות התורה הם אלה שעומדים כחומה בצורה, כנגד הרגזורים רעים ועבודה זרה

רבי שמעון בעצמו כשהוא ראה את החיזו דהאי עלמא, את המראות של האי עלמא, הם נחשבו בעיניו כעבודה זרה ממש, כמו שמביא הרבי (בתורה ל"ז בסוף); **"ובשביל זה מובא (בוהר קדושים פ"ד), כד חזי רבי שמעון נשי שפירין, אמר אל תפנו אל אלילים, כי ניאוף היא עריות, אלהים אחרים, מלכות הרשעה"**, מכיוון שהמראות הללו מסיטים את האדם מהתכלית, ומוציאים ומרחיקים אותו מהאחד, לכן הם בחינת עבודה זרה ממש, ומה שעומד כחומה בצורה כנגד האפיקורסות הזאת, העריות והחקירות, אלו הם סודות התורה שגילה רבי שמעון, ובענין זה הודו גם מחברי ספרי קודש שעירבו בהם גם חקירה ופילוסופיה, שאם הם היו מתוודעים לגילויים שגילה הרשב"י לפני שהתעסקו עם הפילוסופיה, אז הם לא היו כל כך מעריצים את הפילוסוף היוני, הנחש הקדמוני י"מ"ש וזכרו, מצח הנחש הארוך, אבל אלה שכן ידעו והכירו את הגילויים הנפלאים האלה של הרשב"י, הם המשיכו את זה הלאה לדורות הבאים, ומכוח זה יכלו להסיט הצידה את האשה זרה, ואת חיק הנכריה, כמו ששלמה המלך ממשיך כעריות את העבודה זרה, וזה הן בגשמיות והן ברוחניות, גם כלפי התאוות הגופניות, וגם כלפי התאוות השכליות, שעל שניהם רבי שמעון אומר, אל תפנו אל האלילים, זה לגמרי אלילות, זה גורם לעבור על "לא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם", ובסופו של דבר מגיעים עד לשקיעה וטביעה בביצת הזימה, כי זה לגמרי משבש את הדעת, מכיוון שזה גורם ליציאה והתרחקות מאחד.

על ידי סודות התורה יוצאים מכל העבודות והשקר של עולם הזה, ונכנסים לעולם החדות והאמת מעין עולם הבא

ומי שמשליך אלינו את גלגל ההצלה שמציל מכל הדברים האלה, ומי שמגן ועומד כצור חלמיש וכחומה בצורה נגד כל החלאים האלה, זהו רבי שמעון בכבודו ובעצמו, ש'בהאי חיבורא דילך דאיהו ספר הזוהר, יפקון ביה מן גלותא' (זוהר נשא קכ"ד ע"ב), שהרבי בחר לפתוח את הליקוטי מוהר"ן עם הדיבור הזה, מכיוון שהאור של הזוהר הקדוש, הוא זה שמסלק לצדדים את כל התאוות הן הגשמיות והן הרוחניות, בדיבורי הלוהטים והבוערים, שבעיקרם נסובים ועוסקים בגילויי האמונה האמיתית, בשלימות הגבוהה ביותר, שהרי פיו הקדוש הוא צינור שמוריד את האורות המאירים ביותר שיוורדים מהעולמות העליונים הטמירים, אצילות ובריאה, ועולמות היובל והבינה.

וכך מובא בתיקוני זוהר, בסוף התיקון השישי; **"אדחכי הא אליהו קא נחית מעילא וכו', ויימא הכי וכו', וכמה בני נשא לתתא יתפרנסון מהאי חיבורא דילך, כד יתגלי לתתא בדרא בתראא בסוף יומיא, ובגיניה (ויקרא כה ט) וקראתם דרוך בארץ לכל יושביה יובל היא תהיה לכם, ושבתם איש אל אחוזתו ואיש אל משפחתו תשוב"**, וקודם לזה (שם ח) כתוב בפרשה **"וספרת לך שבע שבתות שנים, שבע שנים שבע פעמים וכו' תשע וארבעים שנה"**, יש את השבע כפול שבע שזה ארבעים ותשע, אבל יש משהו שהוא הרבה יותר גבוה, שזהו שנת היובל החמישים, שעל שנה זו

התכלית של כל הדברים, וגילה את הפנימיות של הדברים ששם הכל מתהפך לטובה, ולכן הוא ידע לבנות את כל הנסתרות, ובהמשכו של הפומון נאמר **"דבריו עושים פירות, אדוננו בר יוחאי"**, כמו שלימדנו רבינו שכשהשכל בשלימותו, הוא עושה פירות, וממילא כל דיבור ודיבור שלו עושה פירות, והוא זה שגילה שאפילו שיחת חולין של תלמידי חכמים צריכה לימוד, שנאמר **"ועלה לא יבול"** (תהלים א ג), כמבואר במסכת סוכה (כ"א ע"ב) **"תניא אמר רבי שמעון, משיחתו של רבן גמליאל למדנו וכו', ולימא מדבריו וכו', הגמרא שואלת למה הוא אמר משיחתו של רבן גמליאל, שיגיד מדבריו של רבן גמליאל, אלא מתרצת הגמרא **"מילתא אגב אורחיה קא משמע לך"**, שדרך אגב למדנו מדבריו **"ששיחתך של תלמידי חכמים צריכה לימוד"**, למרות שעל פניו זה נראה כדברי חולין, בפנימיות מתגלה שיש בהם לימודים עמוקים. אלו הם מהגילויים של רבי שמעון.**

רבי שמעון שהיה בחינת סיני גילה ממש תורה

רבי שמעון אמר **"משיחתו של רבן גמליאל"**, כל זה כדי שאנחנו נלמד מה'שיח' הזה של רבי שמעון עצמו, משיח השדה' ששוחח עם תלמידיו, שבכל שיחה ושיחה שלו, אפילו שיחת חולין שלו, יש בה איזה משהו בפנים, נמצא בזה איזה לחלוחית מגן עדן, והיא צריכה לימוד, יש בזה תורה, ותורה זה שכל, זה אור, זה רוחניות ואלוקות, אותו משהו שמתגלה מלמעלה, שזה משהו מהתכלית, וכמובן יש בזה בחינות עד אין סוף, אבל מי עוד כמו רבי שמעון המשיך תורה, מה שנקרא חידושי תורה, התחדשות התורה. בתחילה הוא גילה חידושים ממש רעים מהימנא, ובהמשך הוא גילה מעצמו ממש תורה, כמו שאמרו לו תלמידיו **"פומא דילך איהו סיני"** (תיקוני זוהר כ"ב), [הפה שלך הוא סיני] כך קראו לו, וכמו שכותב הרמ"ק שרבי שמעון זיכך את גופו באופן כזה, שהוא נהיה סיני בשביל לקבל תורה, וכפיסקת השיר באות ס' **"סיני סיני לו נקרא, ארי שבחבורה, ממנו תצא תורה, אדוננו בר יוחאי"**, ממנו בעצמו יוצאת תורה, שהרי הוא היה במדרגת "תורתו אומנותו", כל כולו היה חתיכת תורה, עד כדי שחידוש גדול הוא שכשהיה במערה יצא מהחול לקרוא קריאת שמע, ללמדנו שהיה אצלו גם קצת תפילה (תוס' שבת י"א ע"א ד"ה כגון רשב"י).

הייסורים הם המפתח לביטול לחבלית, לדרך המובילה לעלמא דאתי, עולם התכלית

וכמובן שלכל הדרגות הגבוהות האלה, הוא הגיע מחמת הייסורים ובעזרתם, וכמו שאמר לו חותנו 'אוי לי שראיתך בכך', בכאלה יסורים נוראים, והשיב לו 'אשריך שראיתני בכך, שאלמלא לא ראיתני בכך - לא מצאת בי כך' (שבת ל"ג ע"ב), שדייקא על ידי הייסורים האלה שאתה רואה, רק בזכותם הגעתי לאן שהגעתי.

המימרא הראשונה בש"ס של רבי שמעון בן יוחאי זה **"שלוש מתנות טובות נתן הקב"ה לישראל, וכולן לא נתנם אלא על ידי יסורין, ואלו הן: תורה וארץ ישראל והעולם הבא"** (ברכות ה' ע"א), והפסוקים שמהם הוא לומד את זה, הם כולם פסוקים של ייסורים, **"תורה מנין שנאמר **"אשרי הגבר אשר תיסרנו י-ה ומתורתך תלמדנו"** (תהלים צד ז), **ארץ ישראל דכתיב **"כי כאשר יסיר איש את בנו ה' אלקיך מיסרך"** (דברים ח ה), וכתבי בתריה **"כי ה' אלקיך מביאך אל ארץ טובה"** (שם ז), **עולם הבא דכתיב (משלי ו ג) **"כי נר מצוה ותורה אור ודרך חיים תוכחת מוסר"**, אלו החידושים שרבי שמעון גילה, הייסורים זה הנושא שהוא עסק בו, והרבי מבאר את המהלך איך הייסורים פועלים, ואיך זה בדיוק עובד, שהייסורים מביאים את הביטול לתכלית, וכל האריכות שלמדנו לעיל, כי לולא הייסורים אדם יכול לשקוע כאן בהאי עלמא לגמרי, ולשכוח מכל מה******

איתה מכבים ומקילים את הייסורים, וכאן נסגר המעגל, שאותה תורה שנובעת ומתגלה דווקא מתוך הייסורים והדינים, התורה הזאת היא גם זו שמכבה ומקילה את הייסורים.

אי אפשר לכבות ייסורים ולהתמלאות בשמחה, גם לא עם כל הכסף ודינרי הזהב שיש בעולם

ומובא במדרש (שמות רבה נ"ב): "מעשה בתלמיד אחד של רשב"י, שיצא לסחורה והרוויח והעשיר, והיו התלמידים רואים הרווח ומצטערין, מה עשה הרשב"י, לקח אותם ויצא אתם לבקעה, ואמר: בקעה בקעה התמלאי דינרי זהב, מיד נתמלאה הבקעה, ואמר לתלמידיו, כל אחד יטול מה שהוא מבקש, אלא היו יודעים, שכל מי שנוטל ממנו, מתן שכרו שלעתיד לבוא הוא נוטל", זאת אומרת שמי שיקח, הוא לוקח ומחסיר מהגן עדן שלו עצמו, ומפליא כאן הרמז, ש'בקעה' זה גימטריא 'גן עדן'.

ומן הסתם שבימינו היו לוקחים, ועוד איך היו לוקחים, ומרגיעים את עצמם בזה שעם הכסף יעשו את הדברים הכי גדולים, ואת כל עולם התורה יחזיקו עם זה, אך אצל אלה שהסתובבו אצל הרשב"י, שכל כך הוא האיר בהם את הארת הגן עדן והעולם הבא, עד כדי שבשום אופן שבעולם, הם לא יחשיכו את זה עם כל כמות של כסף ודינרי זהב שלא תהיה של העולם הזה, גם לא בשביל להחזיק בזה את כל עולם התורה. וכלפי הקלת הייסורים, רק התורה הזאת שהצדיקים לומדים מתוך הדחק שנמשכת מאור התכלית שהשמחה היא הכלי לקבלתה, היא זאת שמקילה ומכבה את הייסורים, ומגדילה את השמחה, בבחינת 'אור צדיקים ישמח', ולא שום כסף ודינרי זהב, שאחרי הכל, בכל זאת הם הפנים החשוכים ביותר של העולם הזה (כמבואר בתורה כ"ג).

כשזוכין והארת הגן עדן מאידה, נעלמים ונסתרים כל האורות הנוצצים של הכסף והזהב

התורה הזאת שהצדיקים ממשיכים מאור התכלית, כתורתו של רבי שמעון, זאת תורה מסוג אחר לגמרי, זאת תורה שיוצאת מתוך הדחק, שיכדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק (ברכות ט ע"א), ואת התורה הזאת הוא מאיר בתלמידיו. וכבר שאלו הצדיקים: להיכן נעלמו כל אותם דינרי זהב, שנתמלאה בהם הבקעה, שהרי כאן בנס לא נאמר כמו מה שמסופר בנס המפורסם של רבי חנינא בן דוסא, שאשתו שאלה עד מתי נצטער בעניות כל כך, ואמר לה שתבקש רחמים שמשעה יתנו לה, ויצאה כמין פיסת יד מהשמים, ונתנו לה רגל אחת של שלחן מזהב, ואמר לה רבי חנינא, שראה בחלום שזה רגל מהשלחן שלהם בגן עדן, שתחסר להם שם בעולם הבא, ובקשה רחמים והרגל נלקחה בחזרה, ואומרת שם הגמרא: "תנא, גדול היה הנס האחרון יותר מן הראשון, דגמירי דמיהב יהבי, משקל לא שקלי" (תענית כ"ה ע"א), שפירושו, לתת - נותנים, אבל לקחת בחזרה לא לוקחים, ונשאלת השאלה היכן הם אותם דינרים שמילאו את הבקעה, אלא על כרחך צריך לומר, שההארה הזאת של הגן עדן שרבי שמעון האיר בהם, הפכה ממש את הבקעה לגן עדן כמו שאמרנו שזה אותה גימטריא, וממילא הארת הגן עדן מסתירה את זה לגמרי, שהרי בגן עדן ודאי שאין לזה שום משמעות, וההסתרה הזאת היא כל כך מהותית, עד שבשום אופן אף אחד יותר כבר לא יכול למצוא שם את זה, עד כדי כך היא כוחה של הארת הגן עדן.

דרש כל תעלומות, ידע כל הנסתרות, לכל ישראל האיר, בסוד תורה הבהיר, הוציא אור תעלומה, גילה מדרש הנעלם, גילה סוד נסתרים, צדיק יסוד עולם, רבי שמעון בר יוחאי

נאמר (שם י) "וקדשתם את שנת החמישים שנה", מכיוון ששם הוא הפתח שממנו עולים אל המקום שכך עלה במחשבה תחלה, שם עולים אל השורש שמשם יוצאים מעבודות לחירות, יוצאים מהרשות האחרת של העולם הזה, ושבתם איש אל אחוזתו, קוראים דרור, וחוזרים אל נקודת האמת של הדברים, את כל זה אומר אליהו לרבי שמעון, שזה מה שיקרה בדור האחרון, בהאי חיבורא דילך, על ידי סודות התורה שנתגלו על ידך.

הרבי מגלה התחדשות תורה, שבכח רבי שמעון בעצמו לא תשתכח התורה

ובהמשך לדבריו של אליהו, הרבי המשיך את זה עד להבטחה הגדולה, שבכח החיבור הזה לא יהיה שכחת התורה, בגילוי החידוש הנורא שעל ידי רבי שמעון 'בעצמו' לא תשתכח התורה, וכן מובא שם בפתיחת ספר לקוטי מוהר"ן: "רבי שמעון בן יוחאי הבטיח שלא תשתכח תורה מישראל על ידו, כמובא בדברי רבותינו ז"ל (שבת קל"ח ע"ב): כשנכנסו רבותינו לכרם ביבנה, אמרו עתידה תורה שתשתכח מישראל, ואמר רשב"י שלא תשתכח, שנאמר כי לא תשכח מפ"י זרעו" וכו', וגילה הרבי שהסופי תיבות של הפסוק הזה הוא "יוחאי", ומרומז בזה שהתורה לא תשתכח על ידי זרעו של יוחאי, שהוא רשב"י בעצמו, והגילוי הזה של הרבי, זה בעצמו התחדשות של תורה, שהרי זה לא כל כך בגלוי, אלא נרמז בהסתרה בסופי התיבות של הפסוק.

ושם באידיא גילה רבי שמעון לחברייא קדישא סודות נוראים שפחד לגלותם, והעיד על עצמו את השמים העליונים, ואת הארץ הקדושה, העליונה שבעליונים, שהוא רואה עתה מראות מה שלא ראה אדם מיום שעלה משה בפעם השנייה להר סיני, והוא גם יודע מה שמשא רבינו לא ידע, בסוד "ומשה לא ידע כי קרן עור פניו", והוא כן ידע, והוא הושיב אותם שם בסדר מיוחד, ונתנו את ידיהם לרבי שמעון, וזקפו אצבעותיהם למעלה, שזה מעין הבחינה הזאת של תורה שבאה באצבע, מה שאומר הרבי בסוף תורה ס"ה דגן: "זוה בחינת מראה באצבעו, מראה זה בחינת המראה והזריחה של הרשימו, שמשם באה התורה, וזה בחינת: מראה באצבעו, בחינת התורה שהיא בחינת אצבע אלקים (שמות לא יח)".

התורה שנמשכת על ידי הצדיקים מאוד התכלית, היא זאת שמכבה ומקילה את הייסורים

ובתורה כ"ט (אות ו) הרבי מביא: "ביומי דרבי שמעון הוה אמר חד לחבריה, פתח פיך ויאירו דבריך" (זהו ח"ג ע"ט ע"א), והחברייא קדישא דיברו, ועוד איך דיברו, רבי שמעון אמר לרבי חייא שידבר ויגלה מה שהוא יודע, ושהוא יזכה להמשיך תורה מעתיק, ובאמת הוא הוריד עוד גילוי מעתיק, ועוד גילוי, וכן רבי אלעזר, ורבי יהודה, ורבי חזקיה, כל אחד מהם דיבר, אבל רק לאחר שרבי שמעון נתן להם רשות, והורה להם לדבר, כי ללא הוראתו, אף אחד לא היה מעיז לפתוח את פיו ולדבר, (לא כמו בזמננו שכל אחד פותח את פיו ומצפצף...), אך חבורתו של הרשב"י לאחר שקבלו רשות, בהחלט פתחו את פיהם, ודבריהם הקדושים האירו.

והאפשרות להוריד גילויים כאלו ודיבורים כאלו, זה בא דווקא מכוח הצמצומים והייסורים שעברו, דווקא לאחר כל בחינות הדין שעברו, לכן הם יכלו להמשיך תורה כזאת, מהעולמות הכי גבוהים, תורה שהיא קיום העולם, והכל מכוחו של רבי שמעון ואורו הגדול, אור שמביא שמחה, כמו שאומר הרבי (תורה ס"א אות ח): "חדי רבי שמעון, היינו בחינת שמחה, שנעשה על ידי הכללות והאהבה, בחינת אור צדיקים ישמח (משלי יג ט)", ובתורה שלנו (תורה ס"ה) אומר הרבי, שהשמחה היא הכלי לקבלת התורה, לתורה הזאת שממשיכים מאור התכלית, אשר

תורתו של הרשב"י עצמו היא ההבטחה הגדולה, שמפי זרעו של יוחאי לא תשכח התורה

ונחזור לנושא המרומם והעניין הנשגב, תורתו של רבי שמעון בר יוחאי בעצמו, הרבי פתח את "הליקוטי מוהר"ן", בהקדמה קטנה שכותרתה היא: 'לכו חזו מפעלות ה', התגלות נפלא מסוד גדולת התנא האלוקי רבי שמעון בן יוחאי ז"ל, ואחר כך הרבי ממשיך את התורה הידועה והגילוי הנפלא, שלא תשכח מפי זרעו של יוחאי בעצמו, וכך הוא אומר: "רבי שמעון בן יוחאי הבטיח שלא תשכח התורה מישראל על ידו, כמובא בדברי רבותינו ז"ל (שבת קל"ח ע"ב) שכנסנו רבותינו לחרם דיבנה, אמרו עתידה תורה שתשכח מישראל, ואמר רשב"י שלא תשכח, שנאמר, כי לא תשכח מפי זרעו, וכמבואר בזוהר (נשא קכ"ד ע"ב) בהאי חיבורא דאיהו ספר הזוהר יפקון ביה מן גלותא, ועתה בוא וראה והבן, נפלאות נסתרות של תורתנו הקדושה, כי על כן סמך ר' שמעון בן יוחאי עצמו על זה הפסוק, כי לא תשכח מפי זרעו, כי באמת בזה הפסוק בעצמו מרומז ונסתר סוד הזה, שעל ידי זרעו של יוחאי שהוא רשב"י, על ידו לא תשכח התורה מישראל, כי סופי תיבות של זה הפסוק כי לא תשכח מפי זרעו, הם אותיות יוחאי, וזה שמרמז ומגלה הפסוק, כי לא תשכח מפי זרעו, מפי זרעו דייקא. היינו מפי זרעו של זה בעצמו שהוא מרומז ונסתר בזה הפסוק שהוא התנא יוחאי, כי על ידי זרעו של יוחאי שמרומז בזה הפסוק בסופי תיבות כנ"ל, שהוא רשב"י, על ידו לא תשכח התורה, כי זוהר דא יפקון מן גלותא כנ"ל.

ודע שסוד רבי שמעון בעצמו, הוא מרומז בפסוק אחר, כי דע כי התנא הקדוש רבי שמעון, הוא בחינת עיר וקדיש מן שימיא נחית (דניאל ד' ז') - ראשי תיבות שמעון וכו', זהו הגילוי הנפלא שגילה רבינו, ובאמת זה מיישב את מה שקשה, למה רק רשב"י גילה את זה, וכי רבותינו שנכנסו לחרם ביבנה, לא ידעו את הפסוק המפורש הזה?

אלא בוודאי שהם ידעו, ואיך הם דרשו את זה, כבר מדבר המהרש"א על זה. אך לפי דברי הרבי הפירוש הוא, שבאמת כולם ידעו שכתוב כי לא תשכח, אך בכל זאת באיזה אופן זה יעשה ויתקיים, את זה הם לא ידעו, ואת זה גילה הרשב"י. כי באמת התורה הייתה עתידה להשתכח, וכנגד זה היה צריך את ההבטחה של הרשב"י שהתורה לא תשכח, וההסבר לפי הרבי הוא, שפירוש הפסוק כפשוטו, כי לא תשכח, זה לבד לא יעזור כאן, כי כדי לפתור את הבעיה של שכחת התורה, צריך כאן איזה בחינה של "זאת התורה אדם", כלומר שצריך כאן אחד כזה שהוא בעצמו בבחינת כי לא תשכח מפי זרעו, אדם כזה שהוא מיישם בשלימות את תורתו שלו עצמו, ושמהתורה שלו בעצמו, יתקיים: וענתה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח, ולכן רק הרשב"י לבדו הוא זה שיכל להבטיח את זה, והדברים נפלאים.

[וכאן המקום להזכיר את מה שגילה אחד מאנשי ר' א.ש.ז. שכנראה הרבי כלל גם את עצמו בגילוי הזה, כי 'יוחאי' עולה בגימטריא כשם הצדקת 'אדל' בתו של הבעש"ט (שכנודע המשיך את סוד נשמתה מהפסוק אש דת למו), כי גם על ידי זרעה של 'אדל' שזה רבינו הק' לא תשכח התורה, וכנראה שזה גם קשור למה שמובא בחיי מוהר"ן: ועכשיו יש נחל נובע וכו'].

לכו חזו מפעלות, גימטריא שמעון בר יוחאי, ששכחת הרשב"י מכותיקה את כל בחינות הדין

הרבי מתחיל את הגילוי הנפלא, בפסוק (תהלים מו ט): "לכו חזו מפעלות ה", וכבר רומזים כאן, ש"לכו חזו מפעלות", זה גימטריא 'שמעון בר יוחאי', וזה נפלא. והנה כאן במזמור מ"ו כתוב 'מפעלות

הוי"ה', אך במזמור ס"ו (פסוק ה), כתוב "לכו וראו מפעלות אלקים" וזה נושא ודין ארוך, אם כתוב הוי"ה, או שכתוב אלקים, עד כדי כך שבזוהר (בראשית ב' רט) יש שאלה למה לא כתוב הוי"ה, ועל זה שואלים שהרי כן כתוב הוי"ה, וזה סימן שבזוהר הגירסה היתה אלקים, וה'מנחת שי' מביא מערכה שלמה על העניין הזה, והוא כתוב 'זהו אחד מן המקראות הקשים אצלי במקרא, אם כתוב כאן במזמור מ"ו אלקים או שם הוי"ה, כי אותו שבמזמור ס"ו, לכו וראו מפעלות אלקים, ואין בו מחלוקת, אבל במזמור מ"ו, רואה אני בו מחלוקת גדול בין הספרים מימי עולם, ומשנים קדמוניות'. ומאריך מאוד בענין זה, ולבסוף משמע מדבריו שצריך לכתוב אלקים בשני המזמורים, ובמזמור ס"ו כתוב: לכו וראו מפעלות אלקים נורא עלילה על בני אדם, והוא מביא מספרים שהסופי תיבות של נורא עלילה על בני אדם זה "אלקים", והכוונה היא שמדובר כאן על תכלית הדין, וכן מה שכתוב במזמור מ"ו לכו חזו, הזוהר (בראשית נ"ח א) מביא על זה את הפסוק "חזות קשה הוגד לי" (ישעיה כא ב), שהנביא מדבר כאן על נבואה קשה, שזה שייך לדין ולשם אלקים, ומצד שני בתרגום כתוב שם הוי"ה.

כללו של דבר שהענין לא ברור, מכיוון שיש קושיות וסתירות לשני האפשרויות, ומסקנתו של 'המנחת שי' היא שבשני המזמורים צריך לכתוב שם אלקים, וגם אם נאמר כך שזה אלקים ודינים, בכל אופן בשני המזמורים יש המתקה לעניין של הדינים, בשניהם מוזכרים נהרות שמשמחים, במזמור מ"ו כתוב: "נהר פלגיו ישמחו עיר אלקים קדוש משכני עליון", ובמזמור ס"ו (פסוק ו) כתוב: "הפך ים ליבשה בנהר יעברו ברגל שם נשמחה בו", ונהר פלגיו רומז לדברי הטור המפורסם (אורח חיים ס"ח כ"ח) לעולם ביום שיחול פורים, יחול ל"ג בעומר, וסימן פל"ג ח"י, ופירושו, פורים ל"ג בעומר ח"י באייר. שכל זה רומז על הרשב"י, ושני הימים האלה, הם ימי שמחה, בפורים נאמר: לעשות אותם ימי משתה ושמחה, וגם ל"ג בעומר נהיה יום של שמחה, כמו שאמר הרשב"י על יום זה: האי יומא דילי הוא וברשותי קיימא, וקרא ליום זה 'הילולא' לשון שמחה, וזהו: 'נהר פלגיו ישמחו עיר', שזה רומז על בחינת העיר וקדיש מן שימיא נחית, ר"ת שמעון שהרבי גילה, 'קדוש משכני עליון', שביום שמחתו, הרשב"י ממתיק את כל הדינים, ואת כל הבחינות של שם אלקים, וכבר רמזנו שאלהים הוא ר"ת "יכול אני לפטור את העולם מ'הדין" שאמר רשב"י (סוכה מה ע"ב).

רבי שמעון מפרט לפרטי פרטים, את הכלל הגדול של משה רבינו, בגילוי של הוי"ה הוא האלקים

אותו אחד שמקומו היה למעלה, שהיה בבחינת למעלה מן המקום, כמו שאומר הרמ"ק; 'רבי שמעון מדורו בבירא לא הוי' [פירושו: מקום מגוריו לא היה בגוף], הוא ביטל לגמרי את השייכות שלו לבשר הגוף, הבשר שלו הזדכך לדרגה כל כך גבוהה, כשהוא ובנו יתבו עד צוארא בחלא, [שישבו מכוסים בחול עד הצואר] (שבת לג ע"ב), ונזדכך זיכוך כזה, שהמתיק את כל בחינות שם אלקים, ואת כל בחינות שם אדנ"י, וממשיך את ההארה הגדולה ביותר בבחינת הוי"ה הוא האלקים. אמנם הראשון שגילה את זה בכלל הגדול של הדברים, היה משה רבינו, ב"אתה הראת לדעת כי הוי"ה הוא האלקים", בנקודה הזאת שגם אלקים זה הוי"ה, כלפי מה שעל הים התגלה, כגיבור ואיש מלחמה, ובהר סיני התגלה כזקן מלא רחמים, בגילוי של "אנכי הוי"ה אלקיך" שאלקים והוי"ה זה אותו אנכי, בבחינה הגבוהה של עתיק ששם הכל אחד, הבחינה שהיא נעתקת לגמרי מהנבראים.

אך גם רבי שמעון, מאותם מקומות גבוהים ונשגבים כאלה, הוריד משם והמשיך גילויים והארות נפלאים כל כך, שהתגלו על ידו באידרא, להוריד את הכלל גדול של משה רבינו, עד לפרטי פרטים, זה היה כל עניינו וכל עבודתו של הרשב"י, כל החילוקים וההבדלים בין עתיק לז"א, והיכן עתיק מתלבש בז"א, וכל הגילויים של בחינת המצח, ואיך

שכל העשרים וארבע בתי דינים, נמתקים ונהפכים לרעוא ורצון, וכל פרטי הפרטים שגילה בענין השערות, וכל הסודות שגילה בשערות הנזיר, כשמסביר את קדושתו של הנזיר, מה שכתוב: כל ימי נזרו קדוש יהיה, ורבי שמעון גילה שזה מכיוון שמאיר עליו הנזר של עתיק יומין, שהוא בבחינת: ושער רישיה כעמר נקי, שמכאן נובעת קדושתו של הנזיר, ומיד אחרי שגילה את הגילויים האלה, גילה רבי שמעון את כל הגילויים הנוראים והסודות הנפלאים של האידרא רבא.

רבי שמעון מכניס את שמחת הפלג, פורים ול"ג בעומר לתוך השערות והצמצומים, ומכותיק את כל הדינים

והנה בענין השערות, הגמרא מביאה ויכוח בין איוב לקב"ה (בבא בתרא ט"ז ע"א) "אמר רבה, איוב בסערה חרף, ובסערה השיבוהו וכו', אמר לפניו: רבוננו של עולם, שמא רוח סערה עברה לפניך ונתחלף לך בין איוב לאיוב, בסערה השיבוהו וכו', אמר לו: הרבה נימין בראתי באדם, וכל נימא ונימא בראתי לה גומא בפני עצמה, שלא יהיו שתי יונקות מגומא אחת, שאלמלי שתי יונקות מגומא אחת, מחשיכות מאור עיניו של אדם, בין גומא לגומא לא נתחלף לי, בין איוב לאיוב נתחלף לי, מי פלג לשטף תעלה" (איוב לה טה). ומובא שם: "בסערה השיבוהו, דכתיב 'ויען ה' את איוב מן הסערה', ומפרש רש"י: 'מן הסערה' לשון שיער, והמהרש"א מביא את פירוש רש"י באיוב: בערבי קורין לשערה 'שיטפא', שהקב"ה אומר לאיוב: כל שיער ושיער שבראש, פלגתי לו תעלה, גומא לינק ממנה, וכאן בסוגיה הזאת השערה עדיין נשארת שלימה.

ובחוגי הלומדים זה ידוע, שכשרוצים להגדיר את הלמדן והחריף ביותר, משבחים אותו ביכולתו גם לחתוך שיערה ולפצל אותה לשניים, כלומר באפשרות לומר שני דינים, שני סברות שונות בענין שהוא דק כשערה.

ואילו אצל רבי שמעון מצינו שהמושגים האלה הם רק ההתחלה והאל"ף ב"ית של השגותיו, רבי שמעון מטייל בתוך השערה כאילו שהוא היה בתוך המערה, והוא מגלה יותר ויותר את כל האורחא והשבילים שבתוך השערה, והכל במהלך של המתקת הדינים, והוא זה ה"מ"י פל"ג לשטף תעלה", הוא זה שחותך את השטף שבלשון ערבי זה שערה, הפל"ג הזה שהוא פורים ול"ג בעומר, ומכניס אותם לתוך השערה. וכוונת הדברים היא שבעצם 'שערה' זה דין וצמצום הכי גדול שיש, וכשרוצים להביא דוגמא לצמצום ודקדוק גדול, אז מביאים את דברי הגמרא (בבא קמא נ"ב) "וסביביו נשערה מאד (תהלים ג) - מלמד שהקב"ה מדקדק עם סביביו אפילו כחוט השערה", ומפרש רש"י: "וסביביו נשערה" - לשון חוט השערה, 'עם סביביו' - עם הצדיקים ההולכים אחריו. ולתוך כל הדינים והצמצומים האלה, הדקים והצרים, רבי שמעון מכניס לשם את הפל"ג הפזורים והל"ג בעומר, את כל השמחה הגדולה של הימים השמחים האלה, ובזה הוא ממתיק את כל הדינים.

מקודש הקדשים וסוד החמישיים, רבי שמעון מכושיך ארוכה ומרפא לתוך עומק הדינים

הרבי אומר (בתורה י"ב אות ג); "אבל דע שהתנא היה צדיק גמור, ותורתו זכה מבלי פסולת, ומה שנראה בה משמעות ערמומיות, זה כי כל העולם מקבלים פרנסתם משמאלה, כמו שכתוב (משלי ג טז) בשמאלה עושר וכבוד, בשביל זה נפל התנא בשעת אמירת תורתו לאיזה שגיאה דקה כחוט השערה, לבחינת שמאלה, כדי שעל ידי זה וכו', יקבל שפע ופרנסתו לעולם, ולהמשיך להם עושר וכבוד", ובאות ד' אומר הרבי "כי יש שני בחינות יין, בחינת תורה שבע"פ, בחינת יין מלכות רב (אסתר ז), ובחינת

בינה לבא, שמחת הלב, ויין ישמח לבב (תהלים קד)", וגם כאן הכוונה היא שאותה שגיאה דקה שבאה משמאל, כחוט השערה, אותו צמצום של בחינת אלקים, של בחינת דין שבא מצד השמאל, צמצומי הדינים של חוט השערה, ההמתקה של כל זה נעשית על ידי בחינת יין, על ידי שמחת היין, יין מלכות רב' שמביא הרבי, שזה היין של פורים, ושמחת הלב, יין ישמח לבב', שזה תורה שבעל פה, שמכניסים לתוך הדינים וממתקים אותם, וגם כאן זה מרמז על הרשב"י, כי הפסוק 'הביאני אל בית היין' (שיר השירים ב ד) מרמז על רשב"י, שהוא ה'בית' של היין - האותיות הפנימיות, כי יין ראשי תיבות: ירא ישר נביא - כידוע בשם הגר"א, והאותיות הפנימיות זה 'רשב"י' - ירא ישר נביא, שלא לו מתגלה ה'סוד' שהוא גימטריא 'יין' כדברי חז"ל (עירוהו ס"ה ע"א): נכנס יין יצא סוד, וזה ר"ת 'סיני' - נכנס יין יצא סוד, וכן מצאנו בחז"ל (במדבר רבה ב ג): 'בית היין זה סיני', והנה כתיב (תהלים נה ד): 'סוד ה' ליראיו' וכן 'ואת ישרים סודו' (משלי ג לב), וכן 'גלה סודו אל עבדיו הנביאים' (עמוס ג ז), ורשב"י הוא בית היין ועומק של סיני, שהוא ה'מי פלג לשטף תעלה', מ"י גימטריא נ"ו, הבחינה של שער החמישים, שבע שבתות סוד חמישים, 'תעלה' - זה בחינת: מעלה ארוכה, שלתוך עומק הדינים הוא ממשיך ארוכה ומרפא, מכתר עליון מקודש הקדשים, משער החמישים, כמו שהוא אומר באידרא: "שמש צדקה ומרפא בכנפיה", שמכל הבחינות הגבוהות האלה, השמש מאירה את האור של הרפואה, שמשם מאירים כל האורות, וכל האורות כולם.

המתיק את כל הדינים, והאיר את הארת הדחמים, ואמרתם כה לחי רבי שמעון בר יוחאי

ושם באידרא רבי שמעון מגלה את כל הסודות של פנימיות השערות שיוצאים מהגולגלתא, מעתיקא, ששער רישיה כעמר נקי, והכוונה היא, שהוא עוסק להאיר את כל הארת הרחמים שבאים מהגולגלתא מעתיק, לתוך כל הצמצומים והדינים שנמצאים בשערות הצמודים לגולגלתא, וכשיש את ההמתקה אז שיער ראשו כעמר נקי, כצמר לבן, כלומר שאותו שיער הוא כעמר, שיכול להיות מצד אחד תכלית הדינים, עומר שיעורים, 'עומר' גימטריא 'צמצומים', ואדרבה, זה נהפך להיות כעמר נקי, עמר ר"ת עושים רצון מקום.

וכן אומר המדרש "תני ר' חייא שבע שבתות תמימות תהיינה, אימתי הם תמימות, בזמן שישראל עושים רצונו של מקום", מקום - הוא מקומו של עולם, שמזאר כולו מאור פנימיות הגולגלתא, בחינת עמר לגלגלתא, ומובא ש'גלגלתא' זה גימטריא 'שמעון', 'גל גל' - תי"ו, התי"ו הארבע מאות, זה תכלית הדינים, שמשם ינקו הארבע מאות איש של עשו כנודע, ורבי שמעון ביום הל"ג מגלה את מה שנמצא בתוך הגל שבתכלית התי"ו, השמחה שממתיקה את הדינים שבת"ו, ומאיר לשם את כל הרחמנות שנמצא בפנימיות השערות שנמצאים מעל הגולגלתא, ורבי שמעון בעצמו האיר את הפנימיות שזה הלחלוחית שנמצאת בתוך השערה, השערה שמסמלת את תכלית הדין והצמצום שיכול להיות, חוט השערה שהוא הדבר הכי קטן ומצומצם שיש בנמצא.

ולחתוך את הדבר הזה לשתיים, לפצל את השערה לארכה, זה מה שרבי שמעון עשה, הוא פתח את כל השערים של השערות, הוא גילה את השער של השיער (תורה ס"ט), הוא הפך את השמאל לימין, את הנקודה השמאלית שעל השין העביר אותה לצד ימין, והמשיך משם את כל הרצון של הזקן מלא רחמים, של השלוש עשרה תיקוני דיקנא, ששיער ראשו כעמר נקי, 'ולבושיה כתלג חיוור' (דניאל ז ט) שהם ה"ג תיקוני דיקנא, ה"ג מידות הרחמים, ה"ג מנין 'אהבה', ובתורה ס"א אות ח' אומר הרבי 'הפלגלת והאהבה'.

"הביאני אל בית היין" ר"ת אהבה, 'ודגלו עלי אהבה', ואהבה במילוי: אל"ף ה"י ב"ת ה"י גימטריא 'שמעון בן יוחאי' ושם רבינו הקדוש 'נחמן בן שמחה' זיעועכ"א.

נקודת המוקד
היצאה להתפשטות
אורו של הרבי
במקומות חדשים
ורחוקים
מ. ממדלאי

מבוקסיקו תצא תורה

ובצורה המתאימה לאותה קבוצה. השיעורים נמסרים לכל קבוצה פעם בשבוע, במקומות שונים ברחבי מקסיקו סיטי. המשתתפים בשיעורים מעידים פה אחד על שינויים מפליגים בכל אורח חייהם. לרבים מהם זוהי ההיכרות הראשונה עם ברסלב בכלל. אחד ממגידי השיעור החל למסור את השיעורים עוד טרם היותו חסיד ברסלב, עקב היותו ת"ח ובקיא גדול בנגלה ואף בנסתר. כיום יהודי זה הינו חסיד ברסלב 'שרוף'. אי אפשר לנהל אתו שיחה קצרה ככל שתהיה, בלא ששם רבינו הקדוש יהיה מוזכר בה...

כולל התבודדות

עוד נדבך בפעילות הקירוב, הוא ה'כולל' הייחודי שקיים כאן במקסיקו - 'כולל התבודדות'. מטרת ה'כולל' היא, להרגיל יהודים לקיים את עצת העצות ואת ה'בריה התיכון' שבעצותיו של רביה"ק.

במסגרת הכולל מקבלים מלגה על כל יום בו התבודדו לפחות חצי שעה. גם על כולל זה אנו מקבלים תגובות נלהבות מכל מי שהצטרף והתחיל לקיים עצה זו בקביעות.

מכיוון שהתבודדות היא חובה בסיסית, והמטרה היא רק להרגיל את מי שטרם התנסה בעצה מופלאה זו, לכן ההשתתפות בכולל מוגבלת לחצי שנה. מי שטעם במשך זמן כה רב לשוח עם ה' כדבר איש אל רעהו, ודאי ימשיך כך מעצמו.

עלות החזקת הכוללים מסתכמת בסך של כ-6,000 \$ מידי חודש. נדיבי עם החפצים בעילום שמם משתתפים בחלק מהעלויות.

באשר להשלמת הסכום החסר - ראינו כבר כמה וכמה פעמים איך המעות הגיעו ממש בדרך פלא. כפי שהיה אומר ה'בעל תפילה': "ממון לא תדברו כלל".

מלבד הפעילות שברובה מיועדת לאברכים, אחד מחסידי ברסלב במקסיקו מוסר שיעור דף היומי ל'בעלי בתים', ולאחריו לומדים הם בקביעות ספר מספרי רבינו. שמעו של השיעור יצא למרחקים, ורבים מגדירים את עצמם כחסידי ברסלב בזכות שיעור זה.

כל ענייני הוא ראש השנה

גולת הכותרת של חסידי ברסלב במקסיקו, היא ללא ספק הנסיעה לאומן לימי ראש השנה. בשנה האחרונה השתתפו בקיבוץ למעלה ממאה איש. השעות בימי ראש השנה אצל הצדיק האמת, וההיכרות עם אנשי שלומנו שברחבי העולם, הותירה חותם בל ימחה על אנשים רבים.

כל מי שעדיין בתחילת הדרך, וטרם השתרשה אצלו האמונה כי רבינו הקדוש כבר דאג להוצאות הנסיעה... קיבל מימון להוצאות האש"ל במלון שבו שהו יחד כל בני הקהילה ממקסיקו.

בכל הפעילויות בהם אנו עוסקים לקרב הנפשיות לרועה הנאמן, אנו משתדלים לא להתבלט יתר על המידה. באופן כללי יהודי מקסיקו אינם נמנים על חוגי ה'מתנגדים'. אך פה ושם כשהו אי אלו היתקלויות והערמת קשיים על חסידי ברסלב, תמיד נקטנו בדרך של 'המתן' עד שהעניין הסתדר מעצמו. אנו נוהגים כפי שאמר רבינו הקדוש, שרצונו שנהיה מעורבים עם העולם.

יהי רצון שנוכה להפיץ את המעינות ביתר שאת, ולהיות דבוקים ברבינו הקדוש בכל לב ונפש. ■

אחרי סיום עריכת הכתבה בחודש שעבר ובה סופר בהרחבה על התגלות אורו של רבינו הקדוש בארגנטינה, נזכרנו בפניה יקרה נוספת של אור בדרום אמריקה הלא הם חסידי ברסלב היקרים מהעיר מקסיקו סיטי וכדי לשמוע עליה פנינו לשיחה מעניינת ומיוחדת עם הר"ר דוד שאואט הי"ו מעמודי התווך של הקהילה.

מקסיקו סיטי - עבר והווה

העיר 'מקסיקו סיטי' אינה מוכרת לרוב ככל קוראי 'אבקשה'. מדובר בעיר הבירה של מדינת מקסיקו - מדינת ענק בת 250 מיליון תושבים, הגובלת בדרום ארה"ב. במקסיקו סיטי בלבד מתגוררים כ-25 מיליון איש! מספרים שאינם מוכרים כלל לתושבי ארץ ישראל.

במקסיקו סיטי חיים כעשר אלף יהודים שומרי תורה ומצוות, הנמנים בעיקר על יהדות עדות המזרח. הציבור מתרכז ברובו תחת שתי קהילות גדולות ומפוארות 'כתר תורה' ו'ארם צובא' - להם מוסדות, ישיבות וכוללים אשר בהם חיי התורה מפכים בכל עוז.

עד לפני שנים ספורות, מלבד אי אלו מתי מעט - שאר יהודי מקסיקו לא הכירו כלל את 'ברסלב'. הידע שלהם בנושא הסתכם בכך שחסידי ברסלב הולכים לאורו של 'רבי נחמן'...

אף אני בעת תחילת התקרבותי לרבינו הקדוש, שמעתי קצת על ברסלב מחבר קרוב שגם התעניין בתורת ברסלב. אך לא היה לי כיצד להמשיך הלאה עם אותם דיבורים, לא הכרתי באזור שלי אף לא חסיד ברסלב אחד.

משמיים סייעו בעדי. בעת שעברתי מחוץ לבית כנסת באזור מגורי, ראיתי שמונחים כמה ספרי קודש, לאות כי הפקר הם וניתן לקחתם. כשראיתי בין הספרים את הספר 'חיי מוהר"ן', לקחתי מיד את הספר ואימצתי אותו אלי. התחלתי לקרוא בספר הקדוש, עד שהגעתי לערך 'מעלת המתקרבים אליו', או אז הרגשתי שמצאתי את שאהבה נפשי. הבנתי מרחוק כמה גדולה היא הזכות להסתופף תחת הצדיק הגדול, העוסק ופועל לתיקונם הנצחי של כל מי שרק נוגע ומתקרב אליו ולאנשיו.

בהמשך מצאתי כאן במקסיקו סיטי עוד כמה מחסידי ברסלב, שקודם לכן לא ידעתי כלל כי הם נמנים על תלמידי רבינו הקדוש.

אחד מהם הוא דיין חשוב במקסיקו סיטי - הרב יוחנן שיוואט שליט"א, שאף כמה וכמה דיינים מוכרים בעיר כפופים אליו ולהוראותיו.

בשיחתי עם אנשים רבים על ענייני רבינו הקדוש, בעת שאני מזכיר את שמו של הרב כי גם הוא חסיד ברסלב, השומעים מקבלים את דברי ומתייחסים אחרת לברסלב בזכות כך.

בתקופה האחרונה, ישנה התעוררות גדולה מאד לרבינו הקדוש. כל אחד שזוכה לטעום מהאור הגדול מעביר אותו הלאה, כך מתוודעים עוד ועוד יהודים לאורו של רבינו. מקסיקו של היום היא כבר לא מה שהייתה פעם!

הפעילות הברוכה

כדי שיהיה קיום לכל אותם מקורבים חדשים, וכדי לזכות עוד ועוד יהודים לטעום מנעימות עצותיו של רבינו הקדוש, הקמנו כמה וכמה כוללים ללימוד ליקוטי מוהר"ן.

כיום ב"ה פעילים ששה כוללים כאלו. באחד מהכוללים מדובר על כארבעה או חמישה אברכים, אך בחלקם משתתפים כחמישה עשר אברכים. בסך הכל משתתפים בלימוד זה כשישים אברכים.

בכל 'כולל' ישנו מגיד שיעור קבוע, המוסר את התורות של רבינו בסגנון

אנ"ש בחביבותא תליא

החברים בלי שיעור, וכמובא בתלמידי האריז"ל שהזיהרם האריז"ל כמה וכמה פעמים שיהיה ביניהם אהבה גדולה. ופעם אחת אמר שהיה מוכן לבוא לירושלים ושתבוא הגאולה על ידם, אך שנתקלקל על-ידי מעט המחלקת שנגעשה בין החברים על-ידי נשותיהם כמבאר בשבחי האריז"ל, כי עקר המשכת התורה הוא על-ידי אהבה וחסד, (הל' דס' והל' נשיאת כפיים).

ולכן הזהירנו רבינו ז"ל ביותר על דבר זה כמובא הרבה במכתבי מוהרנ"ת, ובמכתבי תלמידי בכל הדורות, ולדוגמא מה שכותב תלמידו ר' נתן ב"ר לייבלי ראובן'ס שמרבה מאד לכתוב בעניין זה, והנה אחד מיני רבים:

אין לנו להשען כי אם על אבינו שבשמים ועל פח רבינו ז"ל ותלמידו הק' ועל אהבת חברים כי אגן בחביבותא תליא מלתא ואם נהיה אוהבים באמת פאשר היה רצון רבנו ז"ל כמבאר בחיי מוהר"ן לא היה שולט בנו שום דבר, ועקר אהבה צריכה להיות שעל כל פשעים תכסה אהבה, ולדון את כל אהד לכף זכות, ואפלו את עצמו. ורבינו ז"ל הזהיר מאד מאד על זה, כי כל יהדותנו תלוי בזה, ועל זה אנו צריכין לבקש יומם ולילה כי בזה אנו מעבדין בגין בית המקדש, (ג' פנחס תר"מ).

וכן כותב מוהרנ"ת בעצמו:

והזהירו להתקבץ יחד באהבה ואהבה ושלוש ורעות בלי שום קפידא בין אהד לחברו, כי מאד הזהירנו רבנו ז"ל בכמה הזהרות על אהבת החברים, (עלים לתרופה י"ח).

נפלא מאד, אילו לשונות מיוחדים ונוראים, לא ידעתי כמה חשיבות יש ממש לאהוב את אנשי שלומינו. כמה זה מועיל ומעלה בעבודת השם, וכמה ח"ו להיפך אם חסרה האהבה.

רצוני לומר לך, שיותר מכך אנו מוצאים שדבר זה הוא כלי הכרחי כדי לקבל מרבינו הקדוש יותר ויותר, וכמו שהיה רבי אברהם בן רבי נחמן אומר:

"מיר קענען זיך נישט אויסמאלן וואס מיר וואלטן געקענט נעמען פונעם רבין, ווען מיר זאלן זיך האלטן צוזאמען און האבן אהבה" - "אינו יכולים לצייר לעצמנו מה היינו יכולים לקבל מרבינו, אילו היינו מחזיקים עצמנו ביחד והיתה בינינו אהבה", (שיש"ק החדש).

וכידוע מה שאמר רבינו הקדוש לנו כצוואה:

והיו מתאנחים מאד כי מה נעשה, ועל מי יעזב אותנו. והשיב: רק אתם תחזיקו עצמכם ביחד, אז תהיו אנשים פשרים. ולא פשרים בלבד, אלא אפלו צדיקים וטובים תהיו, (חיי מוהר"ן ר"ח).

וכן אמר כשיצא מברסלב:

"אז איר וועט זיך האלטן אין איינעם וועט איר מיר צו ציען צו זיך" -
אם תחזיקו עצמכם יחד תמשיכו אותי אליכם, (שיש"ק החדש).

גם ר' לוי יצחק במכתביו חוזר הרבה על יסוד זה, וכך הוא כותב:

איך אתה מרגיש ר' יחיאל בימים אלו?

ב"ה אני מתכוון בהתרגשות ובשמחה ליום הקדוש של רבי שימעון, לזכות לאורות הגדולים.

מתכונן? לא הבנתי, זה לא חג, אמנם זו הילולא קדושה ביותר ומי לנו כחסידי ברסלב האמונים על ההשתטחות בקברי צדיקים, ובפרט בציון קדשו של רשב"י, אבל מה יש להתכונן?

תראה, אני חייב לפתוח את הדברים בשאלה, הרי בימים האלו ימי הספירה עולה שאלה הקשה, מצד אחד אלו ימים שכל עם ישראל מתאבלים על פגם האהבת חברים, "שלא נהגו כבוד זה בזה", ומצד שני מתכוננים דווקא בימים אלו כמו שאמרתי ליום הגדול של שמחת רשב"י, תסביר לי אתה איך ניתן בכלל להכיל את זה גם יחד?!

האמת, עכשיו שאתה מעלה את הדברים אני באמת לא מצליח להבין, הרי זה דורשים מעימנו להיות בצער בימים אלו, ואסור לשמוע מוזיקה, וביום אחד הכל מתהפך, למה? מה קרה, למה לפני השקיעה אסור כלום ופתאום זה נהיה 'חיוב' לשמוח?

אני יכול לנסות להגיד לך קצת ממה שראיתי, ואולי גם מהרגשת ליבי.

רבי שמעון בר יוחאי, הרי היה התיקון לתלמידי רבי עקיבא, והוא זה שתיקן את הפגם שלהם ולכן בהילולא שלו נפסק הצער של הימים האלו, וכמו שכותב מוהרנ"ת:

ובשביל זה מתו עשרים וארבעה אלף תלמידי רבי עקיבא בימי העמך על שלא נהגו כבוד זה בזה ולא היה ביניהם אהבה. כי בודאי היו צדיקים, אך הפגם שלהם היה שהלכו בתקופת מדת הדין והסתפל כל אהד בחברו על הרע שלו ולא הסתפלו על הטוב שבכל אהד ועל ידי זה היה ביניהם שנאה. ונחמת זה מתו בימי העמך דיקא שאז עקר התקון על ידי בחינת השערות הנ"ל שצריכין להסתפל על הטוב שבכל אהד אפלו פחות השערה... והעקר שיהיה ביניהם אהבה ואחדות בחינת אהבת החברים שעקר קבלת התורה היה על ידי זה, ועל פן תלמידי רבי עקיבא שפגמו בזה על פן מתו בימי העמך דיקא כנ"ל. ורבי שמעון בר יוחאי היה התקון שלהם, על פן אמר, אגן בחביבותא תליא, (הל' נזיקין ד' י"א).

דברים יפים מאד אתה אומר כאן, רשב"י הוא התיקון של תלמידי רבי עקיבא, אבל עדיין מה זה קשור אלינו, בסך הכל אנחנו או לפחות אני משתדל מאד להיות 'בסדר' עם כולם?!

אז זהו, שלהיות 'בסדר' זה אולי נחמד מאד.

אבל רביה"ק ותלמידו הנאמן מלמדים אותנו שזה לא מספיק, ובתקופה זו שעלינו להתחזק בדבר נשגב זה, צריכים אנשיו של הצדיק להיות אוהבים אחד את השני באהבה רבה, וכלשון מוהרנ"ת:

ובפרט החברים העוסקים בתורה שצריכים לזהר ביותר ויותר שיהיה ביניהם אהבה רבה כמובא גדל האזהרה שהזהיר האריז"ל על אהבת

היה האהבה והשמחה אחד עם השני אצל אנשי שלומינו.

אז רבי שמעון אומר לנו שזה מה שיביא אותנו לזכות להתקרב להש"ת, אבל מה לעשות שהיצר הרע לא שותק ולא שוקט, ויש הרבה עין רעה שלא לאהוב את השני וכו' לא צריך להסביר... לא סתם רבינו האריך לדבר על זה?

על זה יש לנו מכתב נוקב מר' יענקל תפילינסקי שכותב לאחד מאנשי שכתב לו אחר שהיגר לאמריקא את הטענה הזאת:

בענין שכתבת שאין לך חיות מאנ"ש דשם, זה אינו לפי רוחי. תדע לך שאין שום אדם שבעולם שאין לו חסרון, ואם אין לו חסרון אז איפה הוא? אלא תפקידנו לקבל את הטוב מכל אחד בלי שום יוצא מן הכלל. **ער גלויבט אין רבין ער לערנט די הייליגע ספרים ער גלוסט מקיים זיין די הייליגע עצות, זאלסטו זיך צו אים קלעפן [הוא מאמין בהרבי, הוא לומד את ספריו הקדושים, הוא כוסף לקיים את עצותיו הקדושים, אז תדבק עצמך אליו]** וברור כשמש שאפשר לקבל מכל אחד המאמין ברבינו ז"ל, רק צריך כמובן לדעת איך להתנהג עם כל אחד לא להיכנס בויכוחים ח"ו, אלא לדבר מענין השווה לכל נפש ובכל מקום ובכל זמן. ידיך לנצח: יעקב גדלי' תפילינסקי (שארית יעקב ל"ו).

גם ר' אברהם בר' נחמן במכתבו לאנ"ש בפולין, אחרי שמספר להם על הוויכוחים והחילוקי דעות שהיו בינו ובין שאר גדולי אנ"ש באומן הוא כותב:

"ואכפול בקשתי הנ"ל שלא ידברו כלל ולא יכתבו כלל לשום אחד מאנ"ש בדבר שינויי הדיעות הנ"ל כי **הלא ביסוד האמונה ברוממות רבינו ז"ל כולנו משתווים בדיעה אחת**, ובכוחו הנשגב יקיים בכלל הנפשות כמאמרו בפרטיות לאחד מאנשיו 'חזק ואמץ כי הטוב יהיה נשאר והרע יפול, ובפרט בכלליות שבוודאי יהיה נכון'.

גם אצל רבינו אנחנו רואים את הנקודה הזו, כאשר רבינו הקדוש מקבץ אליו על ראש השנה את כל סוגי המקורבים אליו וכולם רוצים רק דבר אחד לקיים רצון ה', ושמה... אי אפשר בכלל לתאר את האהבה הגדולה ששוררת בין כולם.

כמובן שכהיום שזכינו שישנם אלפי אלפים המשתווים בדיעה אחת באמונה בה' יתברך ובנצחיות תורתו הקדושה וברוממות רבינו ז"ל אך הריבוי העצום הזה מקשה עלינו לאהוב את כולם כראוי, וכמובן שכאשר אנשי שלומינו היו כמה עשרות בודדים בכל כדור העולם זה היה מבחינה מסויימת הרבה יותר קל, אך כבר לימדנו רבינו שכמה שהדבר יותר קשה אנו צריכין לכסוף אליו יותר, כי דרגתו גבוהה גם כן יותר.

השם יזכנו להתחזק כראוי בדבר זה תמיד ובפרט בימים אלו, ועל ידי זה נזכה לאחוז בדרכי רבינו הקדוש ודרכי רשב"י זיע"א, ונזכה בקרוב לגאולתינו השלימה, וכמו שכותב מוהרנ"ת הרבה שאכן עי"ז ניגאל במהרה בימינו אמן.

מודה לך מאד ר' יחיאל, גם אני רץ להתכונן, לאהוב כל אחד ואחד כנפשי ולבבי, ולזכות לאור הצדיקים.

עכשיו ידידי היקר מה שאתה כותב מהראש בית אבקש ממך מאד שאל תלך בדרך זה כי לא כאלה חלק יעקב ולא זה הוא רצון רבינו ז"ל, רק אנחנו ביחד כשיש אהבה בין אחד לחבירו ונפש אחת נקשרה בחבירו **על ידי זה אנו ממשיכים על עצמינו כח מהראש בית האמתי** שהוא רבינו ז"ל בעצמו, שהוא באמת הבעל בית של כל העולם, ואסור להיות לנו מחשבה אחרת בלתי זה. (תמימי דרך י"ח).

עכשיו אני נזכר, שאנ"ש תמיד היו אומרים ש"אנן בחביבותא תליא מילתא", אנ"ן ר"ת אנשי נחל נובע, אז רואים שבזה תלוי כל העבודת ה' שלנו.

אכן, כך היו באמת מקיימים אנשי שלומינו תמיד בכל הכוחות, וכך קראתי בימים האחרונים את מה שמתאר ר' שמואל הורביץ, מה שראו עיניו ולא זר ובתוך דבריו מביא את הווארט שהזכרת:

האהבה מקלקלת את השוירה, כי אהבת החברים, שהיה אז בין כל חסידיו גרסלב, אי אפשר להשיג במח, כי כל אחד היה קשור בעבודתו אהבה לחבירו יותר מאהבת אב לבנו, והיה כל אחד שמתן ונשן בשמחתו של חברו, ממש כמו בשמחת עצמו, וכן חס וחלילה להיפך, היה כל אחד משתתף בצערו של חברו, והיה מרגיש בצערו כאלו נוגע לו ממש, ואם היה עובר איזה זמן קצר שלא ראו אחד את חברו, כבר לא היו יכולים לסבל והיה קשה מנשא, והיו רצים ומשתדלים להתראות זה עם זה.

ובפרט אנחנו כגון אני ורבי אלטר בנציון ויעקב זאב ורבי ישר'אל דב, שגדל אהבתנו זה לזה אי אפשר לשער במח אנושי כלל, כי כל אחד מאתנו היה מוכן להקריב את עצמו בשביל חברו, ואוהבו יותר מגופו ונפשו, ואין לשער ולהעריך זאת כלל.

ממש נתקיים בנו אנן בחביבותא תליא מלתא, וכמו שרמז על זה אהד מאנשי שלומנו, כי אנ"ן ראשי תבות אנשי נחל נובע, שצריכים להיות באהבה יתרה, וכמו שאמר רבינו זכרוננו לברכה שהעולם צריכים לתמוה על האהבה שבנינו, (מי שמואל קמ"ח).

ר' לוי יצחק ז"ל היה מרבה לספר על האהבה שהיתה בין אנ"ש באומן תמיד, ולדוגמה היה מספר על הראש השנה הראשון שהוא היה באומן - ראש השנה תרע"ה, איך שהוא ראה את האהבה בין אנשי שלומינו, דבר שהוא לא ראה בשום חסידות, כאשר היו אנ"ש נפגשים אחרי שנה שלא נפגשו, והיו מברכים אחד על השני ברכת שהחינו בשם ומלכות, היו ביניהם רבנים גאונים וחשובים כר' מרדכי סוקולובר, והם שמחו להיפגש אפילו עם האנשים הכי פשוטים, והאהבה השורה ביניהם היה מורגש באויר, וכן אחר כך הלשנה טובה' היה המשך מזה, כאשר בירכו אחד את השני בכזה לב, בהראש השנה הזה נפל אצלו האסימון לגמרי, **אין כמו אנשי שלומינו בכל העולם.**

כמו כן הוא סיפר פעם סיפור נורא על זה, וזה תרגום לשונו: "ר' משה קוליקובער היה חסיד מקייב, הוא הגיע פעם לבית מדרשינו, הוא היה סוחר גדול, עשיר, הוא עמד ליד הדלת, והוא רואה שעומד אברך ומדבר עם אברך אחר, הם עומדים ומדברים, אז הוא שאל על האחד, ואמרו לו זהו סנדלר, זה היה ר' נחמן שוסטער, אז הוא שאל על השני, אמרו לו זהו עובד השם גדול, זה היה השרף ר' ברוך געצ"ס, אז הוא התקרב עי"ז."

כמו כן הוא סיפר על עצמו שבראש השנה תרע"ט הוא הגיע יותר קרוב לראש השנה ולא לפני שבת סליחות כדרכו בכל השנים, אז ניגש אליו ר' ברוך בארדיטשובער ושאל אותו: מה קרה לך? אז הוא ענה לו שנוולד לו בנו בכורו, באותו רגע ר' ברוך נהיה כל כך בשמחה, ממש כמו שהיו מספרים לו שנוולד לו לעצמו בן, הוא התחיל לרקוד ולשמוח, זה

מדד הרש"ר מוניעות

החודש יארח מדורינו את הספר החדש "בוצינא קדישא" - "רשב"י ול"ג בעומר במשנת ברסלב", אשר יצא לאור עולם בימים אלו לקראת ההילולא קדישא והתקבל בחיבה עצומה בין אנ"ש בארץ ובחור"ל.

הספר (המכיל קרוב ל-300 עמודים) הוא אוצר בלום של הליכות והלכות, ביאורים וסודות, הדרכות והנהגות, סיפורים ועובדות, מתורתו של רבינו הקדוש ומהרנ"ת ותלמידי תלמידיהם עד דורנו אנו, על אודות התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי זע"א ותורתו; ציונו הקדוש במירון; והילולא קדישא דיליה.

הספר נחלק לג' שערים: השער הראשון - מבאר את עניינו של רבי שמעון בר יוחאי ותורתו, ובו ג' פרקים. השער השני - מבאר ענין אתרא קדישא מירון, ובו ה' פרקים. והשער השלישי - מבאר ענין יום ל"ג בעומר, ובו ד' פרקים. [כך שרובו של ספר זה שייך לכל השנה כולה, ואינו מוגבל רק לימים שלפני ל"ג בעומר. ובכל עת מצוא, ימצא בו הקורא דברי חפץ, למשכו בעבותות אהבה לנשמת ותורת רשב"י ולמקום מנוחתו].

במדורינו זה, אנו מעלים לפני הקורא חלקים מתוך פרק י"א "עולו ואתכנשו", העוסק בעלייה לציון הרשב"י במירון ביום ל"ג בעומר. ובעיקר העלינו את החלקים העוסקים בענין המניעות (וגם הם לא בשלימותם) אשר לצערנו הפכו לשכיחות יותר בשנים האחרונות.

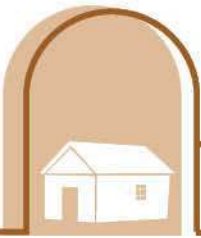
[בספר מצוטטים כל המראי-מקומות במלואם במדור נפרד, בתוספת הערות והוספות מחכמות. אך במדורינו זה נמנע מאתנו להעלותם, והסתפקנו בציון המ"מ].

יהי רצון שזוכה כולנו לעלות לציון רשב"י ברננה, לשמוח בשמחתו, ולהיכלל בנשמתו "באהבה רבה ועזה מנקודה שבלב באמת" (כלשון מהרנ"ת בליקוטי תפילות, צט). "וכפי השמחה וההתקשרות בו שזוכה כל אחד - כן יזכה למה שיזכה!" (כלשון ראב"ר, כוכבי אור, שיחות וסיפורים ז).

עולו ואתכנשו להילולא דרבי שמעון

א. ביום הסתלקותו של רשב"י, כאשר פרחא מיטתו באויר והגיעה עד לפתח המערה באתרא קדישא מירון, יצאה בת קול מן השמים, והכריזה: "עולו ואתכנשו להילולא דרבי שמעון" = "היכנסו ובואו והתאספו להילולא של רבי שמעון" (סוף האדרא זוטא, דף רצו ע"ב).

יב. וברגע שהאדם חזק בדעתו, לנסוע לצדיק בכל אופן שהוא, מתבטלים כל המניעות. וכפי שמספר מוהרנ"ת בעצמו על נסיעותיו לרבינו, שלפעמים התגברו המניעות כל כך, עד שלא ידע מה לעשות. אך בו ברגע שחזק את דעתו והחליט "יהיה מה שיהיה, אני נוסע" - תיכף סרו והתבטלו המניעות. "כי תיכף כשנתחזקתי בדעתי לנסוע בוודאי, ויעבור עלי מה, תיכף סייעני השם יתברך והזמין לי צרכי נסיעתי, כי כן דרכו יתברך תמיד כי הבא ליטרה מסייעין לו" (ימי מוהרנ"ת ח"א, כ. ע"ש).

מניעות המח

יג. בטרם נבוא לפרט בקצרה סוגי המניעות המונעים את האדם מלנסוע, נקדים ונדגיש, שעיקר המניעה אינה אלא "מניעת המח". כי אף על פי שנדמה לאדם, שמה שמונע אותו מלנסוע, הם סיבות גשמיות. אף על פי כן, האמת היא, שמה שמונע אותו באמת, הוא המח שלו. כי "המניעה הגדולה שבכל המניעות היא מניעת המח" (ליקוטי מוהר"ן תניינא, מז).

יד. "כי עיקר המניעה היא מחמת שמבלבלים את מוחו בעקמימות וקושיות ובלבולים על צדיקי אמת, עד שאינו יודע מעלתם ועוצם קדושתם, שיכול לזכות על ידם לכל טוב נפלא ונורא מאד, ובוה תלוי כל קדושת יהדותו. ואם היה רואה נפלאות עריבות נעימות התקווה שיזכה על ידם לנצח, בוודאי היה משליך הכל, והיה רץ אחריהם בכל כוחו. ולא הייתה שום מניעה והסתה ודחייה נחשבת בעיניו לכלום" (ליקוטי הלכות, ברכת הריח ה, ב).

טו. ולכן, עיקר העניין הוא, לחזק את דעתו ולבו עד מאד, להאמין בגדולת הצדיק, ובמעלת הנסיעה אליו. ואז יתבטלו ממנו כל הקשיים והמניעות, ויוכל לדלג עליהם בקלות (וראה בליקוטי מוהר"ן תורה קנ"ה שהאמונה היא כח הגודל והצומח שעי"ז לא איכפת ליה ואינו מתיירא שום דבר).

טז. כי באמת, כל המניעות והקשיים הם רק באחיות עיניים ואין בהם ממש, וכל כולם אינם אלא מבחן לחזק לבו של האדם. וכמשל הידוע של הבעל שם טוב, אשר הביא רבינו בספרו הקדוש ליקוטי מוהר"ן, על החומות שהיו סביב האוצר ובאמת לא היו אלא אחיות עיניים (ליקוטי מוהר"ן תניינא, מז).

ועתה נבוא בס"ד לפרט כמה סוגי מניעות:

מניעות מחמת קושי טלטול הדרך

יז. ישנם כאלה אשר מתגברת עליהם הכבדות והעצלנות, ואין להם כח לנסוע. ועליהם כבר כתב רבינו: "עצבות היא מדה רעה מאד, ומה שהאדם אינו נוסע להצדיק הוא מחמת עצבות וכבדות, היינו מחמת חסרון אמונה, כי עיקר העצבות והעצלנות הוא מחמת חסרון אמונה" (ליקוטי מוהר"ן, קנה). ואחד כזה, צריך בוודאי לחזק ולהגדיל אמונתו, עד שתסור ממנו עצבותו ועצלנותו, ויקום ויסע.

יח. אמנם, יש כאלה אשר גם אם הם רוצים ומשתוקקים לנסוע, הרי שקושי טלטול הדרך מונע בעדם מלקום ולנסוע - הן הם יש להם לזכור, שעצם טלטול הדרך הוא חלק מהתיקון הנפלא של ההתקרבות לצדיק, ובוה גופא מעורר רחמים עליו למעלה. וכפי שכתב מוהרנ"ת בתפילתו (אחר ז' תיקון הכללי): "אני מכתת רגלי, וטלטלתי עצמי בטלטול הקשה, בשביל לבוא הנה, להשתטח על קבר הצדיק האמת הקדוש הזה", "והנה עשיתי מה שמוטל עלי, עשה מה שעליך".

ב. ובת קול זו נשמעת עד ימינו אנו, בכל שנה ושנה, ומהדהדת בלבם של רבבות אלפי ישראל, המתעוררים בתשוקה גדולה לעלות ולראות פני האדון ה' ולהשתתף בשמחת רבי שמעון בר יוחאי (הילולא דרשב"י, עמוד ק"ח).

ג. ואכן, כך נהגו ישראל מימים קדמונים, לעלות ביום ל"ג בעומר להשתטח על ציון הרשב"י (כמו שנזכר כבר במכתבו של רבינו עובדיה מברסנוואר שכתב לאחיו בשנת רמ"ט), "ואוכלים ושותים ושמחים שם" כלשון האריז"ל (שער הכוונות, דחשי הפסח, דרוש יב).

ד. והילולא זו היא פלא נפלא "מה שלא מצינו כזאת על הצדיקים הראשונים, על התנאים הקדומים, ועל הנביאים הראשונים ואחרונים. בוודאי ובבירור כי מאת ה' היתה זאת היא נפלאות בעינינו" (כלשון רבי אפרים ל צ"ל. ספר שער אפרים, חלק א, עמוד תקנ"ג).

ה. והמשיכה העצומה שיש לרבבות אלפי ישראל, בכל השנה ובפרט בל"ג בעומר, לבוא ולחסות בצל רבי שמעון בר יוחאי, מעידה כאלף עדים על חיות הנצחית, אשר אורו ממשיך וזורח כבחיו ואף ביתר שאת ויתר עז (שם, עמוד תקכ"א, ע"ש).

ו. וכשרואים את המון בית ישראל הנוסעים בטרחות ויגיעות ובאים לצדיק, מתרונן הלב ברגשות קודש. וכפי שמתאר רבי שמואל הורביץ צ"ל את רגשות לבו בראותו את רבבות בית ישראל המכתתים רגליהם לעלות להשתתף בשמחת רשב"י: "הרהרתי אז בלבי: אשרים ישראל, איך גדולה ונשגבה קדושת ישראל המאמינים ונדבקים בכח קדושת הצדיק, וברוב עם הדרת מלך. ושבוודאי יעזור השם יתברך לעמו ישראל בזכות קדושת ישראל הגדולה ונשגבה עד אין סוף, ובזכות וכח הצדיק אשר יש לו כח לתקן כל העולם, כאשר אמר בעצמו שהוא יכול לפטור כל העולם. ובפרט כי ביומא דהילולא נתעורר כוחו וגבורתו יותר ויותר, ובפרט ומכל שכן בעת התעוררות אנשי ישראל רבים כאלו הבאים לכבודו הקדוש והנורא" (ימי שמואל, חלק ג, פרק סב).

המניעות והחשק

ז. כלל גדול לימדנו רבינו: כשיהודי רוצה דבר קדוש, מזמינים לו מן השמיים קשיים ומניעות. וככל שהדבר הנחשק גדול יותר, כך מתגברים קשיים ומניעות גדולות יותר (ליקוטי מוהר"ן, טו).

ח. ואם בכל הדברים הקדושים כך, הרי שבענין הנסיעה לצדיק - אשר בדבר זה תלויה כל יהדותו של האדם - על אחת כמה וכמה שמזמינים לו קשיים ומניעות (שם).

ט. והדרך היחידה לשבור את המניעות, היא אך ורק: הרצון והחשק. כי כל מה שמונעים את האדם מן השמיים מלנסוע, הוא רק כדי לעורר בו את החשק, וככל שהוא צריך יותר חשק, כך מונעים אותו יותר. ולכן, כשיגביר את החשק כראוי, יתבטלו ממילא כל המניעות (שם).

י. והחשק שיש לו לאדם לנסוע לצדיק - רומס את כל כוחות הטומאה המונעים אותו מלנסוע. ומתקיים בו מקרא שכתוב "על שחל ופתן תדרוך תרמוס כפיר ותנין - כי בי חשק"; מאחר שחשקת והשתוקקת, לכן תדרוך ותרמוס את כל כוחות הטומאה... (ליקוטי הלכות, ברכת המזון ז, כא)

יא. אמנם, אין די בסתם רצון, אלא צריכים להגביר את הרצון שיהיה רצון חזק ואמתי, שיהיה מוכן לנסוע אף מתוך צער ודוחק, ואף ללכת ברגליו ממש (עיין חיי מוהר"ן, טו. וכן בימי מוהרנ"ת ח"ב, מט. וראה מה שהארכנו בפרק הנסיעה הקדושה).

ט. וכן היה מימות עולם, שהנטיעה למירון הייתה מתוך יגיעות וקשיים וטלטול הגוף, ואף אלו אשר דרו בעיה"ק צפת הסמוכה למירון, לא היה קל להגיע לשם. וכפי שמתאר בנו של מוהרנ"ת אשר דר בסוף ימיו בעיה"ק צפת, וכתב: "אנכי רואה בכל עת ציון הקדוש של כבוד התנא הקדוש רבי שמעון בן יוחאי ממש עומד לנגד עיניי, וכלתה נפשי לפרוה אליו, אך לבוא לשם צריכין לזה הכנה ונסיעה יותר כאשר מאתנו לבוא

לאומאן. **מה אוכל לשער לכם הדרך לשם, הרים ובקעות וגבעות משוטחים בצורות אבנים גדולים וקטנים.** הכלל, צריכין רק לכסוף ולהשתוקק לטוב הזה ובחסדי ה' מוכן אנכי בעזרתו יתברך לבוא לשם אם ירצה השם" (עלים לתרופה, מכתבי רבי יצחק, מכתב ה).

כ. ובאחת השנים, נוספה גם מניעת הגשם והמטר אשר ניתן על הארץ, ואעפ"כ מסרו נפשם אנשים נשים וטף והלכו מצפת למירון, מתוך שמחה וחדוה, כפי שהוא מספר במכתב אחר: "גודל המניעות שהיה היום פה על ענין הנטיעה הזה לא היה כזאת מעולם, כי ירד הגשם שני ימים רצופים יום ד' ויום ה', וכל תושבי הארץ פה אינם בזכרם שיהיה בעת הזה גשמים כאלו ... אך ביום ל"ג בעומר בבקר השכם, בתוך שטף הגשם, התחילו אנשי פה לנסוע לשם. **מה אומר לכם, לא האמנתי כי יסופר לי אם לא ראיתי בעיניי. נסעו אנשים ונשים וטף, והגשם שטף אותם, וכל הדרך היה מלא שמחה לגודל חביבות הדבר הזה"** (שם, מכתב יב).

כא. ונסיים ענין זה במעשה נורא שהיה אצל רבה של עיה"ק צפת ה"ה רבי שמואל העלר זיע"א, כפי שמספר נכדו רבי שמואל הורביץ זצ"ל: "שמעתי משאר בשרי הרב החסיד רבי שמואל זצ"ל, נכד זקננו הרב הקדוש רבי שמואל העליר זצ"ל, שאביו סיפר לו, שזקנו רבי שמואל, בשנה האחרונה לפני פטירתו היה חלש, ואמר ערב ל"ג בעומר שלא ייסע למירון, מפני קושי הנטיעה בחמורים. ובל"ג בעומר, והנה רבי שמואל בא למירון. ושאלוהו על זה, והשיב כי **קראו לו בחלום הכתוב 'וכל אשר לא יעלה בית אלקים רכושו יחרם', ועל כן התחזק ובא'** (ימי שמואל, פרק ד).

מניעה מחמת סכנה

כב. הנה, לגבי הנטיעה בזמן סכנה, אין כאן המקום לברר הלכה למעשה כדת מה לעשות. כי מצד אחד, בוודאי אין בנטיעה זו חיוב של "יהרג ואל יעבור", ומאידך גיסא, ככל שהלב ער וחם בהתקשרות לרשב"י מתחשבים פחות באיומים וחששות של סכנה, אשר פעמים רבות אינם אלא פחד שווא. וכן יש בזה עוד צדדים רבים לכאן ולכאן, אשר אין כאן המקום לבארם ולבררם. (כשאחד הדרכים העיקריים לברר ענין זה, הוא לקיים מה שאמר החכם מכל אדם: "אם תבקשנה כסף וממטמונים תחפשנה, אז תבין יראת ה' ודעת אלקים תמצא". ועליו לחשוב מה היה עושה האדם אילו היה מדובר בריוח של הון רב, האם גם אז היה נמנע בכנון דא מלנסוע, ודוק והבן). ולא באנו אלא להביא מעט צרי ומעט דבש, מאשר לימדונו רבותינו וסיפרו לנו אבותינו.

כג. תחילה וראש עלינו להביא דברי הזוהר הקדוש (ח"ג דף קנח ע"ב) ששואל על כלב בן יפונה: כיצד הלך להשתטח על קברי אבות חברו, בזמן שהיה בזה סכנה עצומה מיושבי הארץ ובני הענק? ועונה: "מאן דאיהו בדוחקא, לא אסתכל מידי. כך כלב, בגין דהוה בדוחקא לא אסתכל מידי ואתא לצלאה על קברי אבהן לאשתזבא מעיטא דא" = "מי שנמצא בדוחק וסכנה אינו מסתכל על כלום, כך גם כלב, מאחר שהיה בדוחק לא הסתכל על כלום ובא להתפלל על קברי אבות שיינצל מעצה זו של המרגלים".

כד. וכך הוא אצל כל מי שמרגיש בסכנה הרוחנית אשר הוא שרוי בה, שאינו חושש לסכנה הגשמית ונוסע להיכן שצריך לנסוע - ליערות להתבודד, או לקברי הצדיקים האמתיים - כדי להציל את עצמו מסכנת חיים נצחיים (ע"פ כוכבי אור, אנשי מוהר"ן, אות ט). והוא גם בספר השתפכות הנפש אות ט). והפחד מהסכנה הרוחנית, משכיחה ממנו את הפחד מהסכנה הגשמית

(ע"פ שיש"ק ב, תקנה. ראה שם מה שאמר אותו פחדן שכרח מאמת הקוקים ובילה לילה שלם בבית קברות: השודדים הטילו עלי אימה כזו, עד ששכחתי שפחדן אני... וסיים מוהרנ"ת שכך הוא בעבודת ה').

כה. ואכן, גם בזמני סכנה ופחד, היו מאנ"ש שלא יכלו לוותר על הנטיעה למירון בל"ג בעומר. (כאשר רבו הסיפורים על כך. ונציין שבשנת תש"ד כתבו על כך גם בעיתונות הכללית הארצישראלית, וכך סיפרו: "חסידים אלה, הקשורים קשרי הערצה מופלאים לקבר רבם באומאן שבאוקראינה, הם מהנאמנים ביותר לציון שבמירון. בחלל השטיבלאך שלהם מנסר גלגל שמשה של מירון מה'ספירה' הראשונה ממחרת השבת. הם היו היחידים שמתוך סכנת נפשות באו לצפת לשם השתטחות במירון, גם בשנות המאורעות. בשמחה וריקודים נכנסו חסידי בראסלאב לתחומה של צפת, זו יצאה לקראתם וענתה להם במצהלות כפים ובתורעות. היא מסבירה פנים לאורחים של ר' שמעון בר יוחאי, השומרים לו אמונים גם בימי חירום אלה").

כו. ואדרבא, דווקא בראותם את הפחד והסכנה הגשמית בה הם שרויים, הבינו שעליהם להתאמץ ביתר שאת ויתר עז לחסות תחת צל כנפי התנא האלקי, אשר יכול לפטור את העולם מן הדין.

כז. וכפי שכותב רבי שמואל הורביץ זצ"ל ביומנו, על הנטיעה למירון באחד השנים: "כבר היו כולם מתפחדים ממאורעות הזמן ומהסכנות, ועל כן בוודאי צריכים לרחמים גדולים כל אחד ואחד בפני עצמו, ועל כן בוודאי אין לי שום עצה רק דייקא שנתראה כולנו בפני האדון התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זיע"א ביום ההילולא דיליה ושיבקש רחמים עלינו". ועל אף שגם בלבו קינן הפחד, "אף על פי כן גודל הכיסופין וההשתוקקות וגודל האמונה בהצדיק שזכותו גדול ורם, וכדאי ר' שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק, פעל כל זאת בלב"י" (ימי שמואל, חלק ג, פרק מה).

כח. כך גם בשנת תשכ"ז, אשר היו אז פחדים נוראים מכל המדינות שסביב ארץ ישראל, ואכן פרצה מלחמה כשבוע לאחר ל"ג בעומר, והיה פחד גדול לנסוע למירון - בין הבודדים שעל אף הכל הגיעו להילולא דרשב"י, היו כמובן חסידי ברסלב (כמסופר בהרחבה בגיליון 'אבקשה' אייר תש"פ, במאמרו של ר' דוד דגן שליט"א).

כט. וכאשר ניסו בני ביתו להניא את רבי שמואל הורביץ זצ"ל מלנסוע בזמן שכזה, ותיארו בפניו גודל הפחד והסכנה, ענה ואמר: "אם המצב הוא אכן כך, הרי שבוודאי צריך לנסוע ולהיות אצל רבי שמעון" (שם).

ל. [אמנם, כאשר הייתה באחת השנים סכנה מוחשית בפועל ממש, לא נסע גם הוא (כמסופר בימי שמואל, חלק ג פרק מד). והדעת נוטה שיש חילוק גדול בין זמן שבו יש רק פחדים מחשש סכנה, לבין זמן שבו יש סכנה מוחשית בפועל ממש].

לא. טרם נסיים, נדגיש שוב שלא באנו ח"ו להורות הלכה לרבים, רק לספר על אנשי מסירות נפש, אשר לבם בער ברשפי אש שלהבת, וככלב בן יפונה לא הסתכלו על מידי. אמנם, ההוראה לרבים הלכה למעשה מסורה ביד חכמי ישראל (האמתיים, ולא הכפופים או נוטים לדעת השלטון אשר אין יראת אלקים ואמונת חכמים לנגד עיניו).

לב. ואלו הזוכים לבוא לשם במסירות נפש, המה שלוחי כל כלל ישראל,

ופועלים עבור כלנו שניוושע בתשועת עולמים בזכות התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי. כפי שכותב הרה"ק רבי אפרים ממשעדרבור' במכתבו לאחד מאנ"ש (עונן שבת, פרשת אמור): **"כל אחד ואחד בא בטירחא גדולה ... וקצת כמעט במסירת נפש ממש! בוודאי אשרי חלקם של הבאים בתוך שאר כלל ישראל, כי הם שלוחים של כל ישראל להיות כל ישראל נושעים בה' תשועת עולמים בזכות הצדיק הקדוש רשב"י זצ"ל"**.

נאנם ולא עשאה

לג. אם על אף כל הרצונות והכיסופים מגיעים זמנים שבהם אי אפשר לנסוע ח"ו - עלינו לזכור מה שכבר אמרו חכמינו ז"ל על כגון דא: **"חשב אדם לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה, מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה"** (מכות ו ע"א).

לד. הן אמת שכבר לימדנו רבינו: **"אין ראוי להאדם לפטור את עצמו ולמצוא לעצמו תירוץ לומר: מאחר שהוא חפץ וחושק לעשות העסק דקדושה רק שיש לו מניעה ואונס, על כן יהיה נחשב לו כאילו עשאה כמו שאמרו רבותינו ז"ל. כי כל זה נאמר רק למי שרוצה לצאת בזה, אזי יוצא בזה, כי מה לו לעשות, הלא יש לו אונס. אבל מי שאינו רוצה לצאת, רק שהוא רוצה המצוה או הדבר שבקדושה בעצמו, אם כן מה מועיל לו מה שמקילין לו שנחשב כאילו עשאה, כי אינו מקרר דעתו כלל עם הכאילו, כי הוא חפץ ותאב ומתגעגע מאד לעשות המצוה בעצמה ולא לצאת עם הכאילו. כי באמת ראוי לאיש הישראלי שייגמור חפצו ורצונו בכל דבר שבקדושה ולהוציאו מכה אל הפועל בשלמות" (ליקוטי עצות, מנייעת ג).**

לה. אעפ"כ בוודאי ישנם מצבים בהם נמנע מהאדם לגמרי מלעשות את הדבר שבקדושה, ואינו יכול לנסוע בשום פנים ואופן, ובוודאי שבמצב כזה נחשב לו כאילו עשאה. אלא שגם אז, אין לו לעזוב רצונותיו וכיסופיו הטובים (ראה באריכות בליקוטי הלכות, ברכת המזון ד, ט).

ועתה נזכיר כמה פרטים אשר כדאי לזכרם במצב שאי אפשר לנסוע לאתרא קדישא מידון:

לו. ראשית כל, יש לזכור שגם כאשר עומדים קלגוסים ושומרים לבל יוכלו להתקרב אל הר הקדוש, אין להתפחד ולוותר מלכתחילה.

כי כבר לימדנו רבינו ב'מעשה מאבידת בת מלך', שכשבא השני-למלך אל המקום בה הייתה בת המלך, "ראה מבצר וכמה חיילות היו עומדים שם סביבו, והיה מתיירא מפני החיילות פן לא יניחוהו להיכנס. והיה מיישב עצמו: אלך ואנסה. והשאיר הסוס והלך להמבצר, והיו מניחים אותו ולא עיכבוהו כלל, והיה הולך מחדר לחדר בלי עיכוב".

וכך הוא לפעמים גם אצלנו; שגם בראות האדם חיילות עומדים ושומרים, לא יתפחד רק יאמר לנפשו "אלך ואנסה". ואם ייכמרו עליו רחמי שמים, אכן יגיע לפני ולפנים ללא שום עיכוב, אמן.

לז. גם מי שטרח ונסע למירון, ולא הצליח להגיע, זכה לשכר הנסיעה שיש בה מעלה ותיקון מצד עצמה (כפי שהארכנו בפרק הנסיעה הקדושה; לך נא ראה שם). ולכן אין להימנע מלצאת לדרך, גם אם אין בטוחים שיצליחו להגיע,

כי עצם הנסיעה יקרה מפז ומפנינים גם אם יחזור אח"כ לביתו.

לח. גם אם אי אפשר להגיע למירון עצמה, כדאי להשתדל כפי היכולת להגיע למקום שממנו יכולים להשקיף ולראות את המקום הקדוש הזה, כי קדושת הצדיק נמשך בכל הרואה. וכלשון הרה"ק מטשעהרין (ספר ההשתטחות, אות כ. והארכנו בזה בפרק 'אל הקדוש פנימה'): **"לענין הכהנים או שאר בני אדם שיש להם אונס אחר עד שאי אפשר להם בשום אופן לבוא על קבר הצדיק בעצמו, הדבר ברור שקדושת קבר הצדיק, ובפרט הצדיק הגדול במעלה שהוא מבני עליה המופלגים, בוודאי קדושת קברו מתפשט בכל הרואה. שמי שבא סמוך לבית הקברות וזוכה לראות ולהסתכל משם על מקום קדושת גניזתו ומקשר לבו וכוונתו אליו ונשען בזכותו ומתפלל ומרבה בתחנונים ושופך כמים לבו נוכח פני ה', בוודאי זוכה להמשיך בשלימות כל התיקונים הנפלאים שנמשכין ע"י קדושת קברי הצדיקים על צד היותר טוב, כמו אלו שזוכין להתפלל בהשתטחות על קברו ממש. ויש על זה ראיות ברורות מש"ס ופוסקים"**.

לט. מנהג ישראל קדושים - אשר אינם בארץ ישראל או במירון - להשתטח ביום זה על קברי הצדיקים (כמובא בכמה ספרים), וכפי שנהגו בירושלים לדוגמא להשתטח על ציון שמעון הצדיק (ואף ערכו שם 'חלאקה' כמסופר גם בימי שמואל ח"ג פרק מד). ובאומן היו משתטחים ביום זה על ציון רבינו (כפי שמספר רבי שמואל הורביץ זצ"ל על מה שראה בעיניו בהיותו באומן (ימי שמואל, חלק ב, פרק רח) וז"ל: **"ובל"ג בעומר בלילה הדליקו נרות בכל פינה ובכל חלון, כמו בהילולא של רבינו, וגם שמחנו ורקדנו בבית רבי אברהם עד הצות. ובהצות הלכנו על ציון הקדוש, ושפכתי דמעות הרבה מקירות הלב, וגם כל היום אף על פי שהיה יום שישי, היה התעוררות גדול על ציון רבינו הקדוש"**.

מ. עוד חשוב לזכור: קדושת הצדיק האמת מתפשטת בכל העולם כולו, ובכל מקום שנמצא יכול כל בר-ישראל לדבק את עצמו בנשמת התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי, ואף לפרש שיחתו לפניו בלשון נוכח (ככתוב לפני התפילה לל"ג בעומר (שם מדבר מוהרנ"ת אל רשב"י בלשון נוכח): **"ומה טוב לאומרה על קברו הקדוש של רשב"י ז"ל, מי שזוכה לבוא לשם, אך גם בכל מקום - האומרה לא הפסיד, כי התפשטות נשמת הצדיק הוא בכל העולם, כמובן בווהר הקדוש"**.

מא. ועל אחת כמה וכמה כשלומד תורת רשב"י, מימרותיו אשר במשנה ותלמוד, וסודותיו אשר גילה בווהר הקדוש, הרי הוא מתדבק ממש ברשב"י, דבקות רוחא ברוחא (כמבואר בליקוטי מוהר"ן תורה י"ב, והארכנו בזה בפרק 'תורתנו מגן לנו' עיי"ש), ודומה כאילו משתטח על ציונו הקדוש (כמבואר בספר בעש"ט עה"ת פרשת שלח).

מב. ובכלל: קדושת יום ל"ג בעומר אינו מוגבל לשום מקום בעולם, ויום זה הוא יום קדוש ונשגב, יום שמחה וחדוה, ממזרח שמש עד מבואו (ויציין שכמעט כל גדולי הצדיקים, ואף רבינו הקדוש ותלמידו מוהרנ"ת, לא היו אף שנה משנות חייהם בל"ג בעומר במירון, ואעפ"כ זכו למה שזכו, אשרי להם).

ובכל אופן שהוא: **"מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", תמיד ממש!** ■

אחד מה'גנבים' שהתבודדו בשדה החשוך
מוצא את עצמו ביום מן הימים מתגלגל
לישיבת ברסלב שם עוטרף אותו בחמימות
ר' שמעון ברגשטיין ומקרב אותו לאור
הנצח, לבסוף, הוא מוצא עצמו לאחר
שלושה ימים רצופים במערת הרשב"י על
סף התמוטטות מרעב וניצל ברגע האחרון
♦ סיפור חייו המרתק של הרה"ח ר' **יעקב
פרלמוטר** הי"ו ממייסדי הכנסת אורחים
אהל הרשב"י ומוותיקי המסתופפים בצל
הקודש רבות בשנה ♦ **גילוי מיוחד: מה יש
בפתח המערה והיכן נמצא קבר הרשב"י?
♦ רשב"י כל השנה**

ר' לענקל בבתח המערה

נחמן כ"ץ

דווקא מאותם בזיונות
נוראיים יצא מתוק, כל
זה בזכות הגניבה היא
שהובילה אותי לבסוף אל
החמימות של ר' שמעון
ברגשטיין, שקרבני וחמל
עלי להכניסני תחת
צילו של הרבי הגדול,
לא האמנתי שאזכה
לטוב שכזה

של
חסידים
סאטמאר
ואת ימי ילדותי
ביליתי בבני
ברק.
בגיל בר מצוה
התחלתי את
לימודי בישיבה
ליטאית, לאחר מכן
העדפתי לעבור לישיבה
חסידית ומשזו נסגרה עברתי לישיבה
ליטאית אחרת. כבר אז, נשמתי
החסידית לא נתנה לי מנוח והייתי אוהב
בלות ולהרוות את צמאוני ב'טישים' של
האדמו"רים השונים, בישיבה לא ראו זאת
בעין יפה, דווקא בשל היותי בחור מתמיד,
הם ראו בכך משום ביטול זמן ואני ארזתי
את פקלאותי ונדדתי לישיבתו של אדמו"ר
כלשהוא בבני ברק.

כיוון שזה היה אמצע הזמן, נכנסתי לישיבה
של חסידות... שם לא היה 'לימוד' ממש, אבל
נסענו עם האדמו"ר לאירועים שונים של
החסידות, התרמות וכדו', מה שהיה מגוון את
החיים ומשקט את צמאונו של הנפש. בנוסף,
היינו נוסעים הרבה לקברי צדיקים והיתה לי
שם חיות גדולה, העיקר שאני עושה מה שאני
יכול בעבודת ה', כהבנתי.

בישיבה אליה הגעתי פגשתי את בן דודי
היקר ר' אלישע שור שיחיל, ויום אחד הוא 'סחב
אותי' לבוא עמו כדי להכשיר מטבח בביתו של
יהודי שאינו שומר תורה ומצוות שהתגורר ליד
הישיבה, (כיום אותו יהודי חזר בתשובה שלימה, הוא
מתגורר כאן בעיר והינו חסיד ברסלב נלהב) הוא שאל
אם אני רוצה לבא איתו, אבל הוא הזהיר אותי
שאסור שיידעו מכך שיצאנו, ידענו, כי אם
יתודעו לכך יזרקו אותנו מהישיבה.

ב"ה, סיימנו את המלאכה בשלום. וכשחזרנו,
עברנו בדרך בשדה הסמוך לישיבה, לפתע
ראינו שמכוונים לכיוון השדה פרוז'קטורים
ומיד נרעדתי כולי, הבנתי שמחפשים אותנו
ותמהתי לעצמי מה אענה למשגיח שישאל
אותי למעשיי פה, בשעת ליל מאוחרת...

שאלתי את אלישע: מה עושים? והוא ענה
לי: מה הבעיה, תגיד שעשית התבודדות...
שאלתי אותו בפליאה: מה זו התבודדות? והוא
ענה לי: 'התבודדות', זה כמו שבן מדבר לאבא,

תגיד
שדיברת
לה! תגיד
שביקשת מה,
ישיבה יותר טובה, כסף,
ללמוד טוב, רצית להתפלל... לא הבנתי
מה הוא אומר אבל התכונתי בפחד לבאות,
ושיננתי לעצמי את המשפטים המוזרים הללו,
ששמעתי לראשונה בחיי...

באמצע השדה מצאנו מולנו את המשגיח
שקרא לנו לחקירה צולבת בחדרו, אמרו לנו:
מחפשים אתכם! הנה מצאנו את ה'גנבים'...
בדיוק באותו ערב אירעה גניבה בישיבה והפור
נפל עלינו שבדיוק עברנו בחורשה הסמוכה
לישיבה. הם היו בטוחים שהחבאנו את
האוצרות באדמה.

הגבאי שראה אותי, מיד צעק עליי: יענקל,
מה אתה עושה פה? כך הובלנו אחר כבוד
עם משמר מלווה לבניין ונכנסנו לחדרו של
האדמו"ר, אני נכנסתי הראשון, המנהל טען
שאנחנו גנבנו את המפתחות של ה'אוצר'
הסודי שלו... חקרו אותנו היטב הדק, איפה
היינו והאם יש לנו קשר לזה, כשאמרתי שבסך
הכל עשיתי 'התבודדות'. ענה לי האדמו"ר:
התבודדות אפשר לעשות גם תחת לסדין!
עניתי לו: אני לא יודע כלום, אני בן דוד של
אלישע, והוא לימד אותי שהתבודדות עושים
בשדה... כמובן שההתנגדות לרבינו הקדוש
נכנסה גם לשיחה הזו והרבי הזהיר אותנו
להתרחק מברסלב. הוא סיפר לנו, על אבא
שהגיע אליו ובכה בפניו שבנו נעשה ברסלב'ר,
וה' ירחם, מה שמתרחש עמו... 'ב"ה, אמר
האדמו"ר, 'היום פעלנו והוא נשאר חסיד
'נאמן'. כיום, התברר לי שהמעשה מצוץ מן
האצבע והוא היה אך נסיון להשאיר אותנו בין
כותלי המוסדות אבל אצלי זה כבר לא עבד...
הבזיונות היו גדולים וההשדות איזמים, וכך
מצאתי את עצמי שוב פעם אורז את הפקלאות
ומחפש דרך חדשה, ישיבה מתאימה בה אוכל
לשקוד על תלמודי ולהתעלות כראוי.

כמובן, בסוף מצאו את הגניבה, ואני הרי
לא הייתי הגנב, וכששאלו אותי אם אני מוחל,
אמרתי: רק בתנאי שיפורסם לכל שאני לא
הייתי מעורב כלל בסיפור. כאמור, אלו היה
ביזיונות נוראים, אבל כל זה היה מאת השי"ת
שגלגל את הדברים כך שאשמע מהתבודדות
ואז אזכה להתקרב להצדיק האמת.

הרי ניצלתי בזכות ההתבודדות...

כמה שבועות הייתי 'תקוע' בבית ואדהכי
והכי הגיעו ימי הפסח, הייתי אז כבן שש
עשרה, והיה ברור לי שאחרי פסח אני צריך

לרגל
היום
הקדוש והנורא
ל"ג בעומר, ישבנו
ב'אבקשה' לשיחה
מיוחדת עם הרה"ח ר'
יעקב פרלמוטר המוכר
לכולם מהכנסת אורחים
רשב"י המפורסמת של
מירון, בה שיתף אותנו על
ימי הנערות בהם התקרב לרבינו
הקדוש, ועל הימים בהם זכה לקירוב
מיוחד מהגה"ח ר' שמעון ברגשטיין זצ"ל,
יחד עמו חזרנו לזמנים של הרצונות בצל ציון
רשב"י יחד עם החסידים הגדולים של דורות
עברו שהסתובבו במירון וגלילותיה, ולימי
הבראשית של ההכנסת אורחים, לדמויות
ההוד חסידי ברסלב שנהגו בהצנע לכת גם
כאשר עסקו בעבודות נשגבות.
כולי האי ואולי נזכה גם אנחנו לטעום משהו
מהטעם שטעמו אותם חסידים.

'גנב' באישון ליל

ר' יעקב מתחיל את סיפורו האישי ומתאר
בפנינו את הדרך בה הובילו אותו משמים עד
להתקרבות לרבינו הקדוש: 'נולדתי למשפחה

לחזור לאיפשהוא...
ה'התבודדות' כבר נתקעה בליבי והיא הזכירה לי שיש בבני ברק את ישיבת ברסלב ואולי שם אוכל למצוא את מקומי. בלי להתבייש ניגשתי לר' שמעון ברגשטיין שהיה מנהל משגיח ומעין 'אבא' לבחורים, ואמרתי לו כדברים הללו: המילה 'התבודדות' הצילה אותי מלהיחשב לגנב, ממילא אני רוצה כבר לדעת יותר מה זו התבודדות, אני מבקש להפוך לחלק מהישיבה.

בישיבה היו אז מאה ועשרים בחורים, ורובם היו חסידי ברסלב, אז עוד היה שייך לקבל בחורים ממקומות אחרים, בסוף בדרך כלל הם הפכו ל ח ס י ד י

ברסלב...

כ א ן
ה מ ק ו ם
ל ה ו ד ו ת
ל ה ש י ם
ש ז י כ נ י
ל ה ת ג ל ג ל
ל י ש י ב ה
ה ק ד ו ש ה
ש ל ה ר ב י .
ה י ש י ב ה
ה י י ת ה
ש ל
מ מ ש ע ב ו ר י
ב א ו ת ה ע ת .
כ ב ר ב ת ח י ל ה
ש ם ע ל י ר'
ש מ ע ו ן א ת
ע י נ ו ו א מ ר ל י
א ת ה ד ב ר י ם
ה ב א י ם
ש ה פ כ ו ל כ ל ל

ר' בנימין זאב חשין בישיבה

ר' יענקל פרלמוטר הי"ד

להביאם לתכלית, על ידי שיגיש לכל אחד מה שהוא יכול לעשות במקום שלו.
החסיד הקדוש ר' וועלוול (- בנימין זאב) חשין זצ"ל שימש כמשגיח בישיבה והוא היה מקור להשראה עבור הבחורים הרכים. הוא היה מוסר שיעורים מלאי מתיקות ומסביר כל דבר על מקומו, בנוסף, הוא לא וויתר לנו והיה מעורר כל העת על הנהגות פשוטות כמו להקפיד על שרוול ארוך או על חובת הזהירות שלא להתעכב במקווה, אבל גם כשהוכיח היו לדיבוריו חן ונעימות מיוחדים כל כך.

ברזל בחי', והנחילו לחיים טובים מסוג אחר, 'כאן', אמר לי ר' שמעון בֵּרֶךְ, 'צריך לשבת וללמוד, אבל בחור הוא הרי בחור ויש לו יצר הרע, ולכן, אם אין לך פעם כח ללמוד גמרא תוכל לפתוח כל ספר אחר שאתה מרגיש חשק ללמוד בו, עין יעקב, משנה ברורה, קיצור שולחן ערוך, ואם אי אפשר - גם את זה - סיפורי מעשיות של רבינו, סיפורים קדושים ונוראים לכל עת!" אני זוכר שיצאתי מהתפעלות שיש כזה אדם שחושב באמת על טובת הבחורים והצלחתם האמיתית ממש כאילו היו בניו

טמיר תעלם. פתח המערה

כל התפילה היה עומד ליד הארון קודש עטוף בטלית בלי לזוז ממקומו, פניו היו אל הקיר כשהוא דבוק בעבודת קונו, והנה, כשהיינו נכנסים לשיעור לאחר מכן הוא היה יכול לפנות לבחור לפתע ולשאול אותו: מדוע הגעת היום לתפילה רק בישתבח? או ביוצר אור וכו'... הוא היה בקי בחכמת הפרצוף והשתמש בכך כדי לעורר אותנו לעבודת ה'. היו אף בחורים שהוא סילק מהישיבה אחר שראה עליהם מה שראה, הוא אף לא הזכיר את שמם אלא קרא בשיעור: הבחור שהיה במקום פלוני ופלוני שיצא מכאן, לא נמשיך ללמוד אפילו שלושה ימים עד שהלה יילך... המשגיח באותה תקופה שבה למדתי בישיבה היה המגיד ר' שבתי יודלביץ' זצ"ל. באחד משיחותיו המעוררות שאמר בישיבה הוא התבטא ואמר לפתע: מובטחני, שמי שילמד בישיבת ברסלב לפחות שנה אחת, אפילו שיעבור עליו מה ואפילו אף חלילה הוא יהיה מחלל שבת ח"ו, בוודאי סוף כל סוף ישוב

היתה לי זכות של פעם
בחיים לעמוד ליד איש קדוש
שכזה ולשמוע את אנחותיו
משברות הלב. ישבתי שם
שעה וחצי בגשם ובקור וכו'
ולמדתי היטב התבודדות מהי,
השאגות שלו היו משהו
שלא מעלמא הדין

שמידל
שליט"א
שהיה חריף
מאד והיה נותן
לנו שיחות מוסר
מרטיטות ביותר,
כל שבוע ביום ג'
היה שמוע'ס (-שיחה)
רציני. הוא היה מדבר
גם מספרי רבינו ז"ל ומכניס
חיזוק ומוסר למעשה.

ר' דוד היה מסור מאד והיה נשאר
במשך שעה וחצי עם הבחורים אחרי
השיעור וכו' כדי שיוכלו לשאול שאלות
ולהתכונן למבחן. בתקופה כלשהיא
כשהמבחנים שעשינו יצאו די חלשים, מכיון
שר' דוד נעדר רבות באותה תקופה. ואז נכנס
אלינו ר' שמעון ברגשטיין ודיבר על ליבנו:
"דעו לכם, שלר' דוד שמידל ישנם אחת עשרה
ילדים בביתו. ואם לא תדעו במבחן - הוא
לא יסכים בשום אופן לקחת ממני משכורת
מחר"... הוא לא מוכן לקבל תשלום אם הוא לא
הצליח שתדעו טוב את החומר... כמובן, כולנו
'ריחמנו' עליו ומהר למדנו והשלמנו חומר של
חודש שלם כדי להצליח במבחן.

למול המשטרה הערבית

בישיבה זכיתי להיות החברותא של הרה"ח
ר' יצחק טשינגל שליט"א בגמרא ועוד, והוא
זה שנתן לי את עיקר החיזוק בהתקרבות
לרבינו הק'. שוחחנו רבות בכל זמן פנוי
והתחזקנו בתורתו של הרבי, גם בנסיעות
למירון שלפעמים ארכו לילות שלמים
כשחיכינו לטרמפים, היינו משוחחים ומדברים
על התכלית ועל עבודת ה'. בדרך לקבר
יוסף הצדיק היינו עוצרים בקבר שמעון בן
יעקב ומשם המשכנו עם המוניות הערביות
מקלקיליה לשכם. (מעניין לציין, שכפעמים בהם
לא היה מקום לשבת רק לידנו, הנהגים לא הסכימו
להעלות נשים לרכב. 'היאהוד לא יושב ליד אישה', הוא
אמר בנחרצות)

באזור הקבר של שמעון בן יעקב שכך הגבול
עם הערבים, ופעם כשהגענו יצאו לקראתנו
הכוחות וכמעט ירו עלינו, אך למרבה הפלא,
ברגע ששמעו שרק הגענו להתפלל על הקבר

הם
הניחו
לנו
'שימעון בן
יעקוב, אהה, אל יעקוב',
הם מלמלו בהתרגשות.

היו תקופות שנסענו לפחות פעם בשבוע
לשכם, אז הקבר היה מוזנח, אבל לנו זה לא
הפריע. ידענו שכאן מונח יוסף הצדיק, ויש
אומרים שאף מנשה ואפרים טמונים שם,
ויותר מזה לא היינו צריכים. ישבנו ובילינו שם
בלימוד ותפילה והתחיינו מאוד, התמדנו שם
רבות בלימוד ספרי רבינו ז"ל.

בזמני, הרה"ח ר' נתן ליברמנש שליט"א
כבר לא היה בישיבה, החסיד רבי לוי יצחק
בנדר זצ"ל הגיע מדי פעם לדבר, כמה פעמים
בשנה. ר' שבתאי יודלביץ דיבר הרבה. ר' שמעון
ברגשטיין דיבר כל שבוע בסיפורי מעשיות,
והיה לו געשמאק מיוחד מאוד בדבריו, נעימות
שלא אוכל לשכוח לעולם.

**ב"ה, כיום, במבט לאחור, אני מלא הודיה לה'
יתברך שגלגל בדרכי תעלומותיו ודווקא מאותם
בזיונות נוראיים יצא מתוק, כל זה בזכות הגניבה
ההיא שהובילה אותי לבסוף אל החמימות של ר'
שמעון ברגשטיין, שקרבני וחמל עלי להכניסני
תחת צילו של הרבי הגדול, לא האמנתי שאזכה
לטוב שכזה, בית מלא ברכת ה', כשכל צאצאי
נקראים על שמו של רבינו הקדוש.**

נסיעה לרבינו הקדוש

כשנפתחו שעריה של אוקראינה הסובייטית
ויכולנו לעלות אומנה התארגנו כמובן, לנסוע
לראש השנה אל ה'אבן שתייה'. היתה זו
חיות גדולה על הציון הקדוש, יחד עם גדולי
החסידים שחיו אז, לא אשכח את הימים האלו.
היה זה הראש השנה השני שהתאפשר
לנסוע, ואז כבר הייתי מהמארגנים. קנינו
'סחורה' רבה של דברי מזון עבור הסעודות
לאנשי שלומינו וסחבנו הכל במזוודות. היו לנו
'טריקים' מיוחדים כיצד להביא מוצרים שלא
יתקלקו בדרך ועוד פתרונות שאפשרו לנו
להכין את צרכי הציבור בתנאים לא תנאים. אז
היה מקום האירוח ברחוב 'שלום עליכם' באומן,
ואכלו מול הציון, במקום ללא סטנדרטים
מינימליים. הגיעו בערך אלפיים איש והיינו
צריכים לארגן אוכל ושתייה וכל הנצרך לימי
החג, הבאתי מארץ ישראל מיקסר, מגשים וכל
שאר כלי המטבח הנצרכים, היו לנו מזוודות
רבות עמוסות בכל טוב, כדי שיהיה מה לאכול
על ראש השנה.

היה חסיד ברסלב שהיה לו מפעל לקציצות
דג ובשר - והוא תרם לנו קופסאות קציצות
שעבר עליהם התאריך לפני ארבע שנים...
אך מכיוון שעברו תהליך שימור הם החזיקו

בתשובה
שלימה!!
כך הוא קבע
בנחרצות. שנים
לאחר מכן, פגשתי
אותו באומן ואמרתי
לו: אני יכול להראות
למשגיח עכשיו שני
בחורים שכבר חזרו
בתשובה שלימה בזכות
הישיבה... היו אלו שני תלמידי
הישיבה שירדו לשאול תחתית
ומתחתיו, ואילו כיום הם אברכים חשובים
בעלי משפחות מפוארות.

ושם - שם צמחתי לתפארת! היו שם
שלושת חדרי התבודדות המפורסמים, ואלו
היו מלאים גם ביום ולא רק בלילה... היתה זו
התבודדות. והיה גם החצות המיוחד כל כך.
נסענו לשדה, ממול לבית החולים 'מעייני
הישועה' ופעם יצאנו אף לשוח בין שדותיה
של 'גבעת שמואל', או בסוף רח' חזון איש -
אני זוכר את הרה"ח ר' נטע רוזנטל ע"ה שהיה
נוהג להגיע לשם כל יום להתבודד ולצעוק,
עד שהשכנים היו מתלוננים על כך שנשמעות
צעקות בשדה השומם הסמוך לביתם באישון
ליל.

דמות נוספת שליוותה את ימי בחרותי
בישיבה הקדושה, היה המשגיח הרה"ח ר' דוד

הוא ראה הכל על המצח. ר' בנימין זאב חשין מוסר שיעור לתלמידי הישיבה, עומד מימין ר' שמעון ברגשטיין

מעמד באותה שנה. במקום לשבת כל הזמן בבית הכנסת ולהתפלל, הייתי צריך לצאת ולטעום את האוכל. פתחתי קופסה אחר קופסה כדי לבדוק שהיא אכן ראויה למאכל.

בצילום של אנשי שלומינו במירון

כשאמרם את המילה 'מירון' אני נזכר בזקני אנ"ש מהדור הקודם, באיזו פשטות וצניעות הם הלכו בהיכל הציון הקדוש, באיזה יראה ושמחה גם יחד, אלו היו חסידים מדור אחר. פעם אחת החסיד רבי שמואל

שפירא זצ"ל דיבר כמה מילים ברבים, אבל הוא הסכים לכך רק בתנאי שלא יהיו אנשים סביבו או איזה נגיעה של 'פרסום', הוא היה תמיד נחבא אל הכלים.

בראש השנה חיפשתי לי מקום וישבתי מאחוריו. הוא היה יושב ליד ציונו של רבי אלעזר. אז הייתה שם גדר קטנה ומתחת שוקת ישנה למים או לשמן שלא ינטוף וכו' ושם היו מניחים ספסל לרבי שמואל ושם גם אני ישבתי. כאן, ליד רבי שמואל, כל התפילות עולות ישר לשמיים, חשבתי לעצמי. די היה לראות את רבי שמואל מתפלל, וכבר היית מבין שיש פה עניין אחר לגמרי, הוא לא היה עושה תנועות של 'מפורסמים' כלל. הוא פשוט עמד והתפלל עם כל הלב, עם כל הרצינות. הכל בשקט, בעדינות, בחן, בפשיטות, שאי אפשר לתאר.

לנסוע למירון באותם ימים היה מאד לא פשוט, לא כמו היום שעולים על אוטובוס או רכב ונוסעים ומגיעים אחרי כמה שעות, לקח לנו לילה שלם בטרמפים, לא היה לנו כסף - ולכן אחר לילה שלם בדרכים נשארנו כבר לזמן ממושך, כמה ימים.

פעם אחת, עוד בהיותי בישיבה, רציתי לפעול איזו ישועה, ולשם כך החלטתי לנסוע

מילינו הכל בבטון. בתפילה בפתח המערה

עבורי. במשך שלושת הימים עליהם סיפרתי הסתובבתי מורעב וחשתי שאני על סף עילפון. אחד מה'חכמים' הספרדיים שהיו שם הכין מרק והוציא לציבור את החלה שנשארה משבת... אך אני חשתי לכשרות האוכל וחשתי שכוחותי אוזלים.

בדיוק אז הגיעו הגאון ר' יעקב מנחם מנדל דייטש ע"ה בעל 'החמדה גנוזה', יחד עם עוד שני יהודים חשובים, וכשנכנסו, שאלתי אותם

למירון ולשהות שם שלושה ימים רצופים בתפילה ועבודה, דבר אשר ידוע כמסוגל מאד לפעול ישועות למעלה מדרך הטבע. איש לא ידע להיכן נעלמתי ובזמן שהותי שם אפילו המשטרה הגיעה לחפש אותי, ב"ה באותה נסיעה אני זוכר שהצלחתי לפעול ישועות גדולות.

באותם ימים לא היה ניתן להשיג אוכל במירון ללא תשלום, וזו הייתה בעיה גדולה

הגבוהה
נישאת אל
על. הוא היה
עומד ונוהם כארי
שואג ומעתיר אל בוראו.

ואם ברבו של רבי שמואל עסקינן. כאן
המקום להזכיר מעשה שאירע בדרך למירון
עם רבי שמואל שפירא. לעת זקנותו כשחלה
בפרקינסון, הוא ביקש מהנהג לשים קרטון
בשמישה הקדמית של הרכב, כדי שהשמש
לא תסנוור אותו. באמצע הדרך, עצר אותם
שוטר ישמעאלי וטען שהנסיעה כך אסורה
ומסוכנת והוא רצה לתת לנהג דו"ח חמור
במיוחד. הנהג הפנה את השוטר לרבי שמואל
ואמר לו: הוא הרב, תדבר איתו הוא איש
צדיק... מיד נחלץ רבי שמואל לעזרה, הוא
הרגיע את השוטר, והסביר לו: אתה רואה,
בזכות הקרטון הזה אני יכול לנסוע לרבי
שמעון, שה' יעזור לך... בסופו של סיפור
השוטר עוד ביקש ברכה מרבי שמואל
שהמשיך בדרכו מירונה...

רבי שמואל התפלל וביקש, קרא בתורה,
והתפלל לפני העמוד. הוא מעולם לא
'השתולל'. הוא היה נוטל ידיו, ונכנס פנימה,
בשקט, בעדינות, והייתה חיות גדולה -
להתבונן בפניו. השכינה שרתה עליו, ראו את

קר
ו י ו ר ד
ג ש ם !
אמרתי לו.
אך הוא בשלו:
תתכסה בשמיכה,
ואל תדאג!

והוא שאג שם
... אני זוכר זאת כמו
עכשיו, אוי! אוי!... היתה
לי זכות של פעם בחיים לעמוד ליד
איש קדוש שכזה ולשמוע את אנחותיו
משברות הלב. ישבתי שם שעה וחצי
בגשם ובקור וכל ולמדתי היטב התבודדות
מהי. הוא כמובן גם 'ביקש' ודיבר עם ה' עוד
ועוד, אבל השאגות שלו היו משהו שלא
מעלמא הדין.

פעמים רבות אחרות היה ניתן לראות אותו
על המרפסת הישנה שהיתה שם, וקומתו

”
החסידי ר' וועלוול חשין
הדריך את הבחורים להוריד
את המשקפיים שלא
להיכשל חלילה במראות
אסורות עד ההגעה לציין
עצמו ושם ניתן היה
להתפלל ולרקוד בישוב
הדעת

האם
יש לכם
איזשהו דבר
אוכל עבורי? הם
הכריחו אותי לאכול
מהאוכל המעופש
שהיה שם ואף ביררו
שהוא כשר וישר. את
הטעם של הלחם הישן
והמרק עם השעועיית לא
אוכל לשכוח לעולם... היה זה
טעם גן עדן - לאחר שלושה ימים של
רעב...

התבודדות עם ר' הירש לייב

היה זה ביום הראשון מאותם שלושה ימים
שהייתי במירון החסידי ר' הירש לייב ליפל ניגש
אליי וקרא לי לבוא איתו לשדה ולקחת עמי
שמיכה ותהילים... באותו לילה שרר חושך
מוחלט, לא היה ירח ולא ניתן היה לראות דבר,
בנוסף, ידעתי כי חיות מסוכנות מסתובבות שם,
וחששתי מאוד. כשהגענו, פנה אלי ר' הירש לייב
ואמר לי: שב כאן ותעשה התבודדות. שאלתי
אותו: זה לא מסוכן? והוא ענה לי בנעימות:
הרי אתה מדבר עם ה'! מה אתה דואג?! 'אבל

גן עדן בהאי עלמא. תמונת מחזור של הבחורים בישיבה בבני ברק

שעות בצילו של יוסף הצדיק. קברו של יוסף הצדיק בימים עברו

החן. בלי 'עבודות' בלי שום 'החצנה' של העבודות וכו', אי אפשר לספר ולהסביר זאת בפה למי שלא ראה...

הכנסת אורחים

החלק שלי בהכנסת האורחים במירון - התחיל בהושטת יד לעזרה להתקנת הרמקולים בז' אדר, בתקופתי החלה העלייה הגדולה והריקודים והיה צורך במישהו נמרץ שיעזור בארגון. הקמתי במה וסידור לכליזמרים, וכך רקדו בחצר. להתפלל נכנסו בפנים.

גם בהכנת האוכל הייתי שותף, יוסף הגלילי המפורסם היה יורד איתנו למושב מירון שמלא בפרדסים של פירות שבעליהן חפצו לנדב אותם לעולים לרגל. לקחנו את הסוס והעגלה של שומר המושב ויצאנו למסע נדבות. בהלוך רתמנו את עצמנו במקום הסוסים להוביל את העגלה ואט אט נערמו מוצרים יקרי ערך על העגלה, ובחזור הביא השומר את החמור שנשא את העגלה

הכבידה במעלה ההר. משם הלכנו לשוחט וכך הוכן האוכל לראש השנה. הנשים מרטו את הנוצות, ובישלו סירים גדולים בחדרים למעלה, המבשלות היו נשות חסידי ברסלב המפורסמות בצדקתן מרת חנה לבל ומרת פרומא אנשין ע"ה. וכן השתדל בהכנת האוכל החסיד היקר ר' שמעון אנשין ע"ה.

חלקן של הנשים הצדקניות היה גדול, גם בתחומים אחרים

הנוגעים לכלל, למשל העלייה לקברו של האריז"ל בה' אב נוסדה בזכותן. הלילה של תחילת החודש היה חשוך ביותר, ובדרך העולה לציון הכינו הרבניות פרומא אנשין וחנה לבל פחיות ריקות גדולות של מלפפון חמוץ בהם הניחו סמרטוטים בשמן שהאירו את העלייה הגדולה לקבר האר"י.

במירון של הימים ההם, הנקיות לא הייתה בראש סדר העדיפויות... וכתוצאה מכך החלה להתפשט במקום מחלת הכולרה ל"ע. מיד הוחלט לסגור את כל המטבח, ובתור מקום חילופי החלטנו לעבור לבור המים השוכן תחת המבנה (היכן שממוקם כיום המטבח של הכנסת אורחים רש"י). בזמנו של הברון רוטשילד נבנה בור מים לטובת באי המקום, אותם הביאו אליו ממעיין מגידו. בנינו שם מעצים ועוד פריטים מטבח מאולתר, ולאט לאט הוא התפתח יותר ויותר. כיום הרשויות החריבו חלק גדול ממה שבנינו.

ביום מן הימים החל להתפרסם פתח המערה. שם בפנים אפשר ללכת עמוק וישנו חול ברצפה שאף אחד לא העז לחפור בו, והיו שם נחשים שהסתתרו שם, בעבר כשהיו רוצים לפעול ישועה היו נכנסים פנימה עמוק עמוק, ושם הסתתרו שני נחשים, את אחד מהם הרג חכם מנשה ע"ה והשני נעלם.

כיום המקום אטום ולא ניתן לראות מה יש בו, ומעשה שהיה כך היה. לרשויות המדינה נודע על הימצאות המערה במקום, קיבלנו הודעה על כך שבעוד שבוע תיערך במקום בדיקה על ידי ארכיאולוגים. מיד הזעקתי את ר' דוד שמידל שליט"א, והוא הזהיר אותי למלא את כל המערה בבטון מזוין, באישון לילה הגיעה משאית בטון לשטח ומעל ליציקה כיסינו בעפר באופן שלא ישאיר זכר למערה

הסודית. למחרת הגיעו המפקחים ולא מצאו כלום, 'הכל נקי' הם אמרו... אח"כ הוצאנו חלק מהאבנים שהוכנסו ככיסוי ואז נוצר הקימור המפורסם.

באותם ימים, כל מה שהבאנו היה בבחינת 'זהב' ממש. הבאנו מרק וסנדוויצ'ים. הקמנו אוהל, והציבור ישב ואכל, בשבתות היה קצת יותר שפע, והסתדרנו עם מקרר קטן בלבד, שאחסן את כל הדגים והבשר הסלטים וכו'. מצפת הבאנו 'קרח' לשתייה כי לא היה מקום במקרר, לתת לציבור 'שתייה קרה'. ל"ג בעומר.

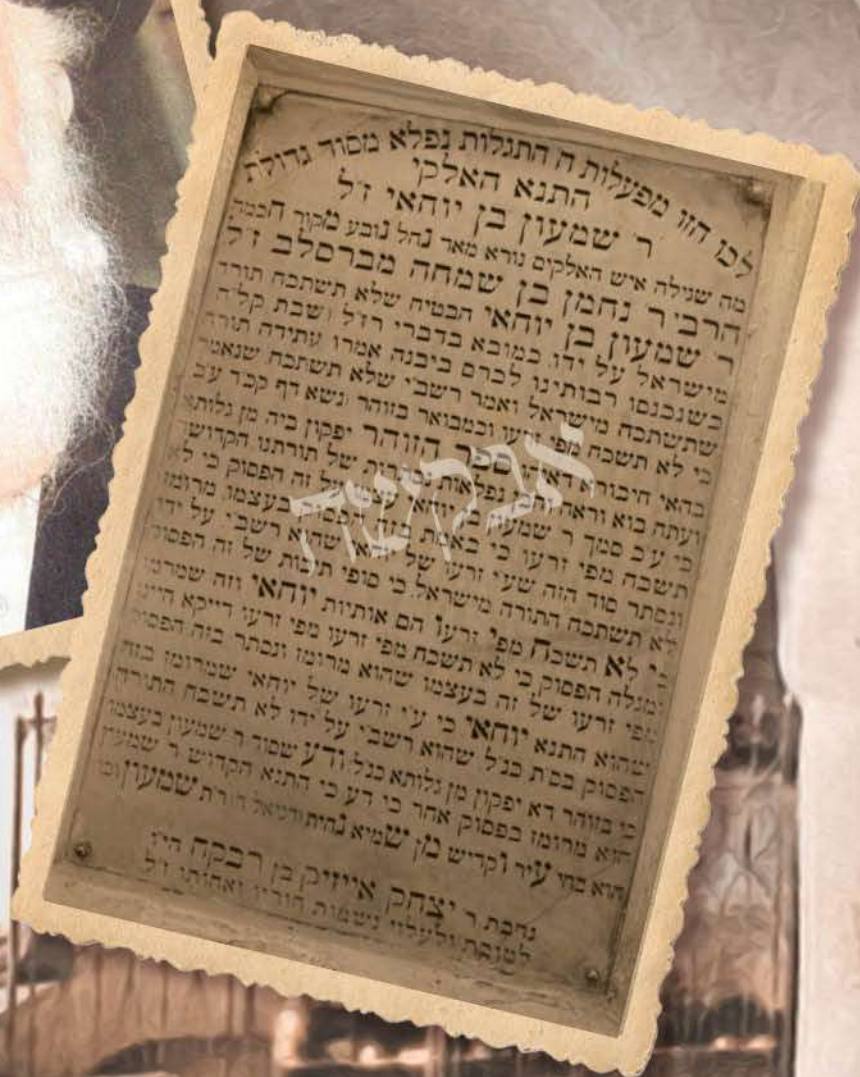
בימים ההם, סבבה את מירון בל"ג בעומר אווירה נוראה של פריקת עול, מתחנת הדלק למטה ועד הכניסה למושב היו עשרות דוכנים והמון חוגג ששטף את האזור כולו, נורא נוראות. כשבחורי הישיבה עלו להר, לאחר הירידה מהמשאיות שהביאו אותם למירון, הם נתנו יד אחד לשני הגיעו בשורה ארוכה מחמת המצב הבעייתי וכך הציבור פינה להם את הדרך... החסיד ר' וועלוול חשין הדרך את הבחורים להוריד את המשקפיים שלא להיכשל חלילה במראות אסורות עד ההגעה לציון עצמו ושם ניתן היה להתפלל ולרקוד בישוב הדעת.

אני זוכר את הרה"ח ר' שמואל שפירא והרה"ח ר' אשר זעליג מרגליות זצ"ל שכמעט לא ירדו מחדריהם משך כל הל"ג בעומר, מחמת ההמולה והיפך הקדושה שהיה שם. לאט לאט השי"ת עזר וזה השתנה לטובה והאווירה נהייתה יותר ויותר חזקה, ואנשי שלומינו התחילו להגיע בהמוניהם יחד עם כל בית ישראל, והיום זה כבר נראה הרבה יותר טוב ויש ב"ה קדושה ושמחה. ■

The background image shows the interior of a domed structure, likely a tomb or a historical site. It features a series of overlapping arches supported by thick, light-colored stone or plaster walls. A metal fence with a diamond-patterned mesh is visible in the foreground, partially obscuring the view. The lighting is dramatic, with strong shadows and highlights, creating a sense of depth and history.

פגישת גורלית במירון

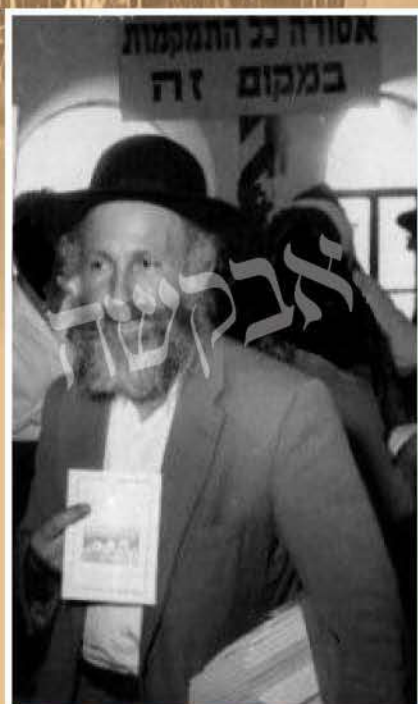
דוד דגן

הוא עלה ארצה מאוד מוצל מאש לאחר שכל משפחתו נספתה בשואה הנוראה, כפסע היה בינו ובין התרחקות מוחלטת ממקור חוצבו, עד שבהשגחה נפלאה הגיע לציונו של התנא הקדוש רשב"י זיע"א במירון, שם פגש בחסיד הנלהב **רבי ישראל דוב אודסר** שהצית שלהבת קודש בלבו שלא כבתה עד יומו האחרון • סיפורו הבלתי יאמן של המפיץ המופלא ר' **יצחק אייזיק זילברמן**, מי שהתקין בהיכל ציון רשב"י את הלוח המפורסם 'לכו חזו' • כי לא תשכח מפי זרעו

מיד בהיכנסו לראשונה לתוך מערת הרשב"י אפפה אותי תחושה נעלית מאוד מקדושת המקום הנורא, אשר אינני יכול לתארה במילים. במקום זה נדלק הניצוץ הראשון שחולל מהפך בלבי ושינה את כל חיי מאז ועד היום הזה

עיקר עסקכם. ר' יצחק אייזיק מפיץ במירח קונטרסי ליקוטי תיקונים' שהדפיס

שוכב במקום מחבואי בין חבילות העומרים, כשאני מייחל בלבי לזכות להישאר בחיים. בעודי מוסתר מאחורי ערימות הקש, הופיע פתאום גוי במקום, כשראה אותי בבגדי אסיר מיהר וסב על עקבותיו. באותם רגעים בטוח הייתי כי מצבי גרוע. עוד קט ישוב לכאן הגוי מלווה באנשי S.S. והקיץ עלי הקץ.

הצלה נסית

"אך אז נוכחתי לראות בחסדי ה' העצומים; הגוי חזר מלווה בגבירתו, ובמקום שזו תמסרני לידי הגרמנים, למרבה הפתעתי פנתה אלי בנימת חמלה בדברי הרגעה כי לא יאונה לי כל רע. אמנם, עדיין נתון הייתי בסכנה גדולה, אבל שפתי לחשו שבח והודיה לבוראי על ששוב הצילני ממוות, ובוודאי לא יטשני ולא יעזבני".

שמונה חודשים התחבא יצחק אייזיק בבית אותה גויה מחסידי אומות העולם, היא דאגה לגורלו כל העת ופקדה על כל משרתיה לספק לו אוכל ושתיה ולמלא את כל מחסורו.

והנה הסתיימה המלחמה. מתוך האפר והחורבן קמו שרידי החרב, ויצאו לראות האם נשאר זכר ושארית מעברם הלא רחוק. גם הנער שבע התלאות, הנדודים והייסורים, החליט לשוב להולנד, דרך צרפת. סיבה נוספת היתה לנסיעתו, עם פרוץ המלחמה החביא אביו המנוח במקום סתר מעט מרכושו, וכיוון שידע שיתכן שלא ישרוד, גילה לבנו יחידו את מקום המסתור. עתה שם יצחק אייזיק פעמיו למקום בו התגוררו כדי לקחת את הכסף מן המחבוא.

אוד מוצל מאש

בהולנד נשאר עד שנת תשי"א, כאוד מוצל מאש לאחר שהוריו ואחותו עלו בסערה השמימה על קידוש ה'. ואז גמלה בלבו ההחלטה לעלות לארץ ישראל.

בתחילת הקיץ של אותה שנה הגשים את חלומו ועלה ארצה. כאן מצא את עצמו בודד לנפשו, נצר יחיד ממשפחתו היקרה.

בחיפה התגוררה דודתו אחות אביו, הוא בירר על כתובת מגוריה

נער בן שמונה עשרה היה יצחק אייזיק זילברמן, בן למשפחת חסידי צאנז מצאצאי הרה"ק רבי נפתלי מרופשיץ, כאשר הצבא הגרמני כבש בתוך קרב של ארבעה ימים בלבד את הולנד, בה התגוררה משפחתו (לשם היגרו מגרמניה ומפולין). הנאצים ימ"ש חייבו את כל היהודים לענות על זרועם 'טלאי צהוב' לאות קלון וכעבור שנתיים החלו משלחים את כולם ברכבות המוות אל מחנות ההשמדה בפולין.

יצחק אייזיק, הוריו ואחותו התחבאו בתחילה מפני הצוררים, אך מאוחר יותר הוסגרו על ידי שוטרים מקומיים ונלקחו עם שאר יהודי הולנד אל מחנה אושוויץ ושם הופרדו באכזריות זה מזה.

בגיא צלמוות

האורזים חרטו על זרועו מספר, ומרגע זה ואילך החל חש טעמו של גיהינום עלי אדמות. שנתיים וחצי הועבד בעבודות פרך בגיא הצלמוות שרק לזכר שמו חולפת חלחלה. רעב תמידי ומציק היה מנת חלקו. הגרמנים שזקוקים היו לכוח העבודה שלו, השליכו לעברו מדי פעם פרוסת לחם מעופשת או סלק רקוב. נער מפונק היה מעודו ו"מאכלים" אלו הסבו לו סבל בל יתואר. "לא פעם, כאשר ראיתי את המפקדים הגרמנים זורקים לחתולי המחנה פירות טריים ושאר דברי מאכל, התעוררה בלבי קנאה בבעלי חיים אלו", סיפר לימים.

בשנת תש"ה, כששמעו הגרמנים כי צבאות בעלות הברית קרבים והבינו כי תבוסתם קרובה, החליטו להימלט מן המחנה, לא לפני שהם נוטלים עמם את האסירים המעונים ל'צעדת מוות' שמטרתה להביא לחיסולם של מעט היהודים ששרדו. הגרמנים רכבו על סוסים כשהם חמושים בנשק דרוך והאיצו בניצולים המזולמנים הכחושים לצעוד יומם ולילה. בכל פעם שהבחינו במישהו שהתמוטט תחתיו מרוב תשישות, או דידה באיטיות אחרי כולם, ירו בו מיד למוות.

בשלב מסוים, כשהגיעו סמוך לעיר 'קטוביץ' שבדרום פולין, חש הנער כי כוחותיו האחרונים הולכים ואוזלים, עד שהחליט במר ייאוש להתיישב על הארץ ויעשו בו הרשעים כטוב בעיניהם. הרי בלאו הכי סופו קרוב.

באותם רגעים הרי גורל, הבחין לפתע מזווית עינו בשדה תבואה שבצידה נערמו לגובה חבילות תבן. הוא אסף את שארית הכוחות שנותרו בו, ניצל רגע של היסח הדעת מצד השומרים, חמק מהשיירה והסתתר בין חבילות הקש. נס התרחש לו, הרשעים לא הבחינו בבריחתו והצעדה המשיכה הלאה בלעדיו. נפשו היתה לו לשלל.

וכך סיפר: "השיירה המשיכה בדרכה, ואני נותרתי

קדושה שלא מעלמא הדין. ציון רשב"י, מירון שנת תשי"ז

פתאום ניגש אלי אדם צעיר שהיה נראה כמו תייר, וכשכולו נרגש שאל אותי: 'אמור לי, מניין יודע אתה את כל העובר עלי? מה שאמרת עכשיו זה ממש המצב שלי!'

"עניתי לו: 'התפילות ששמעת, הם מהספר הקדוש' ליקוטי תפילות' שנכתבו ברוח הקודש וכוללות את כל מה שעתידי לעבור על כל אחד ואחד מישראל בכלליות ובפרטיות עד סוף הגלות..."

ממשיך ר' יצחק אייזיק ומספר:

"כל אותה השנה, עד אלול של השנה הבאה, נשארה חרותה בלבי הנסיעה המרגשת למירון, ובמיוחד עמדה לנגד עיני צורתו המאירה של אותו חסיד יקר שפגשתי שם. מאוד התגעגעתי לשוב למקום הקדוש הזה, ובמעמקי לבי ייחלתי לפגוש שוב את היהודי שהושפעת י ממנו כל כך.

"באלול תשי"ב נסעתי פעם נוספת למירון. ואמנם לאושרי הרב פגשתי אותו שם. מיד הכרתיו עקב מאור פניו המיוחד במינו והרצון להיטיב שהיה נסוך על חזונו המאירה. אך הוא לא הכירני. עכשיו כבר לא המתנתי שהוא ייגש אלי; אני נגשתי אליו ואמרת לי: 'שלום עליכם'. ניסיתי להזדהות לפניו ולרענן את זיכרונו כי

בנסיעתו למירון, יצחק אייזיק נעתר והם עשו דרכם מתל-אביב אל הגליל העליון.

"מיד בהיכנסי לראשונה לתוך מערת הרשב"י" יתרגש לימים ר' יצחק אייזיק מדי ספרו, "אפפה אותי תחושה נעלית מאוד מקדושת המקום הנורא, אשר אינני יכול לתארה במילים. במקום זה נדלק הניצוץ הראשון שחולל מהפך בלבי ושינה את כל חיי מאז ועד היום הזה.

מניין יודע אתה את כל העובר עלי?

"עודי עומד תפוס בהרהורי במפגש הראשון עם מקום קודש הקדשים, ציון הרשב"י ז"ע, ניגש אלי יהודי מבוגר בעל פנים מאירות ושמהות, שלאחר מכן נודע לי שהוא רבי ישראל בער אודסר זצ"ל מזקני חסידי ברסלב, וקיבלני בשמחה ובמאור פנים בלתי רגיל. הדבר ריגש אותי מאד וטעמו נשאר חרות בלבי זמן רב מאד."

רבי ישראל בער נהג לספר על פרט נוסף מאותה פגישה:

"עמדתי ואמרת בספר 'ליקוטי תפילות',

והגיע לביתה. הדודה קיבלה אותו בשמחה ובסבר פנים יפות והוא התגורר אצלה פרק זמן. לאחר מכן עבר לדור בעיר תל אביב.

יצחק אייזיק נולד אמנם להורים שמקור חוצבם חסידי, אך מביתם נעדר כל סימן המעיד על כך. בנוסף, התלאות שעבר נתנו את אותותיהם בו ואמונתו היתה תלויה על חוט השערה, מראהו רחוק היה מלהיות כשל יהודי חסידי, ולכאורה צפויים היו לו חיים של חולין, כרבים מפליטי המלחמה.

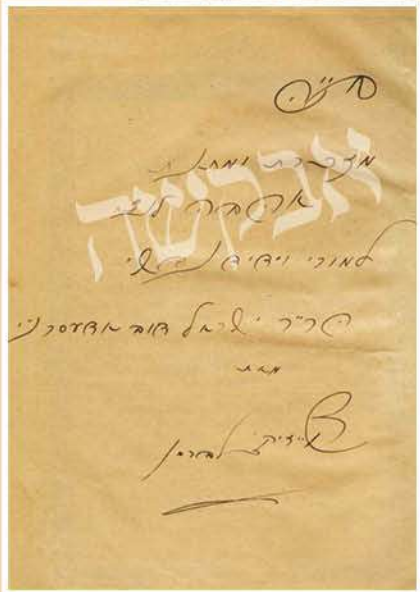
אלא שאביו שבשמים השקיף ממעון קדשו על בנו מחמדו, וחשב מחשבות להיטיב אחריתו. בחודש אלול של אותה שנה, שנת תשי"א, הציע לו מאן שהוא להצטרף אליו

בציון הבעש"ט הקדוש

דמותו נטירה חקוקה בזכרון. ר' ישראל בער אודסר

הקדשה מר' יצחק אייזיק זילברמן לר' ישראל בער אודסר, ליקוטי הלכות אבן העזר תשי"ד

אולי נעבור מדיבורים למעשים, ותדפיס ספר מן הספרים השייכים לתורת ברסלב?...
"מה אומר ומה אדבר; נדהמתי למשמע ההצעה, אך מן השמים הכניסו בפי את התשובה הבאה: 'כן! הנני מוכן ומזומן!' השבתי ללא היסוס והתלבטות.

"תשובתי המיידית הפתיעה אותו וגם אותי... עד היום איני יכול לתת הסבר מתקבל על הדעת, מדוע אכן הסכמתי מיד למשאלתו ומה ראיתי על ככה, מה גם שידעתי היטב באותה שעה כי הוצאת ספר (בימים ההם) כרוכה בהוצאות כבירות. ולמרות כל זאת, תשובתי היתה חד-משמעית: 'הנני מסכים!'

"סיכמנו מיד להיפגש באחד הימים הקרובים ולנסוע לירושלים לשם הדפסת הספר. בתכניתו של רבי ישראל בער היה להדפיס את הספר 'תורות ותפילות' - תורות מליקוטי מוהר"ן כשאליהם נלווים תפילותיו של מוהר"ת זי"ע מספרו 'ליקוטי תפילות' על אותן תורות. הוא ראה בחיבור זה ספר מועיל ביותר בעת ההיא.

"ביום המיועד נפגשנו, עלינו על אוטובוס ויצאנו ירושלימה. באמצע הדרך התפרץ לפתע רבי ישראל בער בבכי עז... בכה ובכה מבלי הפוגות, עד שלא יכל להוציא מילה מפיו מרוב הבכייה. ואני ישבתי נבון ולא הבנתי כלל את סיבת בכייתו הנסערת.

"רק כשנרגע מעט פנה ואמר לי: 'בוודאי מתפלא אתה על סיבת בכייתי, ובכן, ראה נא, אתה הנך בחור די מודרני ואין לך עדיין שום השגה בענייני רבינו הקדוש ובספריו הקדושים, וראה זה פלא, מיד כשהצעת לי לפינך הדפסת ספר - הסכמת מיד ללא מחשבה שניה, למרות שהוצאה של הון רב כרוכה בכך, ואילו אני...' המשיך רבי ישראל בער כשדמעות בעיניו, 'אני כבר ברסלב חסיד כל כך הרבה שנים, ועדיין

אני הוא היהודי המודרני שפגש באלול בשנה שעברה, אך הוא לא זכר מאומה. בלבי פנימה גמלה אז ההחלטה לא להיפרד יותר מיהודי יקר זה, אך לא ידעתי כיצד לשמר את הקשר בינינו. והנה לשמחתי כאשר ספרתי לו שאני גר בתל-אביב, אמר לי: 'בוא אלי לביקור, אני מתגורר קרוב - בעיר יפו ברחוב רבי חיים בן עטר'.

"מיד כשחזרתי לביתי, בהזדמנות הראשונה נסעתי אליו ליפו, אך למרות ניסיונותיי הרבים לא הצלחתי לאתר את כתובת מגוריו. חזרתי כלעומת שבאתי, כשאכזבה קשה מקנת בלבי. שוב ושוב נסעתי ליפו לחפש אחר היהודי היקר שנפשי יצאה מגעגועים להתראות עמו, אך אוכזבתי כמה וכמה פעמים, משום מה לא עלה בידי למצוא את ביתו. ברבות הימים, כשהייתי משחזר את הקשיים לפגוש בו, פירשתי אותם כמניעות לפני ההתקרבות לדרכו של רבינו.

'תורות ותפילות'

"והנה, באחת הפעמים שיצאתי מביתי לנסוע ליפו, בעודי עומד וממתין בתחנת האוטובוס, מה גדלה תדהמתי כאשר ראיתי את היהודי שכה רבות מחפש אני אחריו כדי לפגשו...

"הוא ניגש אלי מיד במאור פנים ויחד נסענו לביתו. כל הדרך דיבר עמי מתורותיו ושיחותיו של מורי ורבי לעתיד - רבינו הקדוש מוהר"ן מברסלב זי"ע, אך משום מה לא דיברו אלי כל שיחותיו ולא היתה לי הרגשה והשגה מיוחדת בהם.

"לפתע הפנה רבי ישראל בער פניו אלי ולהפתעתי אמר כדברים האלה: 'דואה אני שהדיבורים שלי לא עושים רושם מיוחד עליך,

לא אמת כי אחיה. מחנה אושוויץ

**ביום המיועד
נפגשנו, עלינו על
אוטובוס ויצאנו
ירושלימה. באמצע
הדרך התפרץ לפתע
רבי ישראל בער
בבכי עז... בכה ובכה
מבלי הפוגות, עד
שלא יכל להוציא
מילה מפיו מרוב
הבכייה**

אעלך גם עלה. ר' יצחק אייזיק

שיר הכבוד
(מיוסד על ק"ש ארפור נחמן בן שמחה ז"ל)

1 וקם זיו עליון במקום גורא
2 ח דושי תרומוי כנבואה אספקלריא המאירה
3 מ דעני נפש לטהרו ולקדשו
4 נ כסוף נכספו לראות תפארתו בביאה גואלנו
5 ב נאוח דשא ירביצנו בעצה כלילוח שיחה המלה
6 ג חלי אפונה פים עמקים ידלם איש תבונה

ש סתה קולס על ראשו בא יבא ברנה
מ ראש אבנה להשפיע שיר לדעת מי מנה
ח יתנו מרה בור בדברי החזקון לרור ורור
ה סר סספרנו למחול לנו שארנו מה טוב חלקנו

א ב ר ירושלים ת"ו

שיר שחיבר לכבוד רבינו הק"

לא עשיתי פעולה של מסירות נפש כזאת למען הפצת דעתו הקדושה של רבינו בעולם...". כך נדפס הספר 'תורות ותפילות' באותה

שנה, תשי"ג. (תחת אחד השיחים סיפר פעם רבי ישראל בער, כי בתחילת התקרבותו שאל פעם את רבי ישראל קרדונר, מה יעשה ואינו מצליח לרדת לעומק התורות בליקוטי מוהר"ן, השיבו רבי ישראל "למד את התורה, לאחר מכן את 'קיצור ליקוטי מוהר"ן על התורה, ואז תאמר את התפילה שעליה מליקוטי תפילות". מאז נהג כך כל ימי חייו, ולאור הדברים האלה הדפיס את הספר הנ"ל ולימים את הספר 'כתבי רבי נחמן מברסלב')

"במשך הזמן" המשיך ר' יצחק אייזיק וסיפר, "נקשרתי מאד אל החסיד רבי ישראל בער, והוא אשר זירזני להדפיס את ספרי רבינו ולהפיצם בעולם. במרוצת השנים, הדפסתי בהשפעת דבריו ספרים רבים וספרי ליקוטים לזכות את הרבים בתורות רבינו המדברות באופן ישיר אל כל נשמה מישראל ללא יוצא מן הכלל. למטרה זו פיזרתי כמעט את כל הוני שהבאתי מחו"ל.

"שנים ארוכות נמשכה ידידותי האמיצה עם רבי ישראל בער, אשר רק בזכותו נתקרבתי לאור גדול כזה, אורו של רבינו הקדוש והנורא אשר האיר את כל חיי בזה ובבא בעזר ה' יתברך. מאז שהתקרבתי לרבינו, הפכו חיי לבעלי תוכן והרגשתי עצמי מאושר בחלקי" (רבות זכה ר' יצחק אייזיק לשמוע ולקבל מפי חסיד נאמן זה, כך למשל כותב בספרו 'חידושי אבי"ר': "כשרבי שלמה וקסלר היה לומד סיפורי מעשיות, היה קושר את ראשו מרוב ההשגות שנבעו והציפו אז את מוחו. שמעתי מר' ישראל בער אודסר שפעם נכנס אליו וראהו יושב בראש קשור ולפניו סיפורי מעשיות פתוח").

באחת משיחותיו סיפר רבי ישראל בער, כי פעם הגיע לידי ר' יצחק אייזיק סכום נכבד מאוד והוא ניאות לבקשתו להקדיש חלק ממנו עבור ההדפסה. לאחר מכן אמר לו כי הוא חש תחושה עילאית בעקבות הנתינה הזאת. נענה רבי ישראל בער ואמר לו "שער בנפשך כיצד תרגיש אם תתן את כל הסך שקיבלת עבור עסק קדוש זה!", גדול כוחו של דיבור אמת ובו במקום הסכים ר' יצחק אייזיק להעביר לו את הסכום במלואו...

התגלות נפלא מסוד גדולת רשב"י

לציונו הקדוש של רשב"י זיע"א נקשר ר' יצחק אייזיק בעבותות אהבה. לעתים קרובות נסע לשם, ואף תרם את הריצוף בהיכל הציון (החדר הקטן). בזיכרונותיו הוא מגולל את סיפורו של לוח השיש המפורסם הקבוע ליד הציון:

"בעת היא, כשהייתי בשיא הלהט של ההתקרבות לרבינו, והרצון לזכות עוד ועוד יהודים באורו הזך היה ללא כל מעצורים, העיר ה' את רוחי וגמרתי אומר לחרוט על אבן את התורה הנוראה והנפלאה 'לכו חזו' הנדפסת בתחילת הליקוטי מוהר"ן, ששם מובאים דברים בגדולת התנא האלקי רשב"י זיע"א, ולקבעה בתוך היכל המערה, בסמוך לציונו

הקדוש.

"התעוררתי הראשונה לכך באה כאשר הייתי במירון, שברוך ה' הייתי מרבה מאד לנסוע לשם, וברבות השנים הייתי שוהה שם בראש השנה ובכל עשרת ימי תשובה, ופעם אחת מצאתי שם את התורה 'לכו חזו' מודפסת על ניר שנקרע ונתבלה. באותו רגע קלטתי את עוצמת הרעיון לפרסם את התורה הזו ברבים, באופן שתישאר קיימת זמן רב. בתחילה נראה היה בעיניי הדבר כחלום הזוי שלא אוכל לעמוד בו בתנאים של הימים ההם, אך החשק העז אחז בכל ישותי ולא הרפה ממני, משום מה ראיתי בזה את משאת חיי ותפקידי עלי אדמות. התחלתי אט אט להביא את הדבר ממחשבה למעשה, בצנעה ובלאט.

"באתי בדברים עם חורט מצבות מ'בתי וורשה' ורק לאחר שסיכמתי עמו שלא יגלה את הדבר לאיש, מתוך רצון שתשרה ברכה בדבר הסמוי מן העין, הפקדתי בידי את המלאכה הקדושה. ואכן הוא עמל זמן רב עד שהוציא מתחת ידיו מלאכה נאה ומושלמת; כל התורה הקדושה הפותחת את הליקוטי מוהר"ן כתובה וחרוטה אש שחורה על אבן לבנה... ולבי מלא בגיל ורון במידה שאי אפשר לתאר.

"העברת אבן השיש הגדולה מירושלים למירון, בתנאי הימים ההם, היתה 'סיפור' בפני עצמו. ואכן עברתי תלאות רבות עד שראיתי אותה קבועה ומתנוססת פאר ליד הציון הקדוש במירון". (מתוך רישומי זיכרונותיו של ר' יצחק אייזיק בסוף ספרו 'חידושי אבי"ר')

הפצת המעיינות

במשך השנים עסק רבות בהדפסת ספרי רבינו והפצתם, כשלשם כך הוא מכתת רגליו ממקום למקום. סכומים גדולים, שאת חלקם קיבל כדמי 'שילומים' מגרמניה בתור שורד מחנות השואה, הקדיש עבור ההדפסה וההפצה.

כמו כן כתב חידושים רבים על פי הקדמות רבינו הק'. חלקם נדפסו בירחון 'אולפן חד"ת' שהוציא לאור הרה"ח ר' נחמן בורשטיין, והרבה מהם נדפסו בספרו 'חידושי אבי"ר' (ראשי התיבות: יצחק אייזיק בן רבקה) בעריכת הרה"ח ר' בצלאל ברוך פרידמן שיח"ל.

שח לנו ר' בצלאל, שעמו היה מיוחד מאוד: "למרות שמאורעות השואה הותירו את חותמם בר' יצחק אייזיק, והוא היה מסוגר לרוב בד' אמותיו ולא היה כל כך מעורב בין אנ"ש, הפלא הגדול היה שעד סוף ימיו לא הפסיק מלדבר מרבינו הק', וגם היה מחלק סכומים גדולים לזקני אנ"ש. למרות שלא נהג לפקוד את בית מדרשנו, אך שאבלחט"א אלי הוא היה בא הביתה לדבר (כיגתי בשכונתובמקור ברוך) והפלא שמרוב דבקותו ברבינו השכיל

אור התכלית

לקוטי תיקונים

ליקוטי הלכות אבן העזר, תשי"ד

אור האמונה

עמק הנחל

ליקוטי דברים

תשי"ד) (הפעם הקודמת בה נדפס חלק אבהע"ז היתה ע"י רבי נחמן מטולטשין תלמיד מוהרנ"ת זיע"א בתרכ"א, 93 שנים קודם לכן!)
'ליקוטי דברים' (תשי"ח) - אוסף מאמרים מליקוטי מוהר"ן
'שמות הצדיקים' (תשי"ח)
'נחל נובע' (תשכ"א) - תולדות רבינו הקדוש זיע"א - מלוקט מספרי רבינו ותלמידיו, בצירוף שיחות וסיפורים
'ליקוטי תקונים' (תשכ"ג ועוד) - תיקון הכללי, תפילה לציון רשב"י, שירי ל"ג בעומר ועוד
'אור התכלית' (תשכ"ג/תשל"ו) - אוסף מאמרים, שיחות וסיפורים ועניינים של התעוררות לעבודת ה'
'עמק הנחל' (תשכ"ח) - ביאורים וחיידושים בספרי רבינו הקדוש, של ר' יצחק אייזיק עצמו ושל גדולי אנ"ש
'עיר הגעגועים' (תשמ"ח) - יומן מסע לעיר משושנו ותפירתנו אומאן אשר שם חלקת מחוקק ספון רבינו הקדוש והנורא מוהר"ן

גם לחדש הידושים (שהדפסתים בחידושי אב"ד' - בהוראתו המפורשת לקראו כן לספרו), למרות שהוא לא היה גאון או עילוי, אך בעל אמונה נפלא ברבינו - והאמונה בלבו השפיעה על מוחו ושכלו, וגם גדולי אנ"ש התפעלו לפעמים מחידושו המקוריים. אינני זוכר יהודי שכה היה דבוק ברבינו כל שנותיו (מאז שעלה ארצה) כמו ר' יצחק אייזיק, וגם היטיב מאוד עם אנ"ש בתמיכות רבות ועל כך יזכר לטוב."
 במשך השנים הביא ר' יצחק אייזיק לדפוס את החיבורים הבאים:
'אור האמונה/מקור האמונה/יסוד האמונה' (תשי"ג) - אוצר של פנינים יקרים... להאיר בעולם אור האמונה הקדושה גם בתוך גודל עוצם החושך
'ליקוטי הלכות' חלק אבן העזר

ליקוטי תיקונים

העברת אבן השיש
הגדולה מירושלים
למירון, בתנאי
הימים ההם, היתה
'סיפור' בפני עצמו.
ואכן עברתי תלאות
רבות עד שראיתי
אותה קבועה
ומתנוססת באר
ליד הציפון הקדוש
במירון

ספר

תורות ותפלות

הוא יצא לאור על ידי הוצאת יבובל, תל אביב, תש"ג.

הוצאת יבובל

תורות ותפלות' ירושלים תשי"ג שנדפס ע"י ר' ישראל בערן אחרסר בסיוע ר' יצחק אייזיק זילברמן

ספר

תקון הכללי

אות ברית ותפלה לליג בעומר

הוצאת יבובל, תל אביב, תש"ג.

תקון הכללי - את ברית

ספר

ל נובע

הוא יצא לאור על ידי הוצאת יבובל, תל אביב, תש"ג.

נחל נובע

ספר

עיר הגעגועים

הוא יצא לאור על ידי הוצאת יבובל, תל אביב, תש"ג.

עיר הגעגועים

ספר

שמות הצדיקים

הוא יצא לאור על ידי הוצאת יבובל, תל אביב, תש"ג.

שמות הצדיקים ירושלים תשי"ח

ספר

מקור האמונה

הוא יצא לאור על ידי הוצאת יבובל, תל אביב, תש"ג.

מקור האמונה

ספר

לזכרון נצח

הוא יצא לאור על ידי הוצאת יבובל, תל אביב, תש"ג.

הנצחה ליקיריו שנעקרו"ה בשואה, 'תורות ותפלות' שנת תשי"ג

ספר

יסוד האמונה

הוא יצא לאור על ידי הוצאת יבובל, תל אביב, תש"ג.

יסוד האמונה

מברסלב זיע"א - בעריכת הרה"ר ר' בצלאל ברוך פרידמן
 'חידושי אבי"ר' (תש"ע) - חידושי תורה, פנינים ופרפראות, על ספר ליקוטי מוהר"ן ועוד - בתוספת סיפור תולדות חייו והתקרבותו לרבינו הק' - בעריכת הרה"ר ר' בצלאל ברוך פרידמן
 לוח השיש הקבוע בהיכל ציון הרשבי" עד עצם היום הזה, מהווה עדות נצחית לנס הצלתו הכפולה של ר' יצחק אייזיק, פעם אחת ומידהים של הנאצים הארורים ימ"ש, ובפעם השנייה, כאשר שלח לו הרבי הקדוש את שליחו הנאמן והשיבו אל חיק האמונה הקדושה בכל לב ובכל נפש.
 (ע"פ זיכרונות בספר 'חידושי אבי"ר' וסיפורים מפי רבי ישראל בערן אודסר זצ"ל)

”

ישיבת ברסלב על מה ולמה?

נחמן גלינסקי

לקראת תקופת ההרשמה לישיבות הקדושות, אירח 'אבקשה' לשיחה מיוחדת ראשי ישיבה ושלושה מחנכים מישיבות ברסלב הוותיקות ביותר • ניסינו לזהות מהי הסיבה שעדיף ללמוד בישיבה הנקראת על שם הצדיק בדווקא והאם המעלות שיש בישיבת הכלליות אינן מעפילות על כך • הרה"ח ר' נתן קניג שליט"א ראש ישיבת ברסלב בצפת, הרה"ח ר' שמואל ברוך פילמר שליט"א משגיח ישיבת מתיתא, הרה"ח ר' משה בינשטוק שליט"א משגיח ישיבת ברסלב בבני ברק, והרה"ח ר' דוד נתן גבאי שליט"א מנהל רוחני בישיבת אהבת משה, כל אחד מהם וסגנון הישיבה הייחודי להם נדרשו לשאלות שלנו, ומעניקים בנוסף גם שלל עצות נדיר לקראת עונת המבחנים והכניסה לישיבות

♦ מסמך הינוכי נדיר!

ר' משה בינשטוק

ר' שמואל ברוך פילמר

ר' נתן קניג

ר' דוד נתן גבאי

חשיבות הלימוד בישיבות ברסלב הנקראות על שמו הקדוש

ישנם היום מאות בחורים חסידי ברסלב הלומדים ושוקדים על התורה בישיבות כלליות, ומאידך בסייעתא דשמיא גדולה, מתרבות כיום ישיבות ברסלב ששם רבינו הק' נקרא עליהם, מהן המעלות המיוחדות שיש בלימוד בישיבת ברסלב דייקא?

ר' נתן קעניג: המעלות רבות וברורות. למשל, בישיבת ברסלב אפשר לקיים את עצותיו של רבינו בגלוי בלי להתבייש, בחור מרגיש טוב עם מה שהוא עושה, יודע בוודאות שזה הדרך הנכונה, ואין מי שמעקם מולו את האף ומסתכל על זה בצורה לא נכונה.

כך זה לעניין תפילה בכח ובקול, לגבי עצת ההתבודדות, הלימוד בספרי רבינו, אפשר לקיים את כל ההנהגות הללו בגלוי בלי בושה והסתרה ואת זה יש רק בישיבת ברסלב.

ואף אמנם שלעניין החלק הלימודי כלל הישיבות דומות זו לזו ואין יחידות מסוימת ליישיבת ברסלב, אבל כשמתבוננים על עניין ההתקשרות לצדיק, וכן מה שנחשב בישיבות אחרות כסדר מוסר שבישיבות ברסלב מדובר בסדר ספרי רבינו, רואים בהחלט הבדל.

החלק המשכנע ללמוד דווקא בישיבת ברסלב אינו דווקא הרמה הלימודית, אלא העובדה שהרי ממילא כל הבחורים עוברים קשיים ואילו אצל רבינו יש עצות לכל הקשיים. זה מובטח לבחור הלומד בישיבת ברסלב, שגם אם יעבור קשיים הוא יתקבל בהבנה ויקבל עצות ופתרונות.

כמו כן, מטרתה של ישיבה אינה רק ללמוד, אלא גם להכניס את החשק והחיות בלימוד, ולזה זוכים בישיבות ברסלב הצועדים לאור תורתו של רבינו הננמ"ח.

כידוע, בצפת עדיין אין ישיבה גדולה, והתוכנית של אבי מורי הרה"ח ר' אלעזר מרדכי ע"ה הייתה לפתוח ישיבה גדולה של ברסלב, הוא לא זכה שזה יהיה בחייו.

אבא שלי כתב בצוואתו נוסח שמזה רואים

עד כמה חשוב העניין של ישיבת ברסלב, הוא ראה כבר את המצב שבישיבות אחרות 'עושים טובות' ולא מכניסים חסידי ברסלב או שמכניסים לפי מספר מסויים וזה משפיל את הבחור שבגלל שהוא ברסלבי לא מקבלים אותו אף שהוא בחור מצויין, והוא כתב ככה: 'כסף שנמצא בכספת ב...') שייך בעזה"ש" כשיקומו אנשי חיל ויבנו ישיבה על שם רבינו

הרה"ח ר' משה ביננשטוק שליט"א: הנסיון מלמד שהרבה בחורים דוקא כשנמצאים בין אנ"ש, החיבור הוא יותר של אמת ופחות בחיצוניות, וכבר לפני הרבה שנים אמר לי רבי נתן ליברמנש שליט"א שרואים את ההבדל בין בחור שלמד בישיבת ברסלב למי שלא

בעיר הקודש צפת, על שם נחל נובע מקור חכמה'

הוא מאוד החשיב את העניין של ישיבות ברסלב, ואמר שבחורים שלומדים בישיבות ברסלב יש להם 'גאוות יחידה', הם לא

מתביישים בזה שהם ברסלב. ורואים מהנוסח הנ"ל שהוא אף הכין לזה כסף מיוחד וניתן להבין עד כמה היה קרוב העניין לליבו ומה חשיבות הדבר.

ר' דוד נתן גבאי: אבקש להעביר את דברי בתור 'שיחת חברים', ולא בתור מרואיין שאומר דברים בצורה חד משמעית. אני אומר את מה שנראה לדעתי, ויש לקבל את הדברים בצורה כזו.

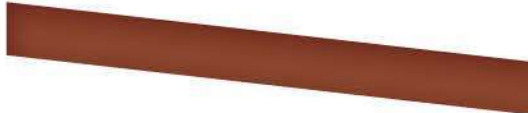
אני חושב שהתשובה לשאלה הזו היא פשוטה, היות שרבינו הקדוש כבר ציווה עלינו (חי"מ ר"ח) 'רק תחזיקו עצמכם ביחד', וכשאנו מקיימים את ציווי, ובפרט כשכל הסביבה היא של אנשי הנחל נובע, אז אנו זוכים כמובן גם להמשך דבריו שנהיה אנשים כשרים, בנוסף, ידועה שיחתו של רבנו הקדוש שכשנחזיק עצמנו יחדיו אזי נמשיך אותו אלינו.

זוהי הסייעתא דשמיא הראשונה לה זוכים בישיבת ברסלב, כשמתאחדים יחד בישיבה הנקראת על שמו מתוך אהבה זה לזה ורצון אמיתי לעבוד את השי"ת, פשוט שרבינו נמצא שם, ומרגישים זאת בחוש.

נקודה נוספת. רבינו אומר שמי שזוכה להתבודד מידי יום זוכה לנקודת אמת, ואצל בחור חסיד ברסלב המתבודד מידי יום, היום כולו נראה אחרת. כל הלימוד נראה אחרת, הן העיון, הן הבקיאות ולימוד ההלכה.

במקומות אחרים, אפשר וישנה נקודת הניצחון שאינה סובלת את האמת, לפעמים ניתן לראות כיצד בחורים מתווכחים מתוך מטרה להראות את צדקת טענתם גרידא ולא כדי להיווכח באמיתות הבנת הסוגיא, כמובן שאין עניינינו לשוחח על מה שקורה במקומות אחרים, אנו רוצים להתמקד דווקא במה שיש בישיבות ברסלב שם מידת האמת' נמצאת במקום הראשון בזכות עצת ההתבודדות וכו', מה שמביא לשפלות וענווה וזה מביא את הבחור למקום של חיפוש נקודת האמת בלי לעוות, מתוך הכנעה.

בנוסף, אהבת החברים שיש בישיבות ברסלב היא משהו נדיר, הבחורים מרגישים כמו משפחה, החיבור הזה וודאי עוזר גם לעבודת ה'. הייתי בכמה ישיבות ברסלב במשך השנים ונוכחתי לראות שבישיבות על שמו הקדוש שורת אחווה מיוחדת, כיצד בחור מרגיש את הצער של השני, ושמו בשמחתו של חברו במיוחד, זה דבר נפלא שיש בישיבות של הרבי.

בישיבה דומה לתפילה בעת מיוחדת במקום אחר. שלא לדבר על זמנים מיוחדים כספירת העומר, תפילת ראש חודש, יום כיפור קטן וכדומה.

ומי מדבר על ה'קבלת שבת' שאצל אנ"ש היא בוערת כאש להבה, ואף שבדרך כלל אני לא נמצא בשבתות בישיבה אך בחורף האחרון הזדמנתי שבת אחת לישיבה, וכבר בקבלת שבת הרגשתי כמו בשבת התאחדות במירון עם מאות בחורים... כמו כן מקפידים להביא לישיבה משפיע אחר מידי שבת.

אגב, בחצות ליל שבת הבחורים עצמם מארגנים 'כולל חצות' כשמיד אחרי הסעודה הבחורים מזדרזים ללכת לשיון מוקדם, ולקיים את רצון רבינו ז"ל כפשוטו וכפי שנהגו אנ"ש בכל הדורות. כמו כן מתקיימים מידי שבוע 'חבורות'.

ובנוגע לעניין הלימודי, זכינו היום לרמת לימוד בישיבות שאיננה פחותה מאף ישיבה אחרת אפילו הישיבות הטובות ביותר, כל אברך המזדמן לישיבה יעיד בפה מלא שרמת הלימודים בישיבה לא נופלת מאף ישיבה אחרת. כשכמובן לא עוצרים ובכל עת משתפרים עוד ועוד. אני נזכר שלפני כמה שנים היה אחד מאנ"ש שבירר אצלי על איזה בחור לצורך שידוך, ושאל אם הבחור שלומד בישיבת ברסלב ירגיש בנוח עם חתניו ובניו של אותו אדם שלמדו כולם באחת הישיבות הטובות והחזקות, כמובן שעניתי לו תשובה חיובית וכשלאחרונה בירר אצלי שוב על בחור מהישיבה אמרתי לו שכעת השאלה היא הפוכה האם בניו וחתניו יוכלו להתמודד מול בחור מיישיבת ברסלב...

מכל אלו ניתן להיווכח עד כמה זכינו וישיבות ברסלב הם הישיבות המובחרות ביותר הן בענייניו של רבינו והן בשאר עניינים הנצרכים בישיבה.

ר' שמואל ברוך פילמר: אני נוהג לומר לבחורים שישיבה על טהרת הקודש אין משמעה רק ישיבה שאינה מתקצבת מכספי הממשלה, אלא שהישיבה היא על טהרת הקדושה בכל האופנים.

החידוש בישיבה של ברסלב הוא, שהיא משלבת תורה ועבודת ה' יחדיו ואף אחד מהם אינו על חשבון השני, תורה תפילה ויראת שמים עד הסוף, והבחורים מראים שלמות בכל העניינים. אחד המעלות הכי גדולות בישיבת ברסלב הוא שכל הצוות מאמין בצדיק והולכים בדרכיו והם מראים דוגמא חיה כיצד 'תורה' ו'עבודה' הם דבר אחד ואינם באים אחד על חשבון השני ואדרבה, ה'התמדה' והשקיעות בלימוד הם חלק מעבודת ה'. למשל, מגיד שיעור שעוסק במשך השיעור ברשב"א

הראשונות באים לקבל מרבינו שאמנם זה דבר גדול, אך הכת השלישית המובחרת אינה באה לחפש מה ניתן לקבל מרבינו, ואם היו מחפשים מה הם יכולים לקבל, הם לא היו מהאפויים...

והיינו, כשמגיעים לרבינו אנו צריכים לחפש איך אנו עושים ומקיימים את רצון רבינו אפילו אם חלילה לא נקבל כלום לעצמינו.

לאור האמור לעיל, ייתכן שכבר מיותר להמשיך לענות על שאלה זו, אך בכל זאת, מכיון שכבר נשאלה השאלה, נענה גם על זה. הדבר אמור כלפי כל אחת מיישיבות ברסלב, אך לגבי ישיבתנו הקדושה אוכל לספר את שאני רואה בכל עת. הן בעבודת ה', שכל הזוכה ליכנס ולו לתפילה אחת בישיבה מרגיש זאת מיד. התפילה בכח, ברצינות ובהתלהבות, עד שאפשר לומר שכל תפילת ערבית פשוטה

ונקודה אחרונה, אותה נוכל לדייק מעצם נוסח השאלה: ישיבת ברסלב אינה רק ישיבה של חסידי ברסלב, אלא היא ישיבה על שם רבינו הקדוש, ואני חושב שהשמירה הכי גדולה לבחור הוא ללמוד במקום הנקרא על שמו הגדול של רבינו הקדוש.

ר' משה בינשטוק: לפני שנתייחס לעצם השאלה מה אפשר לקבל בישיבה, ברצוני לחדד נקודה מסוימת: רבינו ז"ל אמר שיש אצלו ג' כיתות, כת אחת שבאים לחטוף שיריים, כת אחת שבאים לשמוע תורה, וכת אחת נוספת ש'אפויים לי בלב'. ולכאורה היה יותר מתאים לומר כת שלישית ש'באים' להיות אפויים לי בלב, וכמו בשני הכיתות הראשונות, שם הנוסח הוא שהם 'באים' לשמוע תורה ולחטוף שיריים. והתשובה היא, שבעוד ששני הכיתות

סיום מסכת גיטין בהלילת מייסד ישיבת ברסלב בני ברק רבי שמעון ברגשטיין

ישיבת אהבת משה

החסידיות, או אולי כאלו שרוצים ללמוד דווקא במקום בו יש ריבוי גוונים ומרגישים שיהיה להם מזה תועלת. האם הרצון ללמוד במקום כזה גובר על המעלות שנמנו לעיל או שעל הבחור לכבוש את הרצונות הללו וללמוד דווקא בישיבת ברסלב?

הרה"ח ר' שמואל ברוך פילמר שליט"א: רק בשבוע האחרון היה בחור שהיה צריך חיזוק בתורה ולקחתי אותו לשיחת חיזוק. למחרת ראיתי שהוא לומד מתחילת הסדר ועד סופו בהתמדה מיוחדת ואמרתי לו שנהייתי לראות שלקח את הדברים ברצינות, על אתר הבחור ענה לי שחצי שעה בהתבודדות הקדיש רק לזה!

הרב בינשטוק: בהלכות בציעת הפת (ה"ז) כותב מוהרנ"ח בשבח בני מדרשות הנקראים על שם הצדיק שיעיקר שלימות הבית המדרש - כשנקרא על שם צדיקי אמת' וכן בהלכות תפילת המנחה (ד"ס"ט) 'שבכל דור ודור נמצא

ובריטב"א ובסוף השיעור, על אותו כסא הוא מעביר רבע שעה בשיחות הר"ן, הרי כאן תורה ותורת רבינו באותו כף ממש, כל הצוות כאחד מקרינים את דעתו של רבינו.

משהו נוסף שרואים בישיבות ברסלב הם השיחות חברים הרבות בהם בחורים מתחזקים יחדיו רבות בעבודת ה' ומדברים מהרבי, לבד מזאת המנוע הפנימי שלהם בוער והם מחוברים באמת לתורה, בעיון ובבקיאות ואף בבין הסדרים ואילו בלילות מנצלים את הזמן עם סדרי לימוד עצמאיים וקימת חצות.

ה'ערינסקייט' (-רצינות) שיש לבחורים בישיבות ברסלב קשה מאוד למצוא במקום אחר. רק בשבוע האחרון היה בחור שהיה צריך חיזוק בתורה ולקחתי אותו לשיחת חיזוק. למחרת ראיתי שהוא לומד מתחילת הסדר ועד סופו בהתמדה מיוחדת ואמרתי לו שנהייתי לראות שלקח את הדברים ברצינות, על אתר הבחור ענה לי שחצי שעה בהתבודדות הקדיש רק לזה!

ומי מדבר על תפילה בכוח, קימת חצות המתאפשרת בכל לילה כל זמן שאינה על חשבון סדרי הישיבה, הם הולכים לישון מוקדם וקמים בחצות, יוצאים לשדה, נושמים אווירה של הרבי יומם ולילה וימי הבחורות עוברים בתיבת נוח אמיתית המנותקת מן העולם.

בנוסף, כאמור, אני מאמין באמונה שלמה שישבה שרבינו מנהיגה יש לה סייעתא דשמיא מיוחדת זה עניין סגולי. רבי לוי יצחק בנדר ע"ה אמר שהמשגיח בישיבות ברסלב הוא רבינו הקדוש בעצמו. 'ממכון שבתו השגיא' ר"ת משה, והיינו שמשה הוא הצדיק הוא המשגיח בישיבה.

הלימוד בישיבות ברסלב אינו איזו שייכות מפלגתית' וכדומה, אלא שבאמת מדובר בעניין אחר לגמרי. ורואים את ההצלחה בחוש כשהבחורים יוצאי שלמים ביראה מלאים בשמחה וחיות, רואים בחוש שזה מלווה כל בחור ובחור.

'מקום שליבו חפץ' לעומת ישיבה על שם רבינו

ישנם בחורים רבים שחשים חיבור לסגנון העיוני בישיבות הליטאיות או לאווירה בישיבות

ישיבה של תלמידים עם רבי אמת שעוסקין בבית המדרש שלהם ... ובוודאי נמצא גם עתה בית המדרש בכל דור שנקרא על שם הצדיק האמת ... ושם הוא מעון ובית דירה לברוח מהמנוול הזה שפוגע בו בכל עת' ועיין שם עוד לשונות נפלאים בהם מרחיב מוהרנ"ח בגודל שגב הלימוד בבית המדרש וישיבה של תלמידים' הנקרא על שם הצדיק.

וידוע עד כמה טרח הרה"ח ר' לוי יצחק בנדר זצ"ל לחזק את ישיבת ברסלב ולשלוח ללמוד בה בפרט את נכדיו ויוצאי חלציו, זאת אפילו בתקופות הפחות מוצלחות בתולדות הישיבה. יש בידי מכתב נדיר מהרה"ח ר' נתן ליברמנט שליט"א ואצטט קטע קצר מלשונו 'מאחר שדיברתי בעל פה כמה פעמים שבחור ברסלב'ר מקומו וביתו באחת מישיבות ברסלב, בפרט בזמן האחרון שישיות ברסלב עלו לדרגה גבוהה מאוד, הן בלימוד, הן בהתמדה הן ביגיעה, אין שום סיבה להשתמש מזה' חושבני שלאור הנ"ל התשובה פשוטה וברורה שהמקום של בחור ברסלב'ר הוא בישיבת ברסלב, על אף המעלות שניתן למצוא במקומות אחרים.

הרב קעניג: הדבר תלוי מאוד כמה הבחור סופג את עניינו של רבינו הקדוש במקומות אחרים כמו בבית, למשל. אם הוא בנוי ומקושר היטב לרבינו ומגיע מבית ברסלבאי חזק, יש מקום לשיקול לפי העניין.

אבל אם בחור לא בנוי היטב בעניינו של הרבי, חבל שיפסיד את המעלות הרבות שיש דווקא בברסלב שבביל דברים אחרים. במקום אחר בחור נחשף להמון דברים הסותרים את השקפת עולמו של ברסלב'ר בחור, ובחור שלא מגיע מספיק חזק זה יכול לנתק כליל את הקשר שלו לברסלב ח"ו.

הישיבה היא הזדמנות מיוחדת לקבל ולהתחבר לתורת ברסלב, ככל ששומעים יותר בישיבה על רבינו כך זוכים יותר להתקשר אליו, ואף שישנם 'חבורות' לבחורים אך זהו פתרון חלקי בעלמא, שלכל הפחות יהיה לו איזה חיבור לעניין, אבל פשוט וברור שבישיבות ברסלב זוכים לקבל את תורתו המזוקקת של רבינו הקדוש בהרחבה ובצורה יומיומית.

הרב פילמר: השאלה נחלקת לשני חלקים. אם השואל הוא בחור שמחפש את ההווי החסידי, התשובה היא 'ממה נפשך': אם הישיבה היא עבורו המקום בו הוא רוצה לקבל 'כלים לחיים' עבור שבעים השנים הבאות כדי

הנקודה של 'ריבוי הגוונים' נכונה, אבל כשיש אמונה ברבי שמבטיח שנהיה אנשים כשרים אם נהיה יחדיו גוברת על הכל. אך מכל מקום, בחור שבחר ללמוד בישיבה חסידית או ליטאית יכול לעשות הרבה דברים טובים, לקדש שם רבינו, לקרב ולהאחיב את שם הצדיק.

עולה כל העת יותר יותר. כשהבחור יעזוב את החשבונות המדומים של כבוד ושידוכים וכבוד-המשפחה ויזקק ויעוד כהנה דמיונות ושיקולי חיזיונות, וירצה באמת ללמוד בישיבת ברסלב, אז הוא יראה בעצמו איך האווירה סביבו נהיית יותר ויותר רצינית.

לחיות כיהודי, ונדמה לו שבישיבות החסידיות הוא יקבל את הכלים הללו, יכולני להעיד נאמנה שהחינוך והאווירה והערליכקייטי בישיבות ברסלב עולה על הישיבות האחרות. הרי לא מדובר כאן על בחורים מבתים מודרניים מול בחורים חסידיים, אלא על חסידי ברסלב מהמשפחות המובהרות ביותר, מסלתה ומשמנה.

ולחלק השני, בחור הרוצה ללמוד בישיבה בסגנון ליטאי עם עיון, שלושה חלקים ישנו לרצון זה: א. להיות 'מונח בלימוד' ללמוד היטב סוגיא עם צוות איכותי ומגידי שיעורים טובים, ב. בחור רוצה ללמוד כל היום עיון (יש ישיבות כאלו), ג. האווירה, הוא מחפש את האווירה של העיון והלימוד המעמיק שבין הבחורים.

לגבי החלק הראשון, הרי שבישיבות ברסלב עונות על הצורך הזה לחלוטין. אני מכיר ישיבות רבות על שם רבינו הקדוש שהרמה הלימודית והמסירות של המגשיים אינו פחות ממקומות אחרים, ויותר ממה שהעגל רוצה לינוק הפרה רוצה להניק, ומגידי השיעורים מצידם גם הם ששים ושמחים על הזכות ללמד תורה לבחורי החמד. ואין לנו מה להתבייש ברמה שהישיבות מקנים.

לגבי החלק השני, הישיבות שלנו נוסדו כדי שיהיה גם עיון, גם הספקים, גם להכיר את המסכתא, גם סדרים עצמיים וכו', אך אם השאיפה של הבחור הוא ללמוד כל הזמן עיון, אז אכן ישיבות ברסלב אינם יכולים לתת מענה.

ואף על פי כן האמת לכאורה על פי דרכו של רבינו היא שאין צריכים להתמקד רק בעיון. אך אם בחור עשה התבודדות על כך והוא מרגיש שזו התכלית שלו ומה שה' שואל מעמו, אין אנו אומרים לשני מה לעשות, אבל בכלליות ישיבות ברסלב אכן לא מתמקדות רק בעיון ואם בחור מרגיש שזה מה שהוא צריך, אכן ישיבת ברסלב לא מתיימרת לתת לו מענה.

לגבי החלק השלישי, שני תשובות בדברי: א' האווירה בישיבות ברסלב הולכת ומשתבחת משנה לשנה ויש כיום אווירה רצינית ואיכותית מאוד, וצימאון גדול בין בחורים מבקשי ה' המעריכים את הלימוד ועושים חיל וכל האווירה אומרת רצינות. ב' דווקא על ידי הבחורים שאוחזים בלימוד ומחפשים מקום רציני, בזכותם - הרמה של ישיבות ברסלב

מעמד כבוד התורה - ישיבת ברסלב צפת

איך ניתן בתוך ישיבת ברסלב לקבל את הדברים הללו?

לאחר התשובות לשאלה הקודמת מהם עולה כי ישנה מעלה מיוחדת ללמוד דווקא בישיבה של ברסלב, נבקש לשאול, כיצד בכל זאת ניתן להשיג את המעלות הקיימים במקומות אחרים, גם לאותם בחורים הלומדים בישיבת ברסלב. ולדוגמא, בחור המתחבר יותר לעיון הליטאי ונכנס לישיבת ברסלב, כיצד בכל זאת יהיה לו את מה שהוא מחפש בתוך המסגרת של הישיבה על שם רבינו?

הרב פילמר: כל אחד צריך להסתכל על התכלית, רבינו אומר (תורה יתניינא) מה שהעולם

הרב גבאי: אני חושב שאם בחור לא מבין את המעלה של ישיבת ברסלב, אינני יודע עד כמה יהיה נכון בשבילו ללמוד במקום שאינו מבין את המעלה שלו. האמת היא שבחור צריך להבין את המעלות של הלימוד בישיבת ברסלב דייקא ואז להחליט. אבל אם זה בגדר 'לכבוש את הרצון' אני לא יודע עד כמה יצא מזה דבר טוב, הרי חז"ל כבר אומרים שאדם צריך ללמוד במקום שליבו חפץ, והיינו במקום שטוב לו, ולא כשהוא כובש את הרצון בשביל דברים טובים אחרים.

ולכן, מה שנכון לעשות זה להבין את המעלות בישיבת ברסלב, ולבוא לישיבה עם חשק ולא מתוך הכרח.

וודאי שיש מעלות בשאר הישיבות אבל יש ישיבות ברסלב שלא חסר כלום מכל ההיבטים, היום ישיבות ברסלב לומדים בצורה הכי יסודית ומיוחדת הן בעיון הן בבקיאות והן בהלכה. לא חסר כלום ולא צריך לחפש שום דבר במקומות אחרים ב"ה.

רחוקים מהש"ת מחמת שאין להם יישוב הדעת. ואם הבחור יעשה לעצמו טבלה עם שני טורים ובה ירשום את המעלות האמיתיות המביאים אותו לתכלית בלי עוד דמיונות, אני חושב שהתשובה תהיה ברורה, צריך לעזוב את החשבונות מסביב.

יכול להיות שבאמת יש דברים קטנים שצריך לוותר, אך משתלם לוותר עליהם כדי לקבל תורה ויראת שמים ואת הרצינות וה'ערליכקייט' שיש בהם. אני מכיר את רוב הישיבות החסידייות, וישיבות ברסלב אין להם כלל מה להתבייש, נושא הריחוק מהרחוב שבמקומות אחרים לא כל כך תופס מקום ויש בו סכנה עצומה, וכשלעומתו עומדת ה'תיבת נוח' של ישיבות ברסלב - מכריע את הכף.

פעם דיברתי עם בחור שלמד בחיידר ברסלב ורצה להיכנס לישיבה חסידית, וניסיתי לשכנע אותו, אך כל המעלות שיש בישיבת ברסלב לעומת מקומות אחרים לא כל כך שכנעו אותו, ואז אמרתי לו שרבינו מרחיב בתורה ס"ו (תניינא) על ענין פרסום שם הצדיק בעולם וגודל חשיבות העניין, ואמרתי לו: דווקא בחור רציני כמוך צריך לשמש את הצדיק וללמוד בישיבת ברסלב ולפאר ולרומם שמו בעולם, ואכן הטיעון הזה שכנע אותו כשהבין שהוא זוכה ממש לשמש את הצדיק, כשעצם לימודו בישיבה מסייע לכלל הישיבה ומשבח יותר את הרמה ואת השיעור כולו.

ואכן הבחור הזה עלה לישי"ג כשאז כבר נכנס

הרה"ח ר' נתן קעניג שליט"א: הרי ממילא כל הבחורים עוברים קשיים ואילו אצל רבינו יש עצות לכל הקשיים. זה מובטח לבחור הלומד בישיבת ברסלב, שגם אם יעבור קשיים הוא יתקבל בהבנה ויקבל עצות ופתרונות

ישירות לישיבת ברסלב בלי שכנועים והיום הוא למדן ומתמיד ועובד ה'. היה בחור בן גילו שכן נכנס לישיבה גדולה חסידית מובחרת, ואמר לי עליו 'יש לי מה להתבייש ממנו'...

הרב קעניג: יש היום גם בברסלב הרבה תלמידי חכמים גדולים שאפשר להתחבר אליהם ולקבל מהם גם את החלק הלימודי, ובכל ישיבה יש גם בחורים כאלו שגם מקושרים היטב לרבינו הקדוש וגם מיוחדים ובקיאים בחלק הלימודי. וההצעה היא להתחבר לבחורים הללו ולתלמידי החכמים האלו, ולינוק מהם את החלק הנצרך והרצוי תוך חיבור בלתי נפרד לתורת רבינו הקדוש.

אך בשורש הדברים, יש טעות בהבנה לאותו בחור, ולכן הוא מחפש במקומות זרים. צריך לבוא להרגשה שברסלב זה חסידות ענפה ואיתנה ב"ה, וניתן למצוא הכל בתוך ברסלב, אם בחור מחפש מחוץ לברסלב זה אומר דרשני על עצם התקרבותו לתורת רבינו, מאחר שזכינו וכהיום יש את כל הגוונים בברסלב ובחור יכול למצוא את כל מה שהוא צריך ורוצה.

הרב גבאי: כאמור, כהיום אפשר לומר, שניתן למצוא הכל בישיבות ברסלב, יש ישיבות על שם רבינו שיש שם 'ווארעמקייט' (-חמימות חסידית) ויש ישיבות בהם שמים דגש על העניין של הלימוד כמו שצריך, ואף שעדיין ניתן למצוא מקומות בהם המעלות האחרות מודגשות יותר, אך עדיין, כשמסתכלים על שלל המעלות שיש לישיבת ברסלב ובתוכם הישיבות עונות גם על הצרכים הללו גם אם בצורה פחותה מעט, ברור שההתלבטות מוכרעת לטובת ישיבת ברסלב.

הפתגם הידוע קובע כי 'טוב ציפור אחת ביד - משתיים על העץ', וחושבני שניתן להלביש זאת גם על הנידון דידן, בחור הנכנס לישיבת ברסלב יודע בבירור שיש לו את ההבטחה של רבינו, בעוד כשנכנס למקום אחר זה על צד שאולי יהיה לו שם איזה מעלה מיוחדת...

בנוסף, אני חושב שבחור שיתבונן בדברים האלו וישווה את ההן ללאו, יבחין שהרצון ללמוד בישיבה ליטאית או חסידית וכל מיני טענות כאלו לא תמיד מגיעות מרצון אמיתי ליהנות מהטוב שיש במקומות הללו, והרבה פעמים הסיבה היא רק 'מה יאמרו הבריות', להיכן אני רוצה להשתייך, האם

כינוס התבהרות ישיבת ברסלב מתיבתא ירושלים - כסלו תשפ"א

יאמרו שאני לומד בישיבה טובה וכדומה. הסיבות הללו הן סיבות חיצוניות וצריך לשים אותם בצד ולהתמקד רק בשאלה עצמה, 'האם בישיבת ברסלב חסר לי משהו?' אני משוכנע שלא. יש היום ישיבות נפלאות ומיוחדות מאוד מאוד עם כל המעלות.

הרב בינשטוק: לאור כל האמור לעיל אני לא חושב שבמקומות אחרים אפשר לקבל יותר מכאן, ובמחשבה נכונה בלי נגיעות ניווכח כי זכינו ויש בדורינו ישיבות ברסלב מובהרות ביותר.

חיבור פנימי לתורת רבינו בישיבות ברסלב

יש הטוענים שבישיבות ברסלב העבודת ה' זה חלק מה'אווירה' ולפעמים כשיוצאים מהישיבה מכיוון שהאווירה נעלמת גם העבודת ה' בעצמה יכולה להיעלם, ולעומת זאת בישיבות כלליות החבורות של בחורי אנ"ש מגיעים יותר ממקום של חיבור ופנימיות. האם יש אמת בטיעון הזה? וכיצד גם בישיבות אנ"ש ניתן להתחבר בחיבור עמוק ופנימי ללימוד התורות וקיום העצות ולא רק בגלל האווירה וה'מצב'?

הרב קעניג: הרעיון בהחלט נכון. יש כאלו שהאווירה המנוגדת גרמה להם לגיבוש פנימי חזק יותר וחיבור עמוק לתורת ברסלב, אבל זה גם סיכון מסוים וקצת בגדר 'אל תביאנו לידי נסיון', וביודעי ומכירי שהיו מברסלב שעברו בישיבות אחרות ועזבו את ברסלב.

הפיתרון כדי להתחבר באמת בתוך ישיבת ברסלב לתורת רבינו הקדוש בצורה אמיתית הוא להתחבר לבחורים הרציניים שמחוברים לתורת רבינו הקדוש בחיבור עצמי, עליו עמלו בעצמם ולא רק בגלל שקיבלו מהבית.

הרב גבאי: בעניין הזה המציאות מדברת בעד עצמה, אני חושב שאפשר לשאול כל בוגר ישיבת ברסלב באשר היא, האם 'האווירה' אם בכלל ניתן לקרוא לזה כך נחקקה בו לכל חייו או לא.

שאלו נא את בוגרי ישיבות ברסלב השונות האם הם יכולים לשכוח את ימי החנוכה או ימי הפורים בישיבה, וכן שאר מועדים וזמנים, שכולם נחקקים בעצמות בצורה שלא ניתן לתאר.

גם בהמשך החיים ואפילו כשעובר על אברכים מעבריים שונים, אך הנקודות שנחקקות כל כך עמוק, נשארות לתמיד. זו לא רק 'אווירה',

אלא זאת אמת שנחקקת בעצמות! בישיבות של אנ"ש יש חיבור פנימי ועיסוק כנה ואמיתי בתורת רבינו הקדוש וגם אז בוודאי שעל כל בחור לעשות עבודה עם עצמו כי יש בזה גם חיצוניות, אבל גם אם מיהו מתפלל בקול בגלל שחבר שלו מתפלל בקול, בסוף הוא יזכה לזה באמת, אני לא חושב שניתן לקרוא לזה 'אווירה'.

הרה"ח ר' דוד נתן גבאי שליט"א: הסייעתא דשמיא הראשונה לה זוכים בישיבת ברסלב, כשמתאחדים יחד בישיבה הנקראת על שמו מתוך אהבה זה לזה ורצון אמיתי לעבוד את השי"ת, פשוט שרבינו נמצא שם, ומרגישים זאת בחוש

ותשובה מכיוון אחר: בדרך כלל שאלה זו נשאלה מפי בחורים שמבינים מה קורה איתם, שיש להם הרגש בתורה ותפילה, והא ראייה שהם חפצים בחיבור פנימי לתורת ברסלב. לפיכך, אני חושב שלבחור כזה ניתן לומר שהעבודת ה' שלו זה עבודה פרטית שנכללת בכלל ומקבלת סיוע ועזרה מהכלל.

אפשר להיות בישיבת ברסלב ולומר שהעבודת ה' זה רק 'אווירה' ואפשר ללמוד בישיבה חסידית וכל העבודה תהיה לעשות 'דוקא' כי יש התנגדות בישיבה והבחור רוצה

להראות שהוא ברסלב'ר, וכמובן שגם בזה אין אמת, ורואים מזה שאת הבירור האמיתי יעשה כל אחד עם עצמו, אבל ברור שכשיש כוח הרבים זה רק עוזר ומחבר יותר.

אגב, כשמדברים על בחור הלומד בישיבה כללית, יש עניין שכשאדם משפיע הוא מקבל אור חוזר וזה מצוי בישיבות הכלליות כשבחור ברסלב'ר מחליט שהוא רוצה להשפיע מנקודה של אמת, 'האור חוזר' שהוא מקבל זה נפלא מאוד. אבל חשוב לזכור שגם בישיבות ברסלב ניתן לקבל את נקודת החבר וניתן להשפיע אחד על השני בכל מקום, לא צריך ללכת למקומות אחרים, ובישיבות ברסלב ניתן כמובן גם לקבל מאחרים המקושרים אף הם לאילנא דחיי.

הרב בינשטוק: הנסיון מלמד שהרבה בחורים דוקא כשנמצאים בין אנ"ש, החיבור הוא יותר של אמת ופחות בחיצוניות, וכבר לפני הרבה שנים אמר לי רבי נתן ליברמנט שליט"א שרואים את ההבדל בין בחור שלמד בישיבת ברסלב למי שלא.

ולעצם השאלה, וכי יעלה על הדעת לעבור לגור בין אנשים הרחוקים משמירת תומ"צ כי אז ה'חרדיות' מתעצמת והופכת למשהו פנימי ועמוק? כמובן שאינני משווה בין המקרים אך לצורך חידוד הענין ניתן להבין מזה שאף שאולי יש מזה חידוד והעמקת החיבור, אך כל זה רק במצב של דייעבד, אך לכתחילה לא כדאי לנסות להיכנס למקום כזה ששם יש נסיון שאולי החיבור לא יחזיק מעמד כלל וכלל.

הרב פילמר: זה נכון שבישיבות ברסלב עלולים ליפול לתופעת עדר' אבל אם בחור שואל את השאלה הזו אזי אדרבה, דווקא בגלל שהוא יודע שיש חשש כזה שהחיבור יהיה רק בגלל הסביבה, הוא יודע לא ליפול בבור הזה ולהתחבר בצורה עצמית לתורת רבינו ולא להסתפק באווירה.

מאידך, יש מעלה עצומה לאווירה, וכמאמר הידוע של מוהר"ת על דברי הגמרא 'לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הציבור', שאף ש'פרשיותיו' לשון יחיד, שלכל אחד יש את ה'פרשה' שלו, מכל מקום כוח הציבור נותן כוח ועידוד רב.

ולדוגמא: כיום יש סדר לימוד מיוחד בכמה ישיבות ברסלב בסדר העמוד היומי בליקוטי מוהר"ן, עם מבחנים והספק, ובחור שלומד בכזה חבורה, כששואלים אחד את השני ומתנצחים בתורותיו הקדושות של רבינו אזי הבחור והבנתו בתורת ברסלב נבנה ומתפתח לאין שיעור וגם כי יזקין לא יסור ממנה.

ולסיכום: אף שקיים סיכון שזה ישאר קבוצתי ו'אווירתי' בלבד, אבל אם יודעים מזה ובונים היטב את הקשר והחיבור הרי שהלימוד בישיבת ברסלב רק מוסיף והאווירה לא מזיקה רק להיפך. ■

פרק הדרכה מיוחד לקראת עונת המבחנים לישיבות

ביקשנו מהמשיבים
החשובים להעניק
לבחורים היקרים כלים
והדרכה לקראת תקופת
המבחנים העמוסה, אשר
בעיני בחורים רבים
(והוריהם...) נתפסת
כתקופה מלחיצה עם
שלל השלכות.

זכינו

לפרוש לפניכם יריעה חינוכית
איכותית העונה על כל לבטי הבחורים,
ומתייחסת גם לשאלה לאיזו ישיבה
מתאים לבחור להיכנס, איך עוברים את
התקופה ברוע, מה תפקיד הישיבה
בחייו של בחור, ועוד.

בחורים רבים מרגישים מבולבלים לקראת עונת המבחנים, אילו עצות תוכלו לתרום
מנסיבותכם לבחור המרגיש מבולבל ולחוץ?

הרב קעניג: לעומת הישיבות קטנות בהם על פי רוב ההורים והצוות החינוכי
בוחר לאן לשלוח את הילד וכמו כן כמות גדולה של בחורים נכנסת לאותה ישיבה,
הרי שבישיבות גדולות זה יותר לפי 'מקום שליבו חפץ' וכל בחור בודק איפה הוא
רוצה להיכנס. ולכן אנסה לתת קצת כלים לבחור בעניין מבחר הישיבות:

עיקר הנקודה כשבחור נכנס למקום, הוא צריך לדעת שהוא מקבל את המהות
של המקום, והיינו: כשבחור ברסלב'ר נכנס לישיבה חסידית ורוצה להפוך את
הישיבה החסידית לישיבת ברסלב זה גורם בעיות הן לבחור עצמו והן לבחורים
שאחר כך רוצים להיכנס לשם, וזוהי טעות. אם אתה נכנס למקום תדע את הכללים
של המקום. אם אתה רוצה ריקוד לאחר התפילה תיכנס לישיבת ברסלב, אי אפשר
להיכנס למקום מסויים ולנסות להפוך אותו לישיבת ברסלב.

צוות הישיבה מצידו, בוודאי מעוניין שכל בחור יהיה מחובר לחבורה, אבל בתור
מי שאחראיים על הסדר בישיבה הם לא רואים ברוח טובה שינויים מהסדר הרגיל
אף אם מדובר בדברים החשובים כלפי עצמם כשאנו מסתכלים על כך בתור חסיד
ברסלב.

ולדוגמא, אני ואחיי למדנו בישיבות ליטאיות ואת התפילין דרבינו תם הנחנו
בחדר פנימי. באחד המכתבים בספר 'שערי צדיק' כותב סבי רבי גדליהו אהרן
זצ"ל שאת התפילין דרבינו תם יניחו בחדר, אין הכוונה שאני מתבייש בזה שאני
ברסלב'ר, חלילה, אלא, חשוב לדעת להיכן אתה מגיע ולקבל את כללי המקום.

יש מדרש האומר 'אזלת לקראת הלך בנימוסיה' - באת למקום - התנהג בנימוסיה,
אי אפשר לבוא לישיבה שאיננה של ברסלב ולהתנהג כאילו שהמקום כולו מתנהג לפי
תורת רבינו. אך יחד עם זאת חשוב להיות מקושר לחבורה ולינוק את תורת רבינו.

ובחור שכן רוצה בדווקא ישיבה בסגנון ברסלבאי, עם ריקוד לאחר התפילה
ויציאה רשמית להתבודדות, אדרבה ואדרבה, שילך ללמוד בישיבת ברסלב שם
יקבל הכל על מגש של כסף והערכה.

ואכן, בחורים טובים הנכנסים לישיבת ברסלב צריכים לדעת שהם מפארים
את שם רבינו, זה עושה שם טוב לצדיק וזה עניין חשוב התלוי בנו: לפאר וליפות
את שם הצדיק. זה קידוש ה' גדול שרואים בחור ברסלב'ר לומד טוב ומתפלל טוב
ולפעמים זה קידוש ה' לכל הישיבה שנמצא בה.

יש לי מחותן חסיד ברסלב שהשווער שלו לא ברסלב'ר, והוא מספר כך: הסיבה
שלקחתי בחור חסיד ברסלב לחתן הוא בגלל שראיתי פעם בחור מתנהג בדרך ארץ
והנהגה עדינה ומיוחדת. שאלתי אותו 'היכן הוא לומד?' ענה לי שהינו לומד בישיבת
ברסלב. אמרתי לו 'אתה מסתמא הבחור הכי טוב' אבל הוא אמר שדווקא לא, הוא
מהממוצעים. באותו ערב קיבלתי טלפון משדכן שהציע לי בחור מישיבת ברסלב,
ולאחר הרושם החיובי שקיבלתי מבחור הלומד בישיבה כזו ברור שהסכמת. אך
אם לא הייתי פוגש את אותו בחור לא הייתי מסכים לשידוך.

לעניין תקופת המבחנים: בחור צריך להבין שזה לא רק החלק של המבחן והעיקר
להתקבל כבר לישיבה הרצויה, מאחר שבתקופה הזו תלויה מאוד גם ההצלחה
בישיבה, ובעצם כל החיים, מאחר שהישיבה גדולה היא 'הכנה דרבה' לחיים עצמם.
החלק של 'הקבלה לישיבה' זהו רק חלק קטן, המחשבות צריכות להיות לטווח
רחוק הרבה יותר: איך אצליח בישיבה, איך אוכל לשמוע בקול הרבנים, איך אדע
שאני עושה מה שצריך ומרוצים ממני, וכהנה.

זוהי הסתכלות אמיתית, לא רק החלק איך להתקבל וגמרנו, לפעמים בחור לומד

טוב ויודע מצוין ומתקבל בקלות אבל אין לו את הכלים להצליח לאורך זמן בישיבה גדולה, ולכן בתקופה הזו צריך לחשוב יותר על החלק של ההצלחה בישיבה ואחרי החתונה, בחיים עצמם. **הרב גבאי:** הדבר שנצרך בשלב הזה, הן בישי"ק הן בישי"ג, הוא באמת להתבונן, כל בחור כלפי עצמו להבין קודם כל למה בגלל הולכים לישיבה?

יש בחורים, בדרך כלל אותם שלא זכו להימנות על חסידי ברסלב, שחיים בלי 'חשבון הנפש', וממילא הם עושים כמו כולם - כולם הולכים לישיבה אז גם אני הולך, ואם ישיבה פלונית היא 'ישיבה נחשבת' אני אנסה להתקבל לשם כי כולם רוצים ישיבה נחשבת...

זו גישה שגויה וכלל לא מתאימה לחסיד ברסלב. בחור חסיד ברסלב צריך להתבונן למה הוא בכלל הולך לישיבה. למה לא כדאי בכלל ללמוד בבית מדרש ליד הבית?

אלא מאי? בסיפורי מעשיות במעשה מאבידת בת מלך מספר רבינו שהבת מלך ציוותה על המשנה למלך 'ואמרה לו שאי אפשר לך להוציא אותי כי אם כשתהיה בוחר לך מקום ותהיה יושב שם שנה אחת' שם הוא היה צריך לשבת שנה שלמה ולהתגעגע אחריה, ולכאורה למה לא ניתן להתגעגע מכל מקום בו נמצאים? אך באמת זה ההבנה במושג 'ישיבה' - וכמאמר חז"ל בפרקי אבות 'מרבה ישיבה מרבה חכמה' - והיינו שצריך לקבוע מקום בו יושבים ומתמקדים בדבר, והדבר נכון בכפליים לגבי בחור שאין לו שום טרדות ועול, והמהות שלו זה רק הישיבה הקדושה, וכל סדר היום שלו סובב אך ורק סביב ההיכל, חדר האוכל והפנימייה המקווה והשדה, וחוף מזה אין שום דבר המסיח את הדעת. היום יש כל כך הרבה דברים שמסיחים את הדעת ואז מאבדים את המושג 'ישיבה', המושג ישיבה זה להיות במקום של תורה. זוהי הסיבה שבחור הולך לישיבה ועליו להבין זאת היטב בפנימיות לבבו ולא רק בגלל 'מה שכולם עושים', כך צריך גם לגשת לבחירת הישיבה המתאימה, לא מה כולם עושים אלא מה מתאים ונכון לי.

נקודה נוספת החשובה לבחור הלומד בישיבה: בישיבות נהוג ללמוד בעיון ורבינו אומר ש'מצווה גדולה לחדד את השכל' וכן ש'בעל השגה אין יכולין להיות כי אם כשהוא למדן בגמרא, פירוש רש"י ותוספות', ואף שיש יצר הרע שאומר להשאיר את לימוד הגמרא לזמן אחר, צריך לזכור שהסדרים בישיבה עם הראשונים והאחרונים זה מעלה עליונה גדולה מאוד! ובלי זה לא מתחילים להבין שום דבר, וכמאמר רבינו שלצלם אלוקים זוכים

כשלומדים ש"ס.

כשמגיעים מתוך ידיעה והבנה זה נותן כוח להתחיל את הזמן והישיבה ברגל ימין עם יעד ומטרה ודרך, כי בברסלב גם ה'דרך' היא יעד בפני עצמו, ואף שאנו שמחים גם בדרך, למרות שלא הכל מושלם, אבל צריך שיהיה יעד לדרך כדי שתהיה לה משמעות...

הרב בינשטוק: הדבר הראשון הוא תפילה. להתפלל 'הורני ה' דרכך אהלך באמיתך', וכפירוש הידוע של מוהרנ"ת: הורני כפי האמת שלך, רבנו של עולם! והיינו מה שבאמת נכון לי, ולא מה שנראה בעיני בשר ודם כאמת. בנוסף אפשר להתקשר ולברר מהמצב בישיבות הקדושות של ברסלב, ולראות שאכן המצב כפי המתואר לעיל.

כמו כן שכל אחד ידמיין לעצמו את רבינו ז"ל בחיים חיותו השולח את תלמידיו לפתוח ישיבה על שמו, וכידוע שכבר בפולין אני"ש

ואכן, בחורים טובים הנכנסים לישיבת ברסלב צריכים לדעת שהם מפארים את שם רבינו, זה עושה שם טוב לצדיק וזוה עניין חשוב התלוי בנו: לפאר וליפות את שם הצדיק. זה קידוש ה' גדול שרואים בחור ברסלב' לומד טוב ומתפלל טוב ולפעמים זה קידוש ה' לכל הישיבה שנמצא בה.

פתחו ישיבה על שם רבינו ז"ל, וכל שכן כאן בארץ ישראל שגדולי וזקני אני"ש בדור הקודם השקיעו את כוחם ואונם בישיבות ברסלב ואיך יהיה לו פנים ליראות לפני רבינו ז"ל כשהולך ללמוד בישיבה אחרת. וכפי שהתבטא הרה"ח ר' נתן ליברמנט שליט"א שזה בזיון לברסלב'ר חסיד שהוא הולך לחפש את סיפוקו בישיבות אחרות.

הרב פילמר: אני תמיד אומר לבחורים לפני המסלול של הכניסה לישיבות, זה בטוח שזה חלק קשה שבחורים עוברים, שלב בחיים

שבחורים עוברים, חודש לחוץ, נסיונות וקשיים ומתח.

אמנם החיים רצופים בקשיים נסיונות ואתגרים, וניתן לומר שאחד האתגרים החזקים והחריפים ביותר זה תקופת המבחנים לישיבות. ברסלב'ר בחור עם אמונה והשגחה, מצד אחד צריך לעשות השתדלות, ללמוד ולהקשיב, לכתוב, לחזור על החומר, ולנצל את הזמן. אך מאידך צריך לזכור שלב מלכים ושרים ביד ה' ולהתחזק בכוח התפילה.

צריך גם להתפלל 'לחונן הדעת' שיכוון אותי להיכן נכון עבורי ללכת, שיקבלו אותי לישיבה, ושזה יהיה מקום שאוכל לבנות בו את עצמי. האמונה מפחיתה את המתח, רבינו אומר ש'מי שיש לו אמונה חייו חיים' וזה גם לגבי האתגר הזה של הישיבות גדולות.

צריך לזכור שאם אתה צריך להיכנס לשם - יקבלו אותך שם, ואם לא יקבלו אותך - משמע שזה לא מקום מתאים עבורך. אם בחור יודע זאת הוא לא מאבד את עצמו, לא מפספס סדרים קבועים והתבודדות או לא ישן בלילות, אדרבה הוא ניגש עם אמונה וחיות דקדושה.

אני תמיד אומר לבחורים, שבט"ו בתמוז לאחר שכל הבחורים כבר התקבלו לישי"ג, ניתן להתבונן לאחור ולהיווכח שיש בחורים שבתקופה הזו עלו כמה קומות באידישקייט, ויש כאלו שירדו כמה קומות. שניהם כבר התקבלו לישיבות אבל אחד הפסיד תפילות אמונה וערליכקייט, וחבל...

נקודה חשובה נוספת: יש בתקופה הקרובה שני שלבים: השלב שמתכוננים למבחנים ומתקבלים לישיבות, והשלב השני לאחר שהתקבלו עד סוף הזמן. מצד אחד בחור מרגיש שהוא עבד כל כך הרבה והוא צריך כעת להשתחרר קצת, וכך זה יכול להיות חלילה תקופה של פריקת עול, ויכול להיות דווקא תקופה נפלאה של קבלת עול מלכות שמיים. ובזאת תבחנו, שבחור ישאל את עצמו: למה למדתי עד היום?, אני רוצה להיכנס לישיבה גדולה כדי להתעלות, וכיצד אהרוס הכל במחיי יד, זה זמן שלא יכול לחזור ודווקא בתקופה כזו - בה יש פחות מחוייבות - אני בונה את עצמי!

אחד ההבדלים הבולטים שבישיבה גדולה הבחור אחראי על עצמו ובונה את עצמו, ובתקופה הזו בחור מתכוון לכך. על כל בחור לעשות התבודדות ולחשב את דרכיו. מתי אני קם, היכן אני מתפלל, איך אני מעביר את היום, זה יכול להיות זמן מיוחד ומנוף לעבודת ה'. כן יהי רצון ■

מכתביהם של קדושי אומן

שני מכתבים שנשלחו
לחסיד ר' אלי' חיים רוזין
מעמק הבכא

המדור החודש הוקדש לזכות
צאצאיו החשובים של ר' ישעיה הכהן
לינדוואסר אביו של ר' זאב דוב
כותב המכתב מחשובי אנשי שלומינו
הונצח על ידי ר' אביש דיקשטיין
שיח' ומשפחתו החשובה

בית הגנאים

מאמדים
אגרות ומכתבים
והידושי תורה
בלתי ידועים

דוד דגן

נסתרים

ולזעוק לה' יתברך. התפעלתי מאוד מהאופן בו משיחים חסידי ברסלב את לבם לפני קונם גם תוך כדי מלאכתם, בלא להשגיח כלל בסובב אותם."

באלול תרפ"ג חצה בערלה את גבול פולין-רוסיה בלווי מבריה גבול, הוא הגיע לקודש הקדשים ציון המצוינת והשתקע באומן, שם גם נשא אשה והקים משפחה. הוא נודע בהכנסת האורחים המופלאה שלו, החסיד ר' מיכל דורפמן סיפר כיצד בבואו לאומן כנער צעיר, התאכסן תקופה בביתו (הוא ציין כי הבחין כיצד הוא ישן עד חצות הלילה במעילו ונעליו, והבין שכנראה חפץ הוא שלא תהיה לו מניעה לקום בחצות ולצאת ליער להתבודד). גם ר' דוד צבי כוכב-לב מצאצאי מוהרנ"ת, סיפר כי בילדותו כשנשלח מטולטשין ללמוד בחיידר המחתרתי באומן, התגורר בבית ר' בערלה. בר"ה תרצ"ו התאכסנו אצלו שבעה מאנ"ש מלודז' שבפולין (שהצליחו לקבל אישור מיוחד להיכנס לרוסיה) ולאחר מכן העלילו עליו מלשינים כי אירח 'מרגלים פולנים' בביתו, והוא נאלץ לברוח מאומן לתקופת מה, עד יעבור זעם.

כאשר הכביד שלטון הרשע הקומוניסטי את עולו וסגר בזה אחר זה את בתי הכנסת הרבים שבאומן, נותר רק הקלויז דחסידי ברסלב פעיל, כשגם מעליו מרחפת סכנת סגירה. במכתבו מאותם ימים לאנ"ש בפולין, כותב ר' בערלה כהן בלב חרד: "מען נעמט צי די בתי מדרשים און די קלויזען און שולען, און מען מאכט פון זיי בתי... מען האט גינמען די הייליגע ספרי תורות און מען האט זיין ארוף גילייגט אויף א פייער פון מוסט, אין מען האט זיין אריין געווארפן בביזי בזיון אין א גוואלד אריין אין איינעם מיט צלמים פון קאשטשאל, אין עס איז דא ביטער אין ביטער אין פינסטער, נאר השי"ת זאל רחמנות האבין, אין אונזער קלויז וויל מען אויך ח"ו צו נעמין, מען דארף אסאך רחמים גדולים, איהר דארפט זעהן אין ווארשא אין לאדז, לובלין, ווענגראווע, און אומעטום וויא עס איז דא ברסלבר חסידיים, אסאך רחמים בעטין בייא השי"ת אין זיכען א עצה אז מען זאל ניט צו נעמין

דרכי השגחתו יתברך. בשבוע בו חל היארצייט של קדושי אומן, הלא המה החסידים הדגולים והעובדי ה' המופלאים שנהרגו על קדושת השם בימים ב-ג אייר שנת תרח"צ, על ידי מלכות הרשע - הקומוניסטים הארורים, הגיעו לפנינו מכתביהם של שניים מאותם הקדושים והטהורים, ששוגרו מתוככי ברית המועצות המסוגרת, אל החסיד ר' אליהו חיים רוזין אשר בירושלים, בענין השגת סרטיפיקטים - אשרות כניסה לארץ ישראל של ימי המנדט.

המכתב הראשון נכתב בידי החסיד ר' זאב דוב לינדוואסר הי"ד. ר' בערלה כהן' כפי שכונה, נולד בוורשה הפולנית לאביו ר' אברהם ישעיה, תלמיד מובהק להגה"ק בעל ה'אבני נזר' מסוכטשוב, לאחר הסתלקות רבו זכה ר' ישעיה לגלות את האוצר של יראת שמים בהיכלו של הנחל נובע, ואף בניו הנערים, זאב דוב (בערלה) ואחיו הצעיר יוסף אריה התקרבו לברסלב.

בבעלות משפחתם היתה חנות נעליים ברח' גלבקי המרכזי בוורשה, שבחלקה הפנימי הסתתר לו חדר קטן מלא בספרים, שם ישב האב ר' ישעיה במשך רוב שעות היממה ושקד על תלמודו. בחורי חמד שחשקה נפשם לשמוע דיבורי יראת שמים, היו חומקים לאותו חדר מקודש ושותים בצמא את דיבוריו המתוקים של ר' ישעיה בלימודו בספרי רבינו.

סיפר החסיד ר' מוטל יגלניק: "בתחילת התקרבותי, בעודי צועד באחד הימים ברחוב גלבקי הסואן והמלא בחנויות ודוכנים, שמעתי לפתע זעקות 'ריבוננו של עולם! ריבוננו של עולם!...'! הבטתי סביב לראות מיהו הצועק, והבחנתי בבחור מאנ"ש, בערלה כהן שמו, ההולך ונושא בשתי ידיו ערמה גבוהה של קופסאות נעליים - בדרכו מהמחסן אל החנות שניהלה משפחתו - כשהוא מנצל את המחיצה שנוצרה לרגעים אחדים בינו ובין העולם, כדי להתבודד

הבנין ששימש ככלא הנ.ק.וו.ד. באומן בו נכלאו אנ"ש

ר' ישעיה לינדוואסר מחסיד ברסלב בפולין אביו של ר' בערלה כותב המכתב

די קלויז פון רבי... [לוקחים/מחרימים את הבתי מדרשים הקלויז ונתי הכנסת, ועושים מהם בתי... לקחו את הספרי תורות הקדושים והעלו אותם על שריפת אשפה, השליכו אותם בביזין באופן נורא פנימה יחד עם צלמים... ומר כאן, מר וחשוך, רק שהשי"ת ירחם, ואת הקלויז שלנו רוצים גם כן לקחת, צריכים הרבה רחמים גדולים, אתם צריכים לראות בוורשה, בלודז, לובלין, וונגרו, ובכל מקום שנמצאים ברסלבר חסידים, לבקש הרבה רחמים מהשי"ת ולהפיש עצה שלא ייקחו את הקלויז של הרבי!"]

לאחר שנסגר גם הברסלבר קלויז על מנעול ובריה, בחורף תרצ"ו, נחלץ ר' בערלה ובמסירות נפש כפשוטה ותוך סיכון עצמי רב, הפך את מרתף ביתו לבית כנסת חשאי, בו התקיימו שלוש תפילות ביום, שיעורי תורה, התאספויות קודש, ואף אפיית מצות. במשך שנתיים שימש המקום כבית מדרש שוקק חיים, עד לאותו יום מר ונמהר בו הניחו הרשעים את ידיהם הטמאות על חבורת הקודש שבאומן ולמעלה מעשרים חסידים המסולאים בפז, מלאכי עליון שרפי קודש, נאסרו, כשרובם הוצאו להורג כעבור תקופה קצרה, בעיצומם של ימי ספירת העומר, ב' וג' באייר תרצ"ז.

מכתבו של ר' בערלה נכתב בכ"ה באב תרצ"ו, ונשלח אל ידידו ר' אלי' חיים רוזין - אף הוא מחבורת הקודש באומן, שחודשיים קודם לכן זכה בנסי נסים להיחלץ מבריה"מ ולעלות לארץ הקודש (זמן קצר לאחר ששחרר מהכלא הסובייטי בו נאסר, יחד עם ידידו החסיד ר' לוי יצחק בנדר, בעוון עיסוק בצדקה ושאר צרכי ציבור).

מהמכתב - הכתוב כולו ברמזים, כאמצעי זהירות מפני הביקורת הקפדנית של הג.ק.וו.ד. על הדואר היוצא מברית-המועצות, היות ומבחינתם עצם ההשתדלות לצאת מה'גן עדן' הקומוניסטי נחשבה ל'חטא' כבד - עולים ומצטיירים מאמציו הכבירים של ר' בערלה

לקבל סרטיפיקטים עבורו ועבור משפחתו כדי לצאת מרוסיה ולעלות לארץ ישראל, כשהוא מנסה לצרף אליו גם את נכדו של החסיד המופלא ר' נחום שוסטר (שהלך לעולמו באותה שנה), כביכול הוא בנו. (כפי הנראה מדובר בנער נתן שועץ בן העשר, בנו של ר' ישראל שועץ הי"ד חתנו של ר' נחום שוסטר, שהתקרב ע"י ר' ניאשקע מטולטשין והתגורר באומן)

המכתב הנוסף, נכתב בידי החסיד ר' לייבל צרטנר הי"ד, אף הוא מחבורת הקודש באומן, עובד ה' עצום וחסיד נלהב, בו הוא מבקש את עזרת ר' אליהו חיים למען חסיד ישיש מחרקוב בשם ר' יצחק דב, ששהה באומן, וכרבים אחרים השתוקק לעלות לארץ הקודש. **"אנא זכור נא ברחמיך הרבים את כל הצדיקים והקדושים האמתיים שהיו מימות עולם, מן אברהם אבינו עליו השלום עד עתה, שמסרו נפשם על קידוש השם, וסבלו כמה מיתות ועינויים משונים וצרות וייסורים קשים ומרים בשביל קידוש שמך הגדול, ובפרט זכות הצדיק התנא הגדול והקדוש והנורא רבי עקיבא זכרונו לברכה, אשר סרקו את בשרו במסרקות של ברזל עד שיצתה נשמתו באחד, וזכות חבריו כל העשרה הרוגי מלכות, אשר כולם סבלו עינויים קשים ומרים, עד שיצתה נשמתם על קדושת השם בקדושה ובטהרה גדולה, אשרי להם. ובצרוף זכות כל הקדושים שהיו בכל הדורות, שמתו כמה וכמה נפשות, אלפים ורבבות, רבבות ורבבות, וכמה וכמה קהילות קדושות על קידוש השם... את אלה מזבחות תזכור ואת אלה עקדות תראה, ותשכך חרון אפך מעלינו, ותמתיק ותבטל כל הדינים וכל הגזרות קשות מעלינו ומעל כל עמך בית ישראל"** (ליקוטי תפילות' ח"א, פז)

תשואות חן להאברך היקר הר"ר **משה כהן** הי"ו

שהמציא ל'בית הגגים' מכתבים אלו ולבית המכירות 'עתיק יומין'

הבעל המרפבה ביום ט באב: תודיענו אם יש לכם ידיעה מהם וממנו, אם לא: מיר בעיטען אייך צי שרייבין חדשות, גם וויל ר' נחמן פין אחשבת קודש תיכף איין געיבין הניירות להניסטרנאנע אדיעל באומן, ואם יהיה שווערקייטין יסע לקיעו, זאלט איהר אינו מודיע זיין צי איהר טיט עפעס וועיגין דעים, צי איהר טראכט וועיגין אינו [=] אנו מבקשים מכם לכתוב חדשות, גם רוצה ר' נחמן מאחשבת קודש (?) תיכף למסור הניירות להניסטרנאנע אדיעל (פקיד ממשלתי) באומן, ואם יהיו קשיים יסע לקייב. תודיעו לנו האם אתם עושים משהו עבור כך, אם אתם חושבים אודותינו]:

בְּרַקָּא שְׁעוּיטִישׁ לְנְדוּסָר 1900: עטל שְׁמַיוּן 1904: נְתַן בְּרַקָּוויטִשׁ 1926 22/7: מְלָקָא 1934 24/3 אָדל 1936 5/4.

ב"ה יום ה' [לסדר] הלא המא (1) בעבר הירדן* ידידי אלי חיים, המכתב שכתבתם לידידינו דוד קבלנו: וגם כתבנו תשובה ע"י עראפלאג' ביום ב העבר, גם שם כתבתי רשימה בקצור גדול, רק שכחתי לרשום את בני נתן בן עשר שנים 22/7 1926: וגם כי נכמרו רחמי על נכד ר' נחום סנדלר ע"ה, ע"כ ידידי היקר אם יהיה חדשות תודיענו תיכף ומיד כי כלתה נפשנו לארצינו דבקה לארצנו בטנינו: עזור (1) כגיבור הלציך לעזרתינו: וקיים המאמר כל המקיים נ' א' מישראל כאילו (1) כ"ז אפילו במשפט של ישראל בעת שהיה בידינו תקיפות, כ"ש וק"ו' בן בנו של ק"ו: ולה' הישועה, **ממני ידידכם זאב דוב כהן** ידידנו ר' נחמן סנדלרי סלק החוב הששה ליטורות ע"י ר' יצחק

א. דברים יא, ל. פרשת ראה תרצ"ו

ב. אירון

ג. כאן מופיע השם בלועזית

ד. ר' נחום שטראקס (שוסטר) נלב"ע ל' כסלו תרצ"ו

ה. כל שכן וקל וחומר

ו. ר' נחמן שטראקס, אחיו של ר' נחום, התגורר באומן

ז. דוב בן ישעיה

בס"ד

לידידי כבוד ר' אלי חיים נ"י, כאשר בא אלי פעם ושתיים ושלוש וארבעה הזקן ר' יצחק דוב נ"י מחארקאוו אשר הוא עכשיו מתגורר בפה ורחמנות גדול עליו אשר מעיקין לו ומצירין לו מכל הצדדין משכיניו ומיודעיו ואין לו מנוחה וכבר קנה בית ורוצים לפטור אותו משם השכינים בעצמם והוא ממש הולך ובוכה ויש לו בפירוש הרבה עבודה לעבוד ויכול עוד לעבוד ושולט בשתי ידיו כראוי, ומחמת הצרות אינו יכול לעבוד ואינו יכול לילך ולהתפלל, והוא מבקש עד מאוד שיעשו לו ויזיע והוא רוצה לשלם שכר טרחה, חוץ ממס כניסה שצריכין שם לשלם, ושכר טירחא ישלם כמה שתכתבו, אעפ"י שעבור זקן קשה קצת להשתדל שם, אעפ"י

אני חושב מחמת שהוא אומן נפלא ויכול עוד לעבוד, יהי בניקל לכם לעשות עבורו ויזיע, ולא יהי בחנם וכפי מה שאתם יודעין עוד את הענין שלו בחארקאוו, ובפה הוא מתגורר לבדו ולא יש לו מי שיכין לו מה שצריך, ובדאי היל בניקל לו שם הרבה בכל האופנים, והיל מצוה גדולה להשתדל עבורו, ובכאן בודאי היו מניחים אותו לצאת, כי הוא כבר אחר שבעים, ושנותיו שנוול בהם הוא משנת 1863 ושמו הוא יצחק בער בן יעקב, ומבקש תיכף לתת תשובה, ומשתדל בשליחת המעות, ולכתוב איך ולמי וכמה לתת שכר טירחא.

ממני המבקש יצחק דוב
והכותב בן רעכיל*

א. אינו חותם את שמו כדי לא להסתכן

ידידי בני כבוד ר' אלי חיים נ"י כאשר בא אלי פעם ושתיים ושלוש וארבעה הזקן ר' יצחק דוב נ"י מחארקאוו אשר הוא עכשיו מתגורר בפה ורחמנות גדול עליו אשר מעיקין לו ומצירין לו מכל הצדדין משכיניו ומיודעיו ואין לו מנוחה וכבר קנה בית ורוצים לפטור אותו משם השכינים בעצמם והוא ממש הולך ובוכה ויש לו בפירוש הרבה עבודה לעבוד ויכול עוד לעבוד ושולט בשתי ידיו כראוי, ומחמת הצרות אינו יכול לעבוד ואינו יכול לילך ולהתפלל, והוא מבקש עד מאוד שיעשו לו ויזיע והוא רוצה לשלם שכר טרחה, חוץ ממס כניסה שצריכין שם לשלם, ושכר טירחא ישלם כמה שתכתבו, אעפ"י שעבור זקן קשה קצת להשתדל שם, אעפ"י

ידידי בני כבוד ר' אלי חיים נ"י כאשר בא אלי פעם ושתיים ושלוש וארבעה הזקן ר' יצחק דוב נ"י מחארקאוו אשר הוא עכשיו מתגורר בפה ורחמנות גדול עליו אשר מעיקין לו ומצירין לו מכל הצדדין משכיניו ומיודעיו ואין לו מנוחה וכבר קנה בית ורוצים לפטור אותו משם השכינים בעצמם והוא ממש הולך ובוכה ויש לו בפירוש הרבה עבודה לעבוד ויכול עוד לעבוד ושולט בשתי ידיו כראוי, ומחמת הצרות אינו יכול לעבוד ואינו יכול לילך ולהתפלל, והוא מבקש עד מאוד שיעשו לו ויזיע והוא רוצה לשלם שכר טרחה, חוץ ממס כניסה שצריכין שם לשלם, ושכר טירחא ישלם כמה שתכתבו, אעפ"י שעבור זקן קשה קצת להשתדל שם, אעפ"י

חינוך
הבנים

חינוך מיוחד לכל אחד

לבנם המתמודד ונאבק בין דרישות שונות שלא תמיד מתאימות עבורו ואף אפשר שהן הפוכות ממהותו לגמרי.

זוהי עבודה עדינה שדורשת מסירות, מצד אחד לא לוותר ולא לתת מקום לעצלות ורפיון, ומאידך לחזק ולעודד ולייקר את המעט שביכולתו לעשות ואת היגיעה כשלעצמה גם אם היא לא הביאה את התוצאות המרשימות, כמו גם את ההסתכלות בכלליות בעין טובה ובדין לכף זכות, גם כאשר התוצאות אינן מביאות כבוד מדומה בין כתלי המוסד. בנוסף לכך נדרשת גם הזהירות לתת את המקום המכובד לדרישות המוסד על אף שזה לא מתאים לילדם.

כל זה נכלל ב'בקיאות' הגדולה שרבינו הקדוש ציווה עלינו בדרך ההתחזקות, [ראה לקור"מ ח"א סי' ו'], להיות 'בקי ברצוא ובקי בשוב', לרצות ולדרוש ולהעפיל בכל הכח בדרך לשלמות, ומאידך להתחזק ולייקר כל נקודה שחטפו ולשמוח בה בכל לב ונפש. אלא שאכן זה נדרש מההורים העומדים על גבי בנם, לעמוד ב'עינא פקיא', לזרז ולדרוש ולעורר, ויחד עם זאת להזרים נהרות של 'טוב עין' לילדים, הערכה וחיוזק על כל יגיעה ורצון ועל כל נסיון להתקדם, על אף שלבסוף לא עלתה בידו להוציא זאת לפועל.

קשה לתת כללים ברורים ובודאי לא פרטים במשימה זו, כל ילד הינו עולם מיוחד בפני עצמו וכל יום וכל פרט הוא גם כן מציאות בפני עצמה, כשם שאי אפשר לתת כלל האיך צריך לנהוג ברכב, לצד ימין או לצד שמאל, אלא צריך לשבת בעינים פקוחות ולראות את אשר לפניו ולפי זה לנווט לימין או לשמאל ולפעמים בתוך חצי דקה יש להטות כמה פעמים לימין וכמה פעמים לשמאל, כן הדבר הזה, צריך המון תפילה רצון והתבוננות מה עלינו לעשות עתה, אך כלל אחד ניתן להאמר בבירור, שאסור להצמד לכללים נוקשים ולדרישות 'ממוסדות' של 'קוב הדין את החר', ואף כאשר אצל מספר ילדים במשפחה פעלו והצליחו הכללים הללו, אולם אין זה מוכרח כלל שזה נכון וצודק גם לגביו. ובדיוק לשם כך ניתן לנו חלק החינוך החיוני וההכרחי כל כך שנשאר בין כתלי הבית מצד ההורים, כדי שלא נעשה כלל אלא נרד אל הפרט בפרטי פרטיות ונתבונן מה טוב ומה ראוי עבור ילד זה בפרטיות, וכמו כן בכל פעם נשוב ונתבונן האם גם בפעם הזאת זה נכון ורצוי.

וספרתם לכם - לעצמכם.

רבי נתן כותב (בלקוטי הלכות, ברכות הראיה ד-ב) שבין בני אדם "נמצאו שנויים רבים לאין מספר, כמו שאמרו חז"ל, להראות גדולתו של הקב"ה שכל בני אדם נבראו בחותם אחד ואין אדם דומה לחברו, וכמו שמשונים בני אדם בצורותיהם כך הם משונים בדעותיהם, ואין דעות שני בני אדם דומים זה לזה בעולם, ואפילו שני אחים ואב ובן אין דעתם דומים זה לזה", שינוי הדעות מחייב גישה אחרת ודרישה אחרת לגמרי לכל אחד, ואכן, במוסד זה לפעמים בלתי אפשרי, אבל לפחות ההורים צריכים לדעת ולהכיר את

שאלה: בדרך כלל, בגשתנו לחינוך ילדינו, מורגלים אנו להתייחס בשווה בדרישות שאנו דורשים מהם, אך כמובן שתמיד ישנו ילד שדורש משהו אחר ומיוחד. האם זה נכון להעמיד דרישה אחת לכולם ולהתייחס לכולם כשווים, ואם לא, איך נדע מהו הצורך הנכון לכל אחד מילדינו ומהי הרמה האמיתית שעלינו לדרוש מהם!?

♦♦♦

תשובה:

חינוך תעשייתי או חינוך בעבודת יד?!

מכורה הנסיבות, בימינו אנו חיים במציאות שבה עיקר חינוך בנינו מתבצע על ידי שלוחינו הנאמנים, הלא המה מוסדות התורה והחינוך בראשות המחנכים המסורים, ישנם הורים שכמעט ולא מעורבים בחינוך ילדיהם בהסתמכם על החינוך שהם מקבלים בין כתלי המוסדות, אבל עלינו לזכור שכל החינוך על ידי מלמדים הינו סוף סוף 'דיעבד' גדול, וכפי שרבי נתן כותב (בלקוטי הלכות, מלמדים א'): "כי באמת המלמד המוכרח והטוב הוא האב לבנו, כמו שכתוב ולמדתם אותם את בניכם", רבי נתן מבאר זאת מן הצד הסגולי שבדבר, כי רק בכח האב למסור את התורה כראוי בשלמות. זה לא רק 'סוד' שמוהרנ"ת מגלה, וניתן אף לראות את ההבדל בחוש. הורים שנטשו את חלקם בחינוך מחסרים חלק עצום ועיקרי בחינוך. מטבע הדברים במוסדות החינוך הכל מתנהל בצורה 'תעשייתית', בקו אחיד, מציינים דרישה שמתאימה פחות או יותר לרמת רוב התלמידים וכולם צריכים להשתוות עמה, ולדאבון לב, כאשר אותו יחיד או יחידים רבים שאין דרישה זו מתאימה להם נתקלים בקשיים למלאותה, נמחצים ונרמסים ואין מי שיושיעם. גם למלמד הכי מסור קשה להתייחס לכל אחד בפרטיות ולהתוות לו דרך מיוחדת המתאימה לו, וזה גורם לרבים שיפלו נפילה כזו או אחרת ולפעמים נפילות קשות מאד ה' ישמרנו.

לעומת זאת, חינוך האב נעשה בעבודת יד, 'הנוך' נעדר על פי דרכו, לפי דרכו המיוחדת של כל אחד, לפי רמת שכלו והבנתו, לפי כוחות נפשו ומהותו. מרוב התרגלותו לחינוך התעשייתי כמעט שכחנו את התפקיד המכריע והעיקרי אותו חייבים ההורים לתפוס בידם כדי להחיות את ילדם, זוהי השליחות של ההורים, לעמוד על המשמר ולהתבונן האם ילדם אינו נשחק ונמחץ בין גלגלי הדרישות הכלליות, ולהיות לו לעזר ולסעד למשען ולמקור חיזוק בכל קשייו ומעבריו הפרטיים והמיוחדים.

עבודה עדינה עם מסירות גדולה

כל תורת ההתחזקות של רבינו הקדוש, ובכלל זה, הבלטת נקודות טובות ושמחת ויקרת היגיעה והרצון והטירחה כמו גם התקוה וכח התפילה, הינם כלים שההורים צריכים לעמוד עמם הֵכֵן, כדי להושיטם

או מפני שהם חפצים בכבוד מדומה.

לפני שאנחנו צריכים לדעת מה בדיוק עלינו לדרוש מהילדים, עלינו לשחרר תחילה את מוחנו ולבנו מכבלי הקנאה והכבוד שאוסרים וכובלים אותנו בכבלי שקר ומונעים מאתנו מלחנך באמת, עלינו להיות מוכנים לוותר על הכבוד הזה ולהעמיד את התמימות וההצלחה הנצחית מול עינינו, עלינו לזכור תמיד שרק אם נקדם את בנינו אל תכליתם כפי מה שהם ולפי דרכם הרי זו הצלחה המיוחדת והנפלאה שלנו, ורק לכך אנו צריכים לכסוף ולשאוף.

לפעמים זה אמנם כואב ומביך, הלב הגשמי ממאן לבלוע עלבון מדומה שכזה, בו הרבה ילדים יוצאים מעוטרים בתעודות נפלאות על הישגים נכבדים ומעוררי השתאות ואילו ילדינו יוצאים בידי ריקניות, אבל על כך בדיוק התקרבונו לצדיק, כדי להתחבר לתמימות ולאמת, לנצחיות ולתכלית, ולא לשקר הזה שגזול מאתנו את הרצון להשקיע ולעמול עבור הצלחה הנצחית.

המפתח בדרך לקבלת התורה

אסור שהקנאה והכבוד הללו יחשיכו עינינו וירפו את ידינו מלעמול על התקדמות הכי קטנה של ילדינו על אף שאין מי שיעריך את זה במוסדות ובחברה הסובבת אותנו, חובתנו להתפלל ולדבר ביננו לבין עצמנו בלי סוף על שליחותנו העצומה בחינוך ובהעמדת דורות אמיתיים ולשמח עצמנו בכך בכל עוז, וכמו שהתם הקדוש לקח כל פיסת ריווח מזערי "זהה משבח אותו מאד, והיה מתענג מאד ממנו והיה אומר: כמה יפה ונפלא המנעל הזה! כמה מתוק המנעל הזה! כמה מנעל של דבש וצוקיר המנעל הזה!" (ספורי מעשיות, ט). כך עלינו לייקר ולרומם בעיני עצמנו ובעיני בני ביתנו ובעיני ילדינו כל נקודה של התקדמות ויגיעה, בדרכו המיוחדת של כל אחד, על אף שחבריו ובני גילו זוכים להישגים עצומים פי כמה.

ואכן, לא לחינם רמז רבי נתן את היסוד הזה בספירת העומר, ללמדך, שאין סיכוי לקבלת התורה וקיומה בלי שנקח לעצמנו דרך אמת זו, זהו יסוד הכרחי ולא רק תוספת מעלה, ארבעים ותשע יום עלינו להכין עצמנו בכיסופים לאמת זו, כי רק על ידה ניתן להצליח ולעלות בסולם העולה בית ק-ל בנתיב המיוחד והמופלא של כל אחד בפרטיות.

נפש ילדיהם, לנסות להתאים להם את הכלים השייכים להם.

רבי נתן (שם, פסח ט-כב) מבאר בדרך העבודה את האמור במצות ספירת העומר 'וספרתם לכם' ואשר חז"ל דרשו על כך 'לכם- לעצמכם', וכה הם דבריו המאירים: "שכל אחד צריך לספור ספירת העומר - שהוא בחינת התחזקות - לעצמו, כפי מה שהוא, ולא יפול בדעתו מחמת שנדמה לו שחבריו בני גילו טובים ממנו הרבה, כי אסור להרהר אחרי המקום ומי יודע מאיזה מקום הוא ובאיזה מקומות נמשך על ידי מעשיו, וכנגד כל מיני מניעות וחלישות הדעת שבעולם צריכים לילך בדרך הזה, בבחינת 'אחד היה אברהם' לחשוב כאלו הוא יחידי בעולם".

בהמשך דבריו, הוא מוסיף ומציין את המעשה מחכם ותם (ספורי מעשיות, מעשה ט) שבו התם לא אבה לשמוע על כך שחבריו מרויחים יותר ממנו ואף שהמנעל שעשה היה "מלא חסרונות והרויח בו פחות הרבה מאחרים, אף על פי כן היה יקר בעיניו מאד והתפאר בו הרבה ולא הסתכל על אחרים כלל, ואמר, מה לי בזה, זה מעשה שלו וזהו מעשה שלי", וזה מורה גם לנו "שצריכים להתנהג בדרכי התמימות ולהיות בשמחה תמיד אפילו אם עבודתו ותפלתו אינו בשלמות כלל, אף על פי כן יהיה בשמחה בחלקו תמיד ולא יסתכל על העולם כלל שגם בעבודת ה' בתורה ובתפלה הם גדולים ממנו אלפים פעמים ואף על פי כן אל יפול בדעתו מזה כלל, רק יהיה שמח בחלקו תמיד".

הפחד מפני הסימון השלילי

יסוד זה צריך לעמוד מול עינינו ביחס למה שאנו מצפים מילדינו, כל אחד הינו יחיד בעולמו ואי אפשר להכליל ולדרוש מכל אחד שיהא דומה לחברו, אבל זה כמובן גם 'מורה דרך' עבורנו בחינוך ילדינו, מי שרוצה לחנך בתמימות ובאמת, חייב להיות יחידי בעולם, הורים שהכבוד החיצוני שולט עליהם לגמרי והערכת הסביבה תופסת אצלם מקום בראש סולם העדיפויות, לא יכולים לראות את הטוב והמיוחד שבילדיהם, הם לוחצים ודורשים לא רק מפני שהם חוששים לעצלות שאחזה בבנם, אלא מפחד שמא הם בעצמם 'יסומנו' כסוג ב'...

ההישגים המרשימים של ילדיהם במוסד שבו הם לומדים נתפסת אצלם כמבחן להצלחתם ומעמדם הם, וכך הם נופלים ברשת זו שטמן להם היצר להפקיר את החינוך האמיתי לטובת הכבוד המדומה. זהו הפירוש החי והאומלל ביותר להקנאה והתאוה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם, כאשר השי"ת העניק להם עולם מלא, עולם מופלא של רווחים אין סוף, אוצר יקר שביקרים שהוא הבן שלהם, והם יוצאים מן העולם המופלא הזה ומפקירים אותו בגלל קנאה לשכנים או לחברים שקוצרים תהלות מדומות

כל תודת
ההתחזקות של
בנינו הקדושים,
ובכלל זה, הבלטת
נקודות טובות
ושמחת ויקרת
היגיעה והרצון
והטיהרה כמו
גם התקווה וכה
התפילה, הינם
כלים שתהודים
צריכים לעמוד
עמם הכן, כדי
להושיטם לבנם
המתמודד ונאבק
בין דרישות
שונות שלא תמיד
מתאימות עבורו
ואף אפשר שהן
הפוכות ממהותו
לגמרי

משתוקקים לעבודתך בכלות הנפש!

ערגה וכיסופים להש"ת.
 בכל 'זיץ' נשמעים דיבורים מפי טובי הדרשנים שבאנשי שלומנו, היהודים כיצד להוריד לידי מעשה את העצות הנפלאות, השייכים ומתאימים לניסיונות ולמעברים שבדורנו.
 בתחילת הדרך פרסמנו מודעות הקוראות לבחורים לבוא ולהשתתף ב'זיץ', אך לאמיתו של דבר די היה בבחור אחד בלבד שהשתתף ב'זיץ', כדי לגרום לכך שבשבוע הבא יבואו עשרות אחריו...
 התגובות והמשוב שקיבלנו היו מעבר לכל דמיון. נכון להיום מתקיימים ה'זיצים' בירושלים בשני מוקדים, בבני ברק וכן ברמת בית שמש א'. ידינו נטויה לפתוח 'זיצים' במקומות נוספים כמו מודיעין עילית ואלעד, ועוד ככל שיידרש.
 גם במירון מתקיים 'זיץ' מיוחד. מידי ליל שישי מתקיים ה'זיץ' בליווי כלי נגינה לכל הבחורים המזדמנים לציון הרשב"י. בחלק מה'זיצים' אף השתתף הבעל מנגן הרב ישראל דגן. כדרכו בקודש, שילב דיבורים מרבינו הקדוש, תוך שהוא פורט על מיתרי הלב והרגש.
 בסך הכל משתתפים ב'זיצים' כמאתיים וחמישים בחורים מידי שבוע! שמעם של ה'זיצים' הגיע עד למרחוק, ובמהלך כל ימות השבוע בחורים רבים מתעניינים אצלנו על ה'זיצים'. כך גם ב'בין הזמנים' נשאלנו ללא הרף, האם וכיצד יתקיימו ה'זיצים'.
 חלק מהבחורים המשתתפים ב'זיצים' באים רק כדי להריח ולבדוק מה יש לברסלב למכור, אך חלקם הם כאלו שרבינו כבר אפוי אצלם בלב. בחורים שנסעו במסירות נפש לראש השנה, ובקיאם היטב בתורותיו של רבינו הקדוש.
 רק בוחן לבבות יודע את ההשפעה האמיתית של ה'זיצים' על הבחורים. אך גם בעיני בשר אנו כבר רואים ויודעים, על שיעור ב'ליקוטי מוהר"ן' שהתייסד בזכות המפגש בין הבחורים ב'זיץ'.

אותך אודוש. אותך אבקש...

לקראת חג הפורים האחרון יצא לאור העלון המיוחד והמושקע 'אותך אבקש'. העלון המלא בתוכן מוגש ברמה גבוהה ומותאם לבני הישיבות, צורת הכתיבה בעלון היא בסגנון ובהווי 'ישיבתי'.
 בעמוד השער מופיע מאמר ממשפיע אורח המוכר בעולם הליטאי. שאר המדורים נכתבים על ידי אברכים שחיים בתוך העולם הליטאי. במדורים אלו מונגשים ומופשטים הדיבורים והעצות של רבינו הקדוש, תוך שימוש ב'קודים' המוכרים לבחורי הישיבות הקדושות.
 העלון יוצא לאור אחת לשבועיים, והוא מופץ ברחבי הישיבות. ההפצה נעשית בדרך כלל על ידינו, כדי שהבחורים 'המקורבים' לא יצטרכו לסכן את מעמדם בישיבה... מערך ההפצה של העלון עדיין בבניה, כשהיעד שלנו הוא שהעלון יגיע לכל פינה.
 זרם התגובות על העלון אינו פוסק. הסגנון המיוחד של העלון כבש לבבות רבים, והוא נחטף כמו לחמניות טריות. בחורים רבים שנתקלו בעלון באקראי סיפרו, כי הוא שינה להם את כל ההסתכלות על ברסלב.

לקראת ל"ג בעומר, יום בו מתעוררת מחדש ההבטחה הנצחית: 'כי לא תשכח מפני זרעו' – קיימנו שיחה מרתקת עם מקימי הארגון 'נכספה', ארגון הנותן במה לבני ובנות הישיבות הקדושות מהציבור הליטאי הצועדים לאור משנתו של מוהר"ן מברסלב ♦ 'עמך בית ישראל משתוקקים ומתגעגעים לעבודתך בכלות הנפש...' (מתוך הפילת מוהר"ן על התורה לכו חזו')

ישוטטו לבקש את דבר ה'

הנה ימים באים... לא רעב לחם ולא צמא למים כי אם לשמוע את דבר ה'. דומה כי נבואה זו החלה להתגשם במלוא הדרה. מתחת לפני השטח, רחוק מעיני הציבור, מתחוללת מהפכה של ממש. בקרב ציבור 'בני התורה' הליטאי קיימת התעוררות ומשיכה גדולה לספרי רבינו ותלמידיו, הסוחפת אחריה רבים וטובים.
 אם היה מי שחשב כי מדובר באחד מעיר ושניים ממשפחה, חברי 'נכספה' יכולים להעיד פה אחד כי מדובר בתופעה רחבת היקף, תופעה הגדלה מיום ליום. בחורים רבים ואף אברכים בני עלייה שגילו וטעמו את נועם עצותיו של רבינו הקדוש, טעמו כי טוב סחרה ונשאבו פנימה.
 דרכי ההתקרבות של נשמות ישראל לצדיק האמת נפלאים הם עד למאוד. ישנם מקורבים רבים שללא כל חבר ומודע, עסקו בעצמם בבקשה ובחיפוש עד שמצאו בספרי רבינו תשובה לכל לבטיהם. ישנם בחורים שהחלו לגלות משמעות אמיתית בעבודת השם בזכות הדיבורים המאירים של הרבי, אך הם בטוחים כי הם ה'ליטאים' היחידים שקצת מציצים בספרי ברסלב...

פעילי 'נכספה' מספרים:

בתור אברכים בוגרי 'עולם הישיבות' הליטאי, לאחר שעברנו בעצמנו את כל תהליך ההתקרבות, גמלה בלבנו ההחלטה להרים את הכפפה ולהקים את הארגון 'נכספה'. מטרת הארגון היא, לגבש ולאחד, לסייע ולעזור לכל מי שחשקה נפשו ללכת בדרכיו ובעצותיו של רבינו הקדוש. אנו שחוונו על בשרנו כמה חיות קיבלנו בעבודת השם בזכות ההתקרבות לרבינו, הגענו למסקנה כי לא עת לחשות. הביקוש והצימאון לטללי ההתחזקות והנוחם שמרעיף מוהר"ן גוברים מיום ליום, הרגשנו כי יש לעשות הכל, בכדי להגיע לכל מי שרוצה לשמוע את הדיבורים המחיים כל נפש.

ה'זיצים' לבחורים

הפעילות הראשונה החלה לפני כשנה על ידי אברך מקורב מאנ"ש, שהחל לארגן בקביעות 'זיץ' לבחורי ישיבות.
 ה'זיץ' מתקיים מידי ליל שישי, בהשתתפות עשרות בחורים ואף אברכים רבים, הנוהרים בהמוניהם לקבל את מנת החיזוק השבועית. למשתתפים ב'זיץ' מוגש כיבוד 'טועמיה' כדי המלך, ובמהלכו משתתף הקהל בניגוני

אגדת

הסיוע למשפחות חדשות בהחלטתן להקים בית חם
במסגרת פרויקט תמיכה ופיקוח מקצועי

ד"ר דבורה - עמר | עמית

דיונים ציבוריים להם כר

המחשבה להקים בית חם היא תמיד נכונה, אך היא צריכה להיעשות בצורה נכונה. הדיונים הציבוריים הם הזדמנות מצוינת להתייעץ עם אנשי מקצוע ולהתחבר עם אנשים שיש להם ניסיון בתחום. הדיונים יתקיימו בכל שבועות ארבעה בבית המדרש ברסלב, ביום שבת, בשעה 10:00 בבוקר. הדיונים יתקיימו בשפות: עברית, אנגלית ורוסית. הדיונים יתקיימו גם באופן מקוון. הדיונים יתקיימו גם באופן פרטי. הדיונים יתקיימו גם באופן פרטי. הדיונים יתקיימו גם באופן פרטי.

קו בני עליה 0799.4000.36

מספר תלמידי 0799.4000.36

כינוס חג

אם לא די בכל זאת, לקראת חג הפסח התבשרו ציבור האברכים והבחורים על כינוס חג מיוחד במינו שעתיד להתקיים בימי חול המועד. ביום המיועד, התאסף ציבור גדול ואיכותי בבית המדרש ברסלב שבשכונת רמות בירושלים. סביב שולחנות הערוכים במטעמי החג התוועדו כולם יחד, מתוך רגשי הודאה להש"ת על שזיכנו וקרבתנו לאור האורות.

את המשא המרכזי נשא הרה"ח ר' שלום מייקוף שליט"א מבני ברק. הרב מייקוף פתח בתורה קל"ה בו מבאר רבינו הקדוש את החיוב להקביל פני רבו ברגל. משך שעה ארוכה ליבן יסודות עמוקים בנושא אמונת חכמים והתקשרות לצדיק, בזמן שהציבור יושב מרותק למוצא פיו. בחלקו השני של הכינוס, נערך פאנל מיוחד בו השתתפו שלשה מחסידי ברסלב שגדלו בהווי הליטאי. שלשתם בטווח גילאים רחב. כל אחד בתורו סיפר מה גרם לו לצאת ולחפש, ובהמשך לחסות תחת צילו של הצדיק האמת, על אף שגדל וחונך באווירה אחרת. בפאנל גם עלה לדיון 'מניעות המח' והבלבולים שיש על האמונה בצדיק האמת, ודיונים מרתקים נוספים. המשיבים פרשו את הדברים כשמלה, למען יעמדו ימים רבים.

בכנס אף השתתפו מספר אברכים 'אנוסים'. אברכים שבמהלך ימות השנה באים בסתר ובהיחבא לשמוע מתורת רבינו הקדוש, וכעת באו להתאסף עם כלל 'בני הישיבות' שנכחו במעמד.

כינוס חג

אם לא די בכל זאת, לקראת חג

אחד הפעילים מספר: לקראת חג הפסח סיפר לי אחד הבחורים כי הוא מתכוון לטוס לארה"ב לימי הפסח, וביקש ממני כמות עלונים להפצה. האמת, שלא תליתי בכך תקוות רבות, 'התקמצנתי' על העלונים שבידי, ומסרתי לו כמה עלונים בודדים.

אך מה שהתרחש אחר כך, היה ממש 'סייעתא דשמיא' מופלאה. קיבלתי שיחת טלפון נלהבת מאחד שנחשף לעלון, וביקש לקבל מידי שבועיים את העלון המיוחד.

מאז אנו שולחים לו את העלון במהדורה מיוחדת המתאימה להרגלי הדפוס בארה"ב, והוא מפיץ אותם הלאה ברחבי ארצות הברית. אותו יהודי שליבו חם לדבר שבקדושה, עומד בקשר עם אנשים נוספים על מנת שכל אחד יפיץ אותו באזור מגוריו.

יצוין כי הדפסת העלון וכלל הפעילויות של ארגון 'נכספה', מתבצעים ללא שיש לארגון קופה ובסיס כלכלי עבור ההוצאות הרבות. כמה אברכים בעלי מסירות נפש שקפצו למים מנסים לגייס מעות מפה ומשם, ומכאן ירק זה חי. מספר העותקים של כל עלון תלוי בסכום הכסף שיש לנו בזמן ההדפסה להוצאות הדפוס!

כל הוראת קבע קטנה, כל תרומה של עשר ש"ח נוספים, מתורגמים באופן מעשי לכ-40 עלונים נוספים. כמו כן קיימת אפשרות של 'מגויל' - תמורת הו"ק חודשית ניתן לקבל כמות של עלונים להפצה באופן עצמאי.

ראויה 'בני עלייה'

נדבך נוסף בשרשרת הפעילויות הוא 'קו בני עלייה' שנפתח לפני כמה חודשים. מספר הקו הינו: 0799400036.

הקו מלא בחומר מרתק ובשיעורים מגוונים, בשלל נושאים מעולמם של האברכים ובחורי הישיבות. בין היתר נידונו בשיעורים אלו כיצד להרגיש טעם ומתיקות אמיתית בלימוד, מהי הדרך להתקדם מעלה מעלה בעבודת ה' מתוך שמחה פנימית. השיעורים נמסרו הן על ידי מי שהתקרב לברסלב מהציבור הליטאי, והן על ידי שאר משפיעי אנשי שלומנו.

שלוחה נוספת בקו משמשת לשיחת חברים, בה ניתן לשמוע דיבורים נפלאים מאברכים ובחורים יקרים הקשורים בחבלי עבותות אהבה לרבינו הקדוש. בשלוחה זו עלו לדיון נושאים עדינים הנוגעים למקורבים רבים. גם למי שכבר נמצא שנים רבות בתוך ברסלב או שנולד כברסלב'ר, מומלץ בחום להאזין לדיבורים הנפלאים של המקורבים הטריים - דיבורים הנאמרים מלבבות בוערים להש"ת וכוספים להתקרב לצדיקו האמיתיים.

תוך זמן קצר הקו הפך לפופולארי במיוחד, הגענו למספר של מאות מאזינים מידי יום! לאותם בחורים שיש להם פחד להשתתף ב'זיצים', או כאלו שהעלון אינו מגיע לידיהם - קו 'בני עלייה' נותן מענה מושלם.

ה'מופת' של ה'פני מנחם'

ה"ד שמחה בונים קמפינסקי הי"ו

נחמן כ"ץ

זו התקרבו רבים מגדולי אנ"ש, וכך גם רבים מאנשי שלומינו החיים עמנו, אשר בהיות רוחם שפלה בקרבם פנו לאבן אשר מאסו הבונים, זו שהפכה להם לראש פינה, ולולי דמסתפינא היינו אומרים בבדיחותא, שראוי להודות לכל המתנגדים שדאגו לזרוק את הספרים לגניזה ודווקא כך לעורר את סקרנותם של המתקרבים הרבים.

"בשלב מסויים נפתח פה בעיר שטיבלאך 'קהל חסידים', לסירוגין למניינים לא רשמיים, ליד השטיבלאך, שם בגניזה מצאתי ספר 'שיחות הר"ן ושבחי הר"ן'. אינני מבין למה, אך השי"ת רצה ובאותו רגע שראיתי את הספר החלטתי שאני חייב אותו לעצמי, ידעתי שזה ספר של ברסלב, אבל לא ידעתי מה זה הספר הזה, הכרתי עוד ספרים של ברסלב וגם את המושגים, אבל העצות בלי הצדיק זה לא עובד... ידעתי מליקוטי הלכות ומהתבודדות וכן הלאה אך הכל היה אצלי כמו רוב העולם כמבוזה וברסלב נתפסה כקבוצה של אנשים מוזרים, לא חלילה אנשים לא טובים, אבל כאחד שגדל במקום סגור, זה היה ללא קשר אליי בשום צורה, ולכן גם אינני יודע לומר מהיכן הגיעה המשיכה שלי לספר הקדוש הזה."

ר' שמחה בונים מציין באזינונו עובדה מעניינת, "דווקא בגלל שבמקום ממנו באתי אין התנגדות כלל ועיקר לחסידות ברסלב, ואדרבה יש רבים שהוגים בתורת ברסלב, מניעות המוח הם הרבה יותר גדולות, כיוון שעצם אי ההתנגדות גורמת לדבר להיות הרבה פחות "מעניין", וכל מה שמשדרים לך כל הזמן, זה 'מה אתה צריך את זה, תהיה חסיד ותיקן קצת מפה וקצת משם...' או במילים אחרות 'למה לך להיות מבוטל ומקושר מה לא טוב היכן שנמצאים אבותיך...'"

"קרן אור בתוך כל העניין הייתה העובדה שחמי שיחי' שהינו אמנם חסיד גור, זוכה מזה שנים רבות לנסוע לרבינו על ראש השנה, אך ההסתכלות שלי עליו הייתה, כמו כל החברה מסביב 'שבביל מה הוא צריך את זה?' עוד לא הבנתי שבלעדי זה הצדיק, החיים בעוה"ז אינם חיים..."

"...אנחנו מכירים זה מכבר..."

חצי שנה לאחר החתונה 'משך' אותו חמיו לנסיעה לציון הקדוש באומן, וכשנכנס לשם הרגיש ר' שמחה בונים שהוא כבר מכיר את המקום ושהוא היה שם: "אני לא יכול להסביר את העניין אבל כשהגעתי אמרתי לחמי שכבר הייתי כאן והרגשתי שהמקום איננו זה

בדידות והתבודדות

"נולדתי למשפחה של חסידי גור, בה גדלתי ועל דרכה חונכתי, אפילו בתור בחור לא היה לי כל קשר לברסלב, היה לי אמנם תמיד פינה חמה בלב לברסלב, והיום אני יכול לומר למפרע שכנראה אם הייתי נעשה חסיד ברסלב כבר בתור בחור, כנראה שהייתי עובר בצורה שונה והרבה יותר חיובית את המעברים שאח"כ עברתי ולא נקדים את המאוחר, אבל בכל אופן ב"ה שזכיתי להתקרב ולדעת מהזכות הגדולה הזו שיש רבי בעולם שמחיה את נפשות ישראל בחיות שאינה נמצאת בשום מקום אחר."

בדברים אלו פותח ר' שמחה בונים קמפינסקי הי"ו את סיפור התקרבותו לרבינו הקדוש, ר' שמחה בונים הינו נכד להרה"ק ה'פני מנחם' מגור זיע"א, ומשכך זכה לגדול בסביבה קדושה ושמורה, אלא שאפילו שם הוא הרגיש חסרון פנימי עמוק, החיסרון עליו מספר רביה"ק במעשה מרב ובן יחיד, עד שדווקא מתוך אותו כאב וחסרון עמוק זכה להכיר את מקום מנוחת נשמתו בצל הרבי הגדול.

"הכל החל לאחר חתונתי, עברתי לגור באשדוד לבד, כלומר חוץ ממשפחת בני ביתי, לא הכרתי איש, לא היה לי חברה, כל משפחתי המורחבת התגוררה בירושלים, ומשכך מצאתי את עצמי לבד. באותה תקופה בדיוק החלה התקופה הזכורה שלא לטוב 'תקופת הקורונה' מה שעוד יותר גרם לי להיות בודד, עד שממש לא ידעתי מה לעשות עם עצמי, זו הייתה תקופה כואבת מאד שעד היום כשאני נזכר בה אני ממש מרגיש את הקושי והכאב שאפפו אותי."

בכל הסביבה הכל היה סגור, אין בתי כנסת ואין חברה, ובניגוד לערים אחרות שהיה לאיפה כן להגיע ולראות אנשים, באשדוד הכל היה סגור באמת. גם מבחינה כלכלית הייתי דחוק מאד, ובמילים אחרות הייתי 'תקוע' באמצע החיים, הרגשתי יובש נוראי, ושאלתי את עצמי מדוע אני כה תלוי בחיי חברה? למה אני צריך עוד אנשים כדי לעבוד את השי"ת? באותם ימים שהייתי מזועזע מעצמי כביכול, הייתי פותח את פי, כך באמצע הרחוב ומדבר עם השם, שואל אותו, מתייעץ איתו ושופך את נפשי, עד שהייתי יכול להגיע לידי בכיה..."

"אבן מאסו הבונים הייתה לראש פינה"

התפנית החדה מתחוללת כמו במקרים רבים ומפורסמים, דווקא בפניה שבה מנסים לסיים את דרכם של ספרי רביה"ק - בגניזה! בצורה

בירושלים (שם נטמן יחד עם אביו הגדול, שקבור שם עקב המלחמה שהשתוללה בעת פטירתו. נ.כ.), ובכיתי בדמעות שלישי, אמרתי כך: 'סבא, תראה לי סימן ואות שאני הולך בדרך הנכונה, שאני עושה את רצון השם...! וחזרתי לבית הוריי.

כשנכנסתי לביתם, אמרו לי שהגיעו הספרים של הירושה מה'פני מנחם', וכאחד שאוהב מאד לראות ספרים ישנים התחלתי לעלעל בהם במעט הזמן שעמד לרשותי.

תוך כדי צועק לי אחד מאחיי, שיש כאן ספר ש'מיועד' בשבילי, התפלאתי איזה ספר כבר יכול להיות באוצר הספרים של הסבא הגדול שקשור דווקא אלי, אך אז ראיתי את שם הספר ועיני אורו, שם הספר היה "ימי מוהרנ"ת".

פתחתי אותו בחרדת קודש, ולנגד עיני הופיעו המילים בעמוד הראשון "בעניין הנסיעה לקיבוץ הקדוש לראש השנה באומן" וליד זה..... חתימת סבי הקדוש הפני מנחם' זצ"ל! פלא גדול!

קיבלתי תשובה ברורה ביותר, השי"ת הראה לי פנים וזיכה אותי לגילוי פנים בזעיר אנפין, עד אז היה לי היסוס מה נכון לעשות ואיפה להיות וכו', אך אז הבנתי שיש כאן רבי שאכפת לו ממני שהוא דואג לי ואינני יודע במה זכיתי אני יותר מאשר קרובי משפחתי וחבירי, אני עד היום לא מבין... לא יודע לא יודע... גם היום כמוכן יש מעברים ועובר מה שעובר, אבל אני כבר מרגיש בידיים טובות.

כשחוסים בצל הרבי גם כשקשה - קל

כך זכיתי לנסוע לרבי, וה' עזרני שנפתח לי מאד, וסיפרתי את כל מה שהיה איתי לרבי, והלב היה פתוח, אבל לאחר מכן נסגר לי הכל והיה קשה מאד שם באומן, ולמשל בתפילה לא הצלחתי לכוון בכלל, אבל היה אחד מחסידי ברסלב שהיה איתי בדירה והוא חיזק אותי על פי תורה ע"ב שמראין התרחקות לאדם לאחר שזוכה להתקרב לצדיק, אבל אני שמח שזכיתי לקיים את המצוות ולהגיד את התפילה, אבל דווקא בקטנות הזאת הרגשתי שהרבי עושה איתי משהו, שהוא פועל משהו על נשמת,

המניעות המשיכו וממשיכים עד היום, כי הסביבה שבה אני חי כמו שאמרתי, מעניקה לי הרבה מניעות המוח עוד יותר ממניעות פיזיות, כל הזמן אני שומע: 'בשביל מה אתה צריך את זה', 'אתה תחזור מסכן' וכו',

היה לי חיזוק גדול מהדוד שלי הגאון הרב החסיד רבי שאול אלתר שליט"א, שלפני שנסעתי רציתי לפייס את דעתו של אבי, אז עליתי אליו וסיפרתי לו שאני רוצה לנסוע, אז הוא אמר לי: "ככה? אל תשכח אותנו ותתפלל עלינו ועל כל המשפחה..." ממש שמה, כך שכשיצאתי מחדרו אמרתי לכולם ש'הנה אפילו ה'ראש ישיבה' מסכים ושמה בכך. יש באמת הרבה תוכן במקום שבו הם נמצאים, והרבה טוב, אבל אחד שיבא ויקח אחריות ויגיד לך אני מתקן אותך, אני רוצה אותך, אצלי, ואני דואג לך... אני לא יודע במה זכיתי, אבל אני מרגיש שאני חי להיות אפוי בלב, להרגיש אצל הרבי.

השי"ת יעזור שלא נתייבש, שלא ניפול לקרירות הזאת שמאפיינת את העולם כל כך, שנמשיך עם החום של ההתקרבות כמו שהרבי ורבי נתן כל כך מלמדים אותנו כל העת. ■

פתחתי את הספר ונהמתי. בעל פני המנחם מנגור

לי... "לאחר מכן ניסו להסביר לי את העניין ע"פ דרך הטבע בכל מיני צורות ואופנים, אך בתוך תוכי בתת מודע שלי ידעתי שיש פה משהו יותר עמוק. אך לאחר שחזרתי הביתה הייתי בבחינת "ולא נודע כי באו אל קרבנה", כלל לא הרגשתי משהו מיוחד".

נחזור לענייננו, ישבתי ולמדתי קצת מהספר הזה, אבל מה שקירב אותי אחר כך, היה צירוף הדברים של כל הדברים שהרבי משך אותי ממש בכל כוחו שאזכה לחסות בצילו. על הספר היה ציור של שדה על הכריכה, וזה מאד עזר לי להבין שמה שעשיתי בהתבודדות לפני זה - זה 'בסדר', מאז התחלתי לקרוא לעצמי 'חסיד ברסלב'.

כך התחלתי להכיר את חסידי ברסלב כאן באשדוד, ישנם כאן חסידי ברסלב מופלאים שהקימו בשנים האחרונות פינת יקרת לרביה"ק, ביהכ"ס "אש תמיד", שם אנו מתאספים מידי פעם להתחזק ביחד וכמובן בתפילות וזוכים להיות במניין על שם הרבי, שיחת חברים, כך בעצם נהייתי 'חסיד ברסלב', אבל עדיין לא הרגשתי שזה אמיתי, שאני תפוס בשק, וכמו שכבר סיפרתי, דווקא בגלל אי המניעות שהיה לי, כל הזמן הייתי צריך לשאול את עצמי אם אני בדרך הנכונה.

'הוראת' הסבא ה'פני מנחם' לנכדו:

סע לאומן לראש השנה

המבחן שעזר לי לקבוע בלבי, "פה אשב כי איתיה", היה הנסיעה לאומן לראש השנה.

מטבעי אני פחדן גדול, ולנסוע לחוץ לארץ לבד בשבילי, זה כמו לעבור את האוקיינוס הגדול בלי אנייה, ונוסף לזה מה יאמרו ההורים, מה יגידו החברים, וחוף מזה שאני ממש לבד, לבד!! גם אבי שהוא כמו שאמרתי איננו מתנגד כלל - אך לנסוע לאומן לראש השנה כבר נחשב לחציית כל הקווים, וזה כבר לא התקרבות רגילה ו'נחמדה' ש'לא מזיקה'...

כאן בעצם נכנס סבי הגדול הרה"ק ה'פני מנחם' לתמונה, בצר לי ברגעים הקשים של המניעות והבלבולים, הלכתי לציונו ברחוב הטורים

חדש חדש ונתחדש!

ניתן להשיג:

עיר	כתובת	שם הציג
ירושלים		
ירושלים	כירובנים 7 קומת קרקע	משפחת ר' אפרים בדרמן
ירושלים	סלונים 17 מא"ש	משפחת ר' ישראל יצחק ברוין
ירושלים	הורבין 9 מא"ש	משפחת הרה"ח ר' שמעון שפירא
ירושלים	מבוא ליבנה 1	משפחת ר' אפרים פורטנוי
ירושלים	ישי ברכה 49/2	משפחת ר' ועלווי שווארטץ
ירושלים	חוקיהו שכתאי 11 קומת בנייה	משפחת ר' אליהו נהרי
בית שמש		
בית שמש	בן איש חי 51 קומה 3 - הפגיזה	משפחת ר' יהודה צבי ברוין
בית שמש	רבי אלעזר 27 בנייה ג דירה 16 - רמה 2	משפחת ר' יעקב אהרן גרוס
בית שמש	שדרות האמוראים 16/2 קומה 6	משפחת ר' שמעלקא גלבך
בית שמש	האמוראים 86/3 רמה ד	משפחת ר' שמעון בריינס
בית שמש	רב חג 26 דירה 8 רמה ד	משפחת ר' דוד ברגשטיין
בית שמש	מנחת יצחק 12 קומה 1 (הקריה)	משפחת ר' נחמן קיפניס
ביתר עילית		
ביתר עילית	נדבורנא 31	משפחת ר' ישי קופרמן
ביתר עילית	הרב שר 78	משפחת ר' אהרן הרמן
ביתר עילית	ספר יצחק 31	משפחת ר' נחמן חופמן
צפת		
צפת	לחמי הנטאות 9	משפחת ר' שרגא מלמד
צפת	צהל 7 בנייה א קומה 6-	משפחת ר' יוסף גלנט
הרבי הארי		
אשדוד - אשקלון	היותם 14/4	משפחת ר' אברהם בן יעיש
באר שבע	אמיגורו המארי 29/3	משפחת ר' אלדד אליאסי
בר יוחאי	מתת הג מרומ הגליל	משפחת ר' יצבי ליאור
גוש עציון	בת עין	משפחת ר' אברהם יצחק סיגל
גן יבנה	החבור 49	משפחת ר' עזרי גבאי
הר יונה	פנתס טילר 2/22	משפחת ר' נחמן מלמד
זכרון יעקב	אח על פי 20	משפחת ר' אלון חלמיש
חיפה	מיכאל 25 דירה 1	משפחת ר' דוד ישי
יבנאל	סגור 1	משפחת ר' צרשקוב מאיר
יבנה	הסביון 1 דירה 24	משפחת ר' גיא אליאסי
יצהר	יצהר	משפחת ר' יוסף כרובי
גיר עקיבא	נור עקיבא 75 הג הגג	משפחת ר' שמואל ישראלי
נתיבות	פלמ"ח 5 נתיבות	משפחת ר' ישעיה אריאל
עפולה	יגאל הכהן 3/8 גבעת המורה	משפחת ר' אשר זוהר
רחובות	וויינר 9	משפחת ר' עודד טרי
רכסים	דרך הרב מיישקובסקי 10/11	משפחת ר' עמוס גוקובזה
אור המיבוי		
בני ברק	חזון איש 40 קומה 4	משפחת ר' יחיאל רוט
בני ברק	רשב"ם 9 קומה א	משפחת ברנץ
אלעד	בן זכאי 52 קומה א	משפחת ר' אריאל ארו
רמת השרון	מודיעין 22	משפחת ר' אסף מזמר
מודיעין עילית	יהודה הנשיא 13 קומה 4	משפחת ר' נפתלי קרלכך
נתניה	רבי עקיבא 25 קומה ג - קריית זאנז	משפחת ר' נחמן וייספיש
עטמאל		משפחת ר' בנימין הרמן
חדרה		משפחת ר' עופר ספר
רמלה		משפחת ר' פינחס אלעזרה
ראש העין		משפחת ר' יוסף עזרמי
תל אביב		משפחת ר' שלום יוסף משאש
נחליאל		משפחת ר' מלאכי לוינטל
הוד השרון		משפחת ר' יוסף צבי הרצוג
ראשון לציון		משפחת ר' אלרועי צורף
הרשף		משפחת ר' יעקב צוקרמן
חול		
ארה"ב	8456509638	משפחת ר' יחיאל מאיר פרלשטיין
אנגליה - לונדון	442088024970	משפחת ר' מרדכי רונפלד

הופיע לאור עולם מוסף חדש ומיוחד **'אבקשה לבית'** הווי רוחני מאיר ומיוחד שיכניס את אורו הקדוש של רבינו הקדוש אליכם לתוך הבית פנימה

הצטרפו עוד היום לשותפי אבקשה המפארים את שמו של רבינו הקדוש

» **וקבלו את שני הגילונות עד הבית בכל חודש** «
02-6237686 שלוחה 3 מוקד 'אבקשה לבית'